



TRZYDZIESTE DZIEWIĄTE POSIEDZENIE
SZÓSTEJ KADENCJI

dzień drugi

SPRAWOZDANIE STENOGRAFICZNE
WERSJA ROBOCZA

Warszawa, dnia 14 września 2007 r.

Jest to robocza wersja stenogramu z posiedzenia. Poprawki do tej wersji można zgłaszać w ciągu dwóch dni po posiedzeniu w Dziale Stenogramów Biura Prac Senackich Kancelarii Senatu, pokój nr 409, tel. 694 90 18.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 Regulaminu Senatu urzędowym stwierdzeniem przebiegu obrad są protokół i sprawozdanie stenograficzne.

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 10 minut 17)

(Posiedzeniu przewodniczą marszałek Bogdan Borusewicz oraz wicemarszałkowie Krzysztof Putra, Maciej Płażyński i Marek Ziółkowski)

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Proszę zajmować miejsca.

Wznawiam posiedzenie.

Proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydyjnym.

Panie i Panowie Senatorowie! W dniu dzisiejszym Komisja Ustawodawcza przeprowadziła pierwsze czytanie projektu uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę. Sprawozdanie komisji w tej sprawie jest już przygotowane. W związku z tym proponuję uzupełnienie porządku obrad o punktu: drugie czytanie projektu uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę. Proponuję, żeby był to ostatni punkt porządku obrad trzydziestego dziewiątego posiedzenia.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła propozycję.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że Senat przedstawił propozycję przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu jedenastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Dla porządku chcę państwa poinformować, że obradujemy dzisiaj bez przerw i głosowania będą w godzinach wieczornych albo nocnych. Prosiłbym o uwzględnienie w swoich planach tego, że niezależnie od tego kiedy, będziemy głosować dzisiaj i dzisiaj zakończymy posiedzenie.

Wracamy zatem do rozpatrzenia punktu jedenastego porządku obrad.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki

Narodowej. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 522, a sprawozdanie komisji w drukach nr 522A i 522B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, panią senator Mirosławę Nykiel, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

(Senator Mirosława Nykiel: Panie Marszałku! Wysoka Izbo...)

Pani Senator, przepraszam, proszę chwilę poczekać. W natłoku zajęć zapomniałem o jeszcze jednej sprawie i przepraszam, że tak się stało. Jest z nami pani eurodeputowana Ewa Tomaszewska, do niedawna pani senator, która chce się z nami pożegnać. (Oklaski)

Jeszcze raz, Pani Senator, dziękuję...

(Wszyscy wstają) (Oklaski)

Jeszcze raz pani dziękuję, Pani Senator, dziękuję pani eurodeputowanej za wiele, wiele pracy, którą pani wykonała tutaj w Senacie. (Oklaski)

Wracamy do naszej ustawy.

Proszę panią senator Mirosławę Nykiel o przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Mirosława Nykiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Gospodarki Narodowej przedstawić państwu sprawozdanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r.; druk nr 522.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 lipca 2006 r. zakwestionował niektóre przepisy. Zgodnie z wyrokiem tracą moc w terminie osiemnastu miesięcy ust. 8 i 9 w art. 25 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustępy dotyczące podziału kwoty trzydziestoprocentowej subwencji, tej części regionalnej, dla

(senator M. Nykiel)

województw regulowanej w drodze rozporządzenia, oraz art. 8 i 9 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że podział subwencji powinien być regulowany w drodze ustawy, a nie rozporządzenia. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował też sposób finansowania ulgi w przewozach autobusowych z dochodów własnych województwa i stwierdził, że jest to zadanie własne budżetu państwa, dlatego powinno być finansowane z budżetu państwa.

Proponowane zmiany powodują zmniejszenie dochodów samorządu województwa z 15,9% do 14%.

Kolejna zmiana likwiduje dwuprocentową rezerwę części subwencji ogólnej i przeznacza ją na wzmocnienie systemu wyrównawczego.

Zmniejszono także rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej z 0,6% do 0,3% i 0,25% w kolejnych latach.

Uwzględniono także wniosek Związku Powiatów Polskich i postanowiono nie likwidować rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej na drogi publiczne, powiatowe i wojewódzkie.

Pozostałe zmiany wynikają z potrzeby doprecyzowania i uściślenia przepisów i nie zmieniają kształtu poprzedniej ustawy, tej z 2005 r.

Komisja Gospodarki Narodowej na swoim posiedzeniu w dniu 12 września przyjęła jednogłośnie omawianą ustawę i w tym kształcie rekomenduje ją Wysokiemu Senatowi. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Janusz Kubiaka, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Janusz Kubiak:

Szanowni Państwo! Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Podobnie jak komisja pani senator Nykiel, Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej zajmowała się ustawą o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Maksymalny, przyjęty przez Trybunał Konstytucyjny, termin wprowadzenia zmian tak, żeby przepis ustawy był zgodny z konstytucją, to

osiemnaście miesięcy. Jest więc niezbędne wprowadzenie tej ustawy, gdyż Ministerstwo Finansów do połowy października musi naliczyć subwencję i uzgodnić ją z jednostkami samorządu. Tak więc jest to ostatni dzwonek.

Dlatego Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, po rozważeniu i przygotowanego projektu, i potrzeby realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego, wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa chce zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister finansów.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy przedstawiciel rządu chce zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów *Elżbieta Suchocka-Roguska*: Tak, Panie Marszałku.)

Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Suchocka-Roguska:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Założenia ustawy zostały bardzo szczegółowo przedstawione przez państwa senatorów sprawozdawców. Ja chciałabym powiedzieć tylko jedno, a mianowicie, że te przepisy doprecyzowujące zmierzają w kierunku maksymalnego polepszenia ustawy, jeżeli chodzi o sytuację samorządów terytorialnych. W związku z tym zasadniczą zmianą jest ta, która mówi, że jednostki samorządu terytorialnego będą otrzymywały zaliczkę z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych za miesiąc grudzień. Dotychczas udziały były przekazywane już w roku następnym, do 10 stycznia roku następującego po roku budżetowym. W projekcie ustawy wprowadzamy taką zmianę, że zaliczka będzie przekazana do 20 grudnia, a do 10 stycznia nastąpi rozliczenie uwzględniające wysokość udziałów we wpływach z podatku dochodowego w zależności od faktycznych wpływów w tym miesiącu. Dziękuję, Panie Marszałku.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Minister.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zadać takie pytanie?

Pan senator Andrzejewski, proszę bardzo.

Senator Piotr Andrzejewski:

Chciałbym się dowiedzieć, czy rząd przeprowadził i w jakim zakresie konsultacje społeczne, jak dalece jest to uzgodnione z poszczególnymi samorządami i czy były jakieś wnioski krytyczne czy tylko aprobujące.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Suchocka-Roguska:**

Dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Projekt ustawy został uzgodniony w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego ze stroną samorządu terytorialnego. W czasie uzgodnień były tylko zastrzeżenia dotyczące dwóch rezerw, a mianowicie likwidacji... W pierwotnym projekcie rządowym przedłożonym do uzgodnień likwidowano bowiem wszystkie rezerwy subwencji, łącznie z rezerwą subwencji oświatowej oraz tą rezerwą, która mówi o finansowaniu inwestycji drogowych. W trakcie konsultacji zdecydowano o pozostawieniu rezerwy subwencji oświatowej w zmniejszonym wymiarze. Tutaj stanowisko strony samorządowej nie było jednolite, dlatego że za pozostawieniem rezerwy subwencji oświatowej optowały właściwie gminy wiejskie, a pozostałe jednostki samorządu terytorialnego wnioskowały, aby tę rezerwę zlikwidować. W przedłożeniu rządowym zaproponowano, aby w roku 2008 rezerwa ta wynosiła 0,3% kwoty subwencji oświatowej, a w następnych latach 0,25%. W trakcie prac sejmowych zmieniono ten zapis, pozostawiając na rok 2008 dotychczasową wysokość rezerwy subwencji, czyli 0,6% kwoty subwencji oświatowej.

Druga kwestia dotyczyła likwidacji rezerwy, z której finansowane są inwestycje na drogach powiatowych i wojewódzkich. Związek Powiatów Polskich protestował przeciwko likwidacji tej rezerwy. Rezerwa została w dotychczasowej wysokości z taką tylko zmianą, że w art. 26 skreślono

zapis mówiący o tym, że z tego można finansować inwestycje na drogach rozpoczęte przed 1 stycznia 1999 r., czyli przed dniem wprowadzenia reformy terytorialnej. Wydaje się, że te inwestycje powinny być już zakończone, a ta rezerwa powinna służyć finansowaniu wszystkich inwestycji prowadzonych głównie na drogach powiatowych.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję.

Pan senator Alexandrowicz, proszę bardzo.

**Senator
Przemysław Alexandrowicz:**

Pani Minister, w wyniku tych przekształceń zmieniają się niektóre mnożniki, czasem o zupełnie niewielką kwotę czy raczej procent, bo gdzieś tam mnożyliśmy przez 40,75, a teraz mnożymy przez 41,97, wskaźnik udziału w podatku od osób prawnych w województwie spada z 15,9% do 14%. Jaki jest zatem bilans tych wszystkich drobnych zmian? Jak to się ma do dochodów samorządów wojewódzkiego, powiatowego czy gminnego? Czy udział w podatkach sumarycznie wzrasta, spada, czy utrzymuje się na tym samym poziomie?

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Proszę bardzo, Pani Minister.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Suchocka-Roguska:**

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Zmniejsza się tylko udział w podatku dochodowym od osób prawnych samorządu województw, a to z tego względu, że zadanie finansowane dotychczas z dochodów własnych będzie teraz opłacane z budżetu państwa. Wysokość zmiany wynosi 1,9%, w związku z tym od 1 stycznia udział samorządów w podatku dochodowym od osób prawnych będzie wynosił 14% zamiast tych 15,9%, które były dotychczas. W pozostałych przypadkach zmiana wynika z tego, że zlikwidowana została rezerwa subwencji i środki dotychczas w niej ujmowane włączone są teraz do subwencji wyrównawczych, w związku z czym musiały ulec zmianie wskaźniki, które dzielą tę subwencję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Minister. Dziękuję bardzo, nie ma więcej pytań.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Suchocka-Roguska: Dziękuję.)

(marszałek B. Borusewicz)

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do zabrania głosu.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamynam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwunastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r., a do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Gospodarki Narodowej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 524, a sprawozdanie komisji w druku nr 524A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, pana senatora Jerzego Szymurę, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Jerzy Szymura:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam przyjemność przedstawić państwu sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej w sprawie uchwalonej przez Sejm w dniu 7 września 2007 r. ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego.

Ustawa, którą zajmowała się komisja, dotyczy bardzo ważnego zagadnienia, a mianowicie konsolidacji spółek sektora energetycznego. Jest ona kluczowym elementem w procesie konsolidacji sektora energetycznego i de facto w jakimś stopniu kończy ten proces na płaszczyźnie parlamentarnej. Jest to przykład polityki rządu, która doprowadziła do skutecznej konsolidacji majątku Skarbu Państwa w głównych obszarach przemysłowych. Ta ustawa ma ułatwić nabywanie akcji pracownikom sektora energetycznego.

Ustawa była dyskutowana na obradach komisji, która jednogłośnie zaproponowała Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy bez poprawek. O to właśnie proszę Wysoką Izbę. Dziękuję bardzo.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu, przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie ma chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych upoważniony został minister skarbu państwa. Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy przedstawiciel rządu chce zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Paweł Piotrowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Pozwolę sobie w skrócie przedstawić podstawowe przesłanki przedłożonego projektu ustawy. Otóż podstawową przesłanką wprowadzenia szczególnej regulacji, dotyczącej trybu urzeczywistnienia praw uprawnionych pracowników sektora energetycznego, jest realizacja przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 28 marca 2006 r. programu dla elektroenergetyki z zachowaniem zasad dialogu społecznego i bez ryzyka niepokojów społecznych. W wyniku przedłożenia rządowego projektu ustawy spełniony został, wielokrotnie podkreślany przez stronę społeczną branży elektroenergetycznej, postulat zapewnienia płynności akcji obejmowanych nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników.

Są jeszcze dwie sprawy, które chciałbym przedstawić Wysokiemu Senatowi, a są to kwestie dotyczące pewnych założeń. Otóż zgodnie z rządowym przedłożeniem krąg uprawnionych do zamiany akcji był zgodny z odpowiednimi przepisami ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji i obejmował uprawnionych pracowników, emerytów i spadkobierców. Poprawki przegłosowane przez Sejm otwierają możliwość zamiany również uprawnionym akcjonariuszom, to znaczy także tym, którzy nabyli akcje od uprawnionych pracowników. Może to spowodować między innymi redukcję liczby akcji przyznanych uprawnionym pracownikom. I jeszcze jedna kwestia. W przedłożeniu rządowym zachowano dwuletnią karencję w obrocie akcjami otrzymanymi w wyniku zamiany zgodnie z odpowiednimi przepisami przywoływanego aktu prawnego, jakim jest ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji. Poprawki przegłosowane przez Sejm zno-

(podsekretarz stanu P. Piotrowski)

szą karencję, jednakże w sposób, który powoduje nierówne traktowanie akcjonariuszy, gdyż tylko ta część z nich będzie mogła obracać akcjami bez karencji. Bardzo dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa chce zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Paweł Piotrowski: Bardzo dziękuję.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu...

(Senator Jerzy Szymura: Ja.)

Dobrze.

Pan senator Szymura, proszę bardzo.

Senator Jerzy Szymura:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Przy okazji prac nad omawianą ustawą pojawił się problem dotyczący podatku dochodowego, jaki należy płacić w przypadku, kiedy następuje zamiana akcji. W związku z tym ustawa ta przewiduje zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, która została przyjęta w roku 2000.

Chciałbym zwrócić uwagę na to, iż problem, który się pojawił, ma charakter ogólny i w moim przekonaniu wynika z wadliwie skonstruowanej ustawy o podatku dochodowym. Otóż zdarza się tak, iż ustawa przewiduje płacenie podatku dochodowego w sytuacjach, gdy obowiązek podatkowy, praktycznie rzecz biorąc, nie powinien występować. Przy okazji prac nad ustawą dotyczącą sektora elektroenergetycznego okazało się, że faktycznie, gdyby pracownicy sektora energetycznego nabyli akcje, a następnie zamienili je na akcje spółek konsolidowanych, powstałby obowiązek podatkowy, co zmuszałoby ich do zapłacenia wysokiego podatku dochodowego. W kontekście społecznym sytuacja byłaby bardzo dziwna, gdyż de facto pracownicy nie zbywają w tym momencie

żadnego aktywu. Problem ten wymagałby, jak mi się wydaje, ponownego przedyskutowania już w nowej kadencji parlamentarnej i zasadniczej zmiany tej ustawy.

Chcę również zwrócić uwagę na to, że takich elementów jest więcej. Są one związane chociażby z przyjętą przez naszą Izbę ustawą zwalniającą z podatku od spadku i darowizn w przypadku, kiedy kwota tej darowizny jest mniejsza niż 1 milion zł – dotyczy to najbliższej rodziny. Proszę zauważyć, że w obecnym systemie prawnym, zgodnie z obowiązującą ustawą, jeśli od najbliższej nam osoby z rodziny otrzymujemy darowiznę w wysokości do 1 miliona zł w formie pieniężnej, to wtedy darowizna ta jest zwolniona od podatku. Jeśli zaś otrzymujemy w formie darowizny czy w spadku nieruchomość o wartości mniejszej niż 1 milion zł, to okazuje się, że gdy ją sprzedamy, zapłacimy podatek dochodowy od jej pełnej wartości. Przykład: jeśli ktoś z państwa otrzyma w spadku nieruchomość, budynek o wartości 800 tysięcy zł, to gdy sprzeda ten budynek w ciągu roku, będzie musiał zapłacić podatek od 800 tysięcy zł. Jest to oczywisty absurd. Wynika on z faktu, iż przyjmuje się, że koszt uzyskania przychodu jest równy zeru, co również jest absurdem, bo przecież w procesie spadkowym ustalana jest wartość nieruchomości.

Tak samo w tej ustawie: w wypadku konsolidacji i wymiany akcji nie zamieniamy akcji o wartości równej zeru na akcję o wartości równej x złotych, lecz zamieniamy akcję o wartości x złotych na akcję o wartości x złotych. A zatem moment ustalania obowiązku podatkowego jest w kontekście społecznym całkowicie niewłaściwy i absurdalny.

Polecam uwadze Wysokiej Izby – mam nadzieję, że wszyscy będziemy pracować tutaj w następnej kadencji – ten problem. Jest to po prostu zwykły absurd. Dziękuję bardzo.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Poproszę o zabranie głosu pana senatora Misiaka.

Senator Tomasz Misiak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja chciałbym poprzeć pana senatora Szymurę. Faktycznie w sytuacji, kiedy nie nastąpiła wycena danego aktywa, którym jest akcja, nie możemy określić jego wartości wstępnej. Według przepisów, które państwo prezentujecie i które dzisiaj będziemy uchwalać, ta wartość byłaby równa jej wartości nominalnej. A wiadomo, że wartość nominalna w procesie prywatyzacyjnym będzie wartością zupełnie inną. Skoro w latach poprzednich nie było opodatkowania wzrostu wartości akcji –

(senator T. Misiak)

przypominam, że podatek od wzrostu wartości akcji, nazywany podatkiem giełdowym, został wprowadzony dopiero dwa czy trzy lata temu, za rządów premiera Belki – to trudno opodatkowywać tych ludzi dzisiaj dlatego, że wówczas nie nastąpiła realna wycena wartości tych akcji. Chciałbym, żebyśmy rzeczywiście pochylili się nad tym tematem. Zgadzam się z opinią, że jest to po prostu absurd prawny.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana. Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzynastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Gospodarki Narodowej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 528, a sprawozdanie komisji w druku nr 528A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, panią senator Mirosławę Nykiel, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Mirosława Nykiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam przyjemność w imieniu Komisji Gospodarki Narodowej zdać sprawozdanie z rozpatrzenia ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 wraz z projektami aktów wykonawczych.

Wysoki Senacie, przedstawiana ustawa jest przedłożeniem rządowym uchwalonym w Sejmie w dniu 7 września 2007 r. Jest efektem przyjętej w Polsce strategii działania górnictwa węgla kamiennego w latach 2007–2015.

Szanowni Państwo Senatorowie! Regulacje ustawowe dotyczące restrukturyzacji finansowej

przedsiębiorstw górniczych, likwidacji kopalń węgla kamiennego, restrukturyzacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych oraz restrukturyzacji i organizacji górnictwa węgla kamiennego z dniem 1 stycznia 2007 r. w znacznej części utraciły moc prawną. A zatem omawiana ustawa stanowi podstawy prawne do realizacji strategii górnictwa węgla kamiennego w Polsce na lata 2007–2015. Umożliwia również kontynuację zadań narzuconych wcześniejszymi uregulowaniami prawnymi z zakresu restrukturyzacji branży górnictwa węgla kamiennego. W szczególności określa: zasady restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw górniczych, zasady likwidacji kopalń, zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, rent wyrównawczych. Dodatkowo określa reguły bezpośredniego wydawania węgla w naturze, warunki uzyskania dofinansowania na inwestycje początkowe oraz zasady sprawowania nadzoru właścicielskiego. Zajmuje się też kwestią szczególnych uprawnień gmin górniczych, a także nowymi technologiami wykorzystania węgla oraz monitoringiem funkcjonowania górnictwa i źródłami finansowania zadań określonych w ustawie.

Wysoka Izbo! Z uwagi na to, że projekt ustawy jest obszerny i był konsultowany i uzgadniany z partnerami społecznymi, były długie i żmudne negocjacje ze związkami, zwłaszcza ze związkami zawodowymi. Strona społeczna w większości zaakceptowała przyjęte rozwiązania, a w niektórych przypadkach nie zgłosiła sprzeciwu. Pozwolę sobie tylko na podkreślenie istotnych różnic pomiędzy poprzednimi a obecnymi – bardzo pozytywnie przez nas ocenianymi – regulacjami.

Art. 4, znajdujący się w rozdziale 2 ustawy, w ust. 1 i 2 zakłada wydłużenie okresu spłaty odroczonej zobowiązań w równych ratach od 2008 r. do końca 2013 r. Równa spłata będzie wynosić 234,8 miliona zł. Zmiana sposobu spłaty, odraczanie zobowiązań poprzez wydłużenie okresu spłaty do 2013 r. jest szczególnie istotne dla kompani węglowej w warunkach pogarszającej się koniunktury na węgiel kamienny na rynkach światowych. To ważna zmiana.

Kolejna zmiana zawarta jest w tym samym rozdziale, a dotyczy art. 10. W myśl tego artykułu przedsiębiorstwo prowadzące likwidację kopalń jest zwolnione z bieżących wpłat, opłat i kar wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wyjątek stanowią opłaty na rzecz samorządów.

Bardzo ważną zmianę wprowadzają art. 17 i art. 18 znajdujące się w rozdziale 5. Określają one możliwość dofinansowania z budżetu państwa inwestycji początkowych. Ta zmiana jest bardzo istotna ze względu na wieloletnie zaniebdania inwestycyjne w kopalniach śląskich. Jej realizacja będzie jednak uzależniona od możliwo-

(senator M. Nykiel)

ści budżetu państwa, konieczna jest również notyfikacja Komisji Europejskiej.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Senatorowie na przedwczorajszym posiedzeniu Komisji Gospodarki Narodowej omawiany akt prawny przyjęli praktycznie jednogłośnie i bez dyskusji. Chciałabym wytłumaczyć podejście Komisji Gospodarki Narodowej do tak ważnego sektora gospodarki polskiej jak górnictwo. Rok temu poświęciliśmy dwa dni na wyjazdowe posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej. Na Śląsku bardzo szczegółowo omawialiśmy te zagadnienia. A kilka miesięcy później przez kilka godzin debatowaliśmy nad rządowym projektem dotyczącym strategii rozwoju górnictwa. A zatem zmiany, które są w tym akcie prawnym, są kompatybilne z kierunkiem naszego myślenia i ze zmianami, jakie sugerowaliśmy.

Dlatego rekomenduję Wysokiej Izbie przyjęcie tego aktu prawnego bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Senator.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister gospodarki.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy pan minister chce zabrać głos?

Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Krzysztof Tchórzewski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Pani senator sprawozdawca przedstawiła pełny zakres uwarunkowań związanych z uchwaleniem ustawy. Ja chciałbym podkreślić, że według ustawy, według zawartego ze stroną społeczną i pracodawcami w Polsce konsensusu, pomoc publiczna, czyli środki budżetu państwa, na górnictwo węgla kamiennego z punktu widzenia wielkości wydobycia będą najniższe w Europie. A więc należałoby podkreślić, że nasze spółki węglowe znajdują się w coraz lepszej sytuacji, jeśli chodzi o wewnętrzną organizację, zdolności wydobywcze, a także wydajność. Ale w naszych spó-

łkach wydobywczych istnieje problem dotyczący inwestycji, a więc otwarcia nowych pól wydobywczych.

Jeżeli określilibyśmy wielkości nakładów finansowych na lata 2008–2015, to zasadniczo są one skierowane na potrzeby związane z dawną działalnością wydobywczą, a więc z restrukturyzacją. I tak: całość proponowanych rozwiązań na te osiem lat to jest 2 miliardy 689 milionów 500 tysięcy zł – 1 miliard 202 miliony zł to kontynuacja finansowania ekwiwalentu pieniężnego, bezpłatnego węgla, rent wyrównawczych, kosztów zaległych wynagrodzeń itd. we wszystkich zakładach górniczych, które zostały postawione w stan likwidacji lub upadłości przed 1 stycznia 2007 r.; 1 miliard 450 milionów zł to finansowanie działań likwidacyjnych i polikwidacyjnych oraz zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym; 37 milionów 500 tysięcy zł to finansowanie obligatoryjnych zadań wynikających z konieczności monitoringu procesów restrukturyzacyjnych, a także studium wykonalności. Zostało to ujęte w ustawie w odniesieniu do czystych technologii węglowych.

To novum, które w tej chwili mamy i które, niestety, jest tylko na dwa lata, 2008–2010, ale tak naprawdę fizycznie 2009–2010, to jest dofinansowanie inwestycji początkowych. W budżecie mamy na to założone około 240 milionów zł, z tym że to dofinansowanie odbywa się pod ścisłymi rygorami rozporządzenia Rady nr 1407, które wymaga bardzo dobrego przygotowania, bo jest rozporządzeniem dotyczącym pomocy publicznej. Zakłada ono, że możemy udzielić pomocy w wysokości do 30% wielkości inwestycji i że dla każdej z inwestycji musi być osobno wnikliwie policzona jej rentowność. Jeśli inwestycja nie będzie rentowna, jeżeli to przedsięwzięcie się nie uda, to pomoc publiczna musi być zwrócona. Stąd przyjęliśmy takie założenie, że rok 2008 będzie poświęcony na bardzo dokładną analizę i przygotowanie inwestycji, do których możemy skierować pomoc publiczną. Z sygnałów, które docierają do nas z poszczególnych spółek węglowych, wynika, że tak dokładnie przygotowanych inwestycji tego typu będzie gdzieś na 800 milionów zł w tych dwóch latach, bo pomoc publiczna dla kopalń jest przewidywana tylko do końca 2010 r., i że to finansowanie byłoby właśnie gdzieś na tym poziomie.

Chcielibyśmy te możliwości maksymalnie wykorzystać. W kontaktach międzyrządowych podejmujemy starania, aby ten okres został wydłużony. Jeżeli byłaby decyzja Komisji Europejskiej o jego wydłużeniu, to w corocznych budżetach moglibyśmy pomóc w dalszych inwestycjach początkowych.

W naszym przekonaniu – mówię o ministrze gospodarki i rządzie – dalsza możliwość pomocy byłaby wskazana także ze względu na to, że zapotrzebowanie i europejskie, i światowe na węgiel do

(sekretarz stanu K. Tchórzewski)

2030 r. nie będzie spadało, a raczej będzie miało tendencję wzrostową. Tak więc przed polskim górnictwem rysuje się pewna stabilizacja. Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu, związane z omawianym porządkiem obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zadać takie pytanie?

Dziękuję, Panie Ministrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Krzysztof Tchórzewski: Dziękuję.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Antoniego Motyczkę.

Senator Antoni Motyczka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałbym zabrać głos w ramach dyskusji na temat górnictwa węgla kamiennego. W związku z zwartymi dotychczas porozumieniami pomiędzy Kompanią Węglową a gminami górniczymi w sprawie terminu spłaty do 2009 r. zaległych zobowiązań gminom górniczym kieruję do pana ministra następujące pytania. Czy proponowane w ustawie zapisy w jakikolwiek sposób naruszają podpisane zobowiązania? A jeżeli tak, to jaki będzie tego skutek dla gmin górniczych? Czy też system spłat zobowiązań gminom górniczym nie zostanie naruszony? To jest jedna sprawa.

I druga kwestia, którą chciałbym poruszyć, to inwestycje, Panie Ministrze. Te, które są w tej chwili prowadzone w górnictwie, mają charakter minimalny. Taka jest, niestety, ocena górnictwa i górników. Ale, mimo wszystko, cieszymy się, że inwestycje zostaną uruchomione.

Mam jeszcze jedno pytanie, Panie Ministrze. Mianowicie, czy będziemy otwierali stare, zlikwidowane kopalnie? Czy te kopalnie mają szansę być otwarte? To jest między innymi kopalnia „Dębieńsko” i ewentualnie sąsiednie kopalnie, ale węgla energetycznego. Kopalnia „Dębieńsko” ma akurat węgiel koksujący, i to węgiel o wysokiej zawartości dobrego pierwiastka. Ponadto ma jesz-

cze jedno – 400 milionów t złoża, które jest do wzięcia, jest w zasięgu ręki. Dziękuję uprzejmie.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze. Ale pan zabrał głos w dyskusji, pytania były wcześniej.

(Senator Antoni Motyczka: W dyskusji.)

Rozumiem.

Niestety, Panie Ministrze, już ten punkt przeminął. W tej chwili nie mogę pana dopuścić do głosu. Proponuję, żeby pan odpowiedział panu senatorowi później.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 5 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 6 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 515, a sprawozdanie komisji w druku nr 515A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, senatora Jerzego Chróścikowskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Jerzy Chróścikowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska przedstawić sprawozdanie z posiedzenia, które odbyło się w dniu 11 września. Na naszym posiedzeniu, wnikliwie rozpatrując projekt uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie, zwróciliśmy uwagę na zakres tejże ustawy, która generalnie wprowadza zmiany wynikające z dyrektywy Komisji Europejskiej z dnia 5 grudnia 2006 r., dotyczące obrotu materiałem rozmnożeniowym, nasadzeniowym warzyw oraz obrotu materiałem siewnym warzyw, jak również decyzji Komisji nr 2007/66/WE z dnia 18 grudnia 2006 r., dotyczące wytwarzania materiału siewnego w ramach tak zwanego tymczasowego eksperymentu.

(senator J. Chróścikowski)

Zgodnie z wdrażaną dyrektywą takie gatunki roślin, jak cebula siedmiolatka itd. – mógłbym wymienić więcej, ale głównie chodzi o to, aby – zostały włączone do gatunków, których obrót nasionami odbywa się zgodnie z wdrażaną dyrektywą, a nie w myśl zasad określonych dla materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego innego niż nasiona. Przepisy w tym zakresie dotyczą rejestracji, wytwarzania i obrotu.

Ponadto przedmiotem nowelizacji jest stworzenie możliwości wytwarzania materiału siewnego w ramach tak zwanego tymczasowego eksperymentu.

Nowelizacja oddziaływać będzie na podmioty prowadzące obrót materiałem siewnym roślin warzywnych, Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Komisja nie wniosła żadnych poprawek i prosi o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu, przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy pan minister chce zabrać głos?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marek Chrapek:* Panie Marszałku, rezygnuję z zabrania głosu. Jest to ustawa implementująca przepisy unijne. W żadnym punkcie nie była ona drażliwa. Dziękuję.)

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu, senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu, związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zadać takie pytanie?

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszyst-

kim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia plenarnego.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 529, a sprawozdanie komisji w druku nr 529A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, pana senatora Antoniego Szymańskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Antoni Szymański:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej złożyć państwu sprawozdanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Komisja Rodziny i Polityki Społecznej nie wnosi żadnych poprawek do ustawy. Pozytywnie rekomenduje Wysokiemu Senatowi jej przyjęcie.

Ustawa, przyjęta przez Sejm w dniu 7 września bieżącego roku, zmienia ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Było to przedłożenie poselskie, które uzyskało wsparcie rządu. Jego celem było przedłużenie o kolejny rok, to jest do grudnia przyszłego roku, możliwości skorzystania z prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę i rentę przez niektóre grupy ubezpieczonych.

Wokół ustawy toczyła się w komisji dyskusja. Mieliśmy świadomość tego, że jesteśmy w przy-
musowej sytuacji, dlatego że projekt emerytur po-

(senator A. Szymański)

mostowych, o którym bardzo wiele mówiono i o który w ubiegłym roku Komisja Rodziny i Polityki Społecznej wystąpiła z wnioskiem do rządu, nie został przygotowany, skonsultowany, złożony do parlamentu. W tej sytuacji nie ma innego wyjścia, jak przesunąć okres obowiązywania przepisów, które teraz obowiązują. Myślę – i takie były wyrażane opinie – że dobrze się stało, iż ten okres został wydłużony tylko o rok. Niektórzy senatorowie mówili, że aż o rok. Dlatego że w ten sposób kolejne tysiące czy dziesiątki tysięcy pracowników obejmie – jak można się spodziewać – korzystniejszy system rent i emerytur. Ale to są słowa, które mają walor pewnej pozorności. Musimy bowiem mieć świadomość, że im więcej jest osób na wcześniejszych emeryturach czy w ogóle na emeryturach i rentach – a Polska jest liderem, jeżeli chodzi o te dwie grupy w Europie, jak również liderem, jeżeli chodzi o niski wiek przechodzenia na renty i niski wiek przechodzenia na emerytury – tym niższe będą renty i emerytury w Polsce. Tak że z jednej strony pracownicy cieszą się – bo to jest na ich wniosek – że przechodzą na wcześniejsze emerytury, a z drugiej strony trzeba mieć świadomość, że właśnie dlatego, że bardzo duże grupy zawodowe uzyskały te mniej czy bardziej słuszne przywileje, generalnie będzie to bardzo mocno wpływało na wysokość rent i emerytur. Oczywiście, każdy chciałby mieć przyzwoitą rentę czy emeryturę. Ale rośnie grupa wcześniejszych emerytów, w porównaniu do krajów Europy Zachodniej wcześniej na emeryturę przechodzimy i na tym tle należy przewidywać problemy. O tym mówiono podczas posiedzenia komisji.

Ale, jak powiedziałem, jesteśmy w przymusowej sytuacji, bo nie ma ustawy, która byłaby w zamian. Wobec tego nie ma innego wyboru, jak tylko przyjąć wariant, który uzyskał poparcie rządu, żeby o rok wydłużyć obowiązywanie obecnych przepisów. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu, przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została wniesiona jako poselski projekt ustawy.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy pani minister chce zabrać głos?

Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pan senator sprawozdawca, jako przewodniczący Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, jak zwykle tak wyczerpująco przedstawił sprawozdanie, że niemalże wyręczył stronę rządową w prezentacji tego, co niesie ustawa, która jest projektem poselskim.

Niemniej jako przedstawiciel strony rządowej chciałabym podać kilka istotnych informacji, które, jeśli chodzi o koszty, nie zostały może tak bardzo precyzyjnie podane. Oczywiście jesteście, o czym mówiliśmy też na posiedzeniu komisji, w określonej sytuacji politycznej, która spowodowała, że prace nad ustawą o emeryturach pomostowych nie zostały zakończone. Wnoszenie teraz tak szalenie kontrowersyjnego projektu, który jeszcze nie przeszedł całej procedury uzgodnień z partnerami społecznymi, wiązałoby się z niezwykłym ryzykiem. W związku z tym to jest rzeczywiście jedyne dobre rozwiązanie, aczkolwiek takie, które budżet państwa będzie trochę kosztowało. Zakłada ono niejako przedłużenie prawa do przechodzenia na wcześniejszą emeryturę, danie go kolejnemu rocznikowi, co zaskutkuje w roku 2008 kwotą 0,9 miliarda zł, w roku następnym – 1,7 miliarda zł, a w kolejnym – 1,7 miliarda zł.

Winna jestem Senatowi także informację, że w toku prac w Sejmie zgłaszano poprawki, aby to uprawnienie przedłużyć do końca 2010 r., co tłumaczono w ten sposób, że ten okres może być niewystarczający. Argumentacją typowo finansową, ekonomiczną udało się przekonać, że to rozwiązanie byłoby wielokrotnie kosztowniejsze, gdyż skutki finansowe byłyby niemalże dwukrotnie większe od tych, o których mówiłam przed chwileczką.

Nie bez znaczenia jest również informacja, że prawie za trzy lata znaleźlibyśmy się ponownie w roku przedwyborczym i pewnie trudno byłoby spokojnie rozmawiać, a jestem głęboko przekonana, że jeżeli co do tego tematu nie będzie zgody politycznej, to przyjęcie niekontrowersyjnego rozwiązania będzie trudne, bo naprawdę te wszystkie uprawnione osoby na pewno nie są za tym rozwiązaniem.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś chce zadać takie pytanie?

Pan senator Szymański, a potem pan senator Kubiak.

Senator Antoni Szymański:

Panie Marszałku, Pani Minister, Wysoka Izbo, powinienem o to zapytać na posiedzeniu komisji, ale tego nie zrobiłem. Chodzi o szacunek kosztów: skąd wiadomo, że koszty są takie, jak pani minister mówi, skoro nie są wynegocjowane emerytury pomostowe? Tak naprawdę przecież nie wiemy, które grupy zawodowe i w jakiej liczbie skorzystałyby z emerytur pomostowych, a które wybrałyby aktualne możliwości. Krótko mówiąc, czy w tym kontekście szacunki są wiarygodne, skoro nie mamy jeszcze innej propozycji ustawowej, dotyczącej emerytur pomostowych?

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Proszę bardzo, Pani Minister.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy
i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Szacunki, jak każde szacunki, w pewnym stopniu są zapewne obarczone błędem. Odnoszą się do tego, jak w poprzednich latach odbywał się przyływ osób, które korzystały z tych uprawnień. W wyniku tej analizy ZUS podaje nam szacunkowe dane, że jest to kwota rzędu 0,9 miliarda zł.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Pan senator Kubiak, proszę bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Ja mam pytanie, jeżeli chodzi o Otwarte Fundusze Emerytalne. Ten okres przesunięto najpierw o rok, a teraz o kolejny. Są jednak osoby, które kiedy wprowadzono reformę w 1989 r., przyjmowały, że będą należały do danego filaru. Jaka mają one teraz możliwość zmiany, jeśli akurat nabeżdżą uprawnienia w związku z wejściem w życie tej ustawy? Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy
i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Dotykamy tu trochę odrębnego problemu, którego ustawa nie reguluje. Mówimy jednak wyraźnie, że osoby, które nie przystąpiły do Otwartych Funduszy Emerytalnych, oczywiście korzystają z tego, a te, które złożyły wniosek o rezygnację, mogą wycofać się z przynależności do Otwartych

Funduszy Emerytalnych i skorzystać z dobrodziejstwa tego rozwiązania.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Minister i Senator.
Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Augustyna.

Senator Mieczysław Augustyn:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Pani Minister!

Trzeba tutaj powiedzieć kilka zdań. Przede wszystkim decyzja, którą podejmujemy, jest nie-dobra, jest zła dla Polski. To nie jest dobra wiadomość, to obciąża ten rząd.

Zawierano ryzykowne koalicje po to, żeby przeprowadzić reformy – tak nas przekonywano. Tymczasem minęły dwa lata, a rząd niczym nie odróżnił się od poprzednich. Od początku reformy wiadomo było, że emerytury pomostowe mają być wprowadzone. Dwa lata zmarnowano. Zgoda, Pani Minister, w tym momencie rzeczywiście podejście do emerytur pomostowych byłoby, być może, katastrofą, z tym trzeba się zgodzić, ale przecież nie od początku była taka sytuacja.

O tym, dlaczego ta decyzja jest zła, mówił już troszkę pan przewodniczący Szymański. Sprzyja ona dezaktywacji zawodowej w sytuacji, kiedy mamy zaledwie pięćdziesięcioczworoprocentowy wskaźnik zatrudnienia. Na niekorzyść tej decyzji przemawiają też bardzo wysokie koszty. Szacunki rzeczywiście są różne, ale mówi się też o tym, że odwołanie decyzji kosztowałoby prawie 18 miliardów zł, oczywiście nie jednorazowo, bo będzie to rozłożone w czasie, ale to ogromna kwota i ogromny ciężar.

Ale czy możemy coś zrobić? Dziś już nie. Trzeba się za tą ustawą opowiedzieć, ponieważ nie może być tak, że od stycznia w ogóle nie będzie prawa, które będzie tę kwestię regulowało.

Ze smutkiem więc informuję, że mimo iż zdajemy sobie sprawę, że ta decyzja jest bardzo niekorzystna, będziemy głosować za przyjęciem tej ustawy. Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję.

Teraz pani minister zabiera głos jako pani senator, ma pani do tego prawo.

Bardzo proszę, pani senator Rafalska.

Senator Elżbieta Rafalska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja chciałabym powiedzieć kilka słów odnośnie do win rządu w zakresie przygotowania ustawy o emeryturach pomostowych.

To niekoniecznie ten rząd musiał przygotować to rozwiązanie. Ten rząd miał na to tylko dwa lata, podjął intensywne prace, trudne negocjacje z partnerem społecznym, ze związkami zawodowymi, które są za zachowaniem dotychczasowych uprawnień. Pamiętajmy, że rozporządzenie, do którego odnosimy się w sytuacjach, gdy mówimy o osobach zatrudnionych w szczególnych warunkach lub tych, które wykonują pracę o szczególnym charakterze, jest rozporządzeniem z 1983 r., a więc znajduje się tam wiele zawodów, które dzisiaj niemalże nie funkcjonują, ale dają uprawnienia. Już w 1999 r. rządy, które miały pełne kadencje na przygotowanie tej ustawy w mniej newralgicznych momentach, mogły się tym zająć. Proszę mi wierzyć, my wszyscy, którzy wypełniamy mandat – pan marszałek całkiem niedawno się ze mną o to spierał, przekonany, że pewnie nie będzie samorozwiązania, prawda, Panie Marszałku – byliśmy zaskoczeni tą decyzją. Dopiero może miesiąc temu zaczęliśmy wierzyć, że rzeczywiście nastąpi skrócenie kadencji, bo działy się różne rzeczy. Prace strony rządowej były bardzo intensywne.

Ja, proszę państwa, z jednego się cieszę, że w czasie debaty zarówno w Sejmie, jak i tutaj, ze strony Platformy Obywatelskiej padało tyle deklaracji, że pomogą w trudnych pracach. Bo jak będzie to wymagało rzeczywistej odwagi i stawienia czoła, kiedy powiemy, że ukrócamy pewne nienależne przywileje – bo tam, gdzie są szczególne trudne warunki, tym ludziom po prostu trzeba to oddać – to wtedy nie będzie żadnego populizmu politycznego, nie będzie żadnej łatwości i po prostu będziemy mieli sojuszników w tych trudnych pracach. To jest taka informacja. Ten rząd nie miał pełnej kadencji, nie miał czasu na wykonanie tych zadań, a dwa poprzednie nie podjęły tego wysiłku.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Senator.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 530, a sprawozdanie komisji w druku nr 530A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, pana senatora Mieczysława Augustyna, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Mieczysław Augustyn:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Rodziny i Polityki Społecznej obradowała nad przedłożonym przez Sejm projektem ustawy. To niesłychanie ważna ustawa, ustawa, która dotyczy dziewięciu milionów ośmiuset tysięcy osób. To jest ustawa, którą przyjmujemy z radością. Już rok temu dyskutowaliśmy o tym na tej sali, kiedy była mowa o jednorazowej zapomodze. W czasie prac Sejmu akurat moje ugrupowanie, Platforma Obywatelska, zgłosiło między innymi taki oto projekt, który jest teraz przedmiotem obrad i był przedmiotem obrad komisji.

Co on zawiera? Cztery zasadnicze zmiany.

Pierwsza to coroczna waloryzacja rent i emerytur. Pamiętamy, że poprzednio waloryzacja była przewidziana wtedy, gdy łączny wskaźnik inflacji przekroczył 5% lub co trzy lata.

Po drugie, wskaźnik, o który powiększona będzie renta i emerytura, zostanie zwiększony minimum o 20% realnego przeciętnego wzrostu płac w gospodarce narodowej. To bardzo ważna informacja. Po raz pierwszy państwo zobowiązuje się do tego, aby emeryci i renciści mieli jakiś udział w owocach wzrostu gospodarczego w Polsce. Nie jest to pełny udział. Ci, którzy byli przeciwnikami, przedstawiali na posiedzeniu komisji argumenty, że mamy wysoki wskaźnik wysokości emerytury w stosunku do płacy. Ale chodzi o to, żeby go utrzymać, a nie żeby on się z czasem ciągle pomniejszał. I ta zmiana to właśnie gwarantuje.

Trzecia zmiana zawiera obligatoryjne zobowiązanie do dialogu społecznego. Wysokość tego wskaźnika dwudziestoprocentowego jest obligatoryjna, ale powyżej tego może być przedmiotem negocjacji w Trójstronnej Komisji do spraw Społeczno-Gospodarczych. To niesłychanie ważny zapis.

I na koniec zmiana, która została wprowadzona przez Sejm, mianowicie szybsza likwidacja tak zwanego starego portfela. To było przewidziane w terminie do roku 2010, a Sejm zdecydował, że

(senator M. Augustyn)

będzie to zrobione szybciej. Koszty tej ustawy są spore, ale rząd zapewnia, że jest w stanie znaleźć takie pieniądze w budżecie. W 2008 r. to jest 5,7 miliarda zł, w 2009 – 3 miliardy 400 milionów zł i w 2010 r. – 6 miliardów 900 milionów zł. Szybsza likwidacja starego portfela będzie kosztować 1 miliard 800 milionów zł.

Komisja jednogłośnie opowiedziała się za przyjęciem tej ustawy bez poprawek.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

(Głos z sali: Nie.)

Dziękuję.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister pracy i polityki społecznej.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Czy pani minister chce zabrać głos?

Proszę uprzejmie, pani minister Rafalska.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt mówić o ustawie, która jest bardzo dobrym rozwiązaniem, która jest akceptowana przez wszystkich i na którą czekają rzesze emerytów i rencistów. Myślę, że ta ustawa, niezależnie od tego, w jakim momencie politycznym jesteśmy, powinna być i na pewno by się zjawiała. Ta ustawa pozwala urealnić wartość emerytur, tego, co się należy. Jeżeli nas to kosztuje, to kosztuje dlatego, że powinno kosztować, i dlatego, że jest taki nasz moralny i obywatelski obowiązek, żeby w sytuacji wzrostu gospodarczego, kiedy wszystkim innym Polakom żyje się coraz lepiej, również ci, którzy lata swojej pracy zawodowej mają za sobą, mogli mieć tę urealnioną wartość emerytury.

A więc – tak jak mówił pan senator sprawozdawca Augustyn – po pierwsze, ustawa przywraca coroczną waloryzację. Po drugie, waloryzuje o wskaźnik inflacji i – co jest nowe – obligatoryjny dwudziestoprocentowy wskaźnik wzrostu wynagrodzenia. Ten wskaźnik – to jest ten trzeci ele-

ment, o którym mówił pan senator Augustyn – może być negocjowany z Komisją Trójstronną. A więc w zależności od sytuacji finansowej budżetu państwa bądź sytuacji gospodarczej kraju może wynosić minimum 20%, a równie dobrze może być większy. Czyli to jest ta trzecia wartość, to, co zostaje ustalone w drodze negocjacji. Jeżeli partnerzy społeczni nie wynegocjują, to wtedy Rada Ministrów decyduje o tym, jaki jest ten wskaźnik waloryzacji, czy udział jest większy, czy minimum dwudziestoprocentowy. Po czwarte nastąpiło, w drodze rozszerzenia w trakcie prac parlamentarnych, skrócenie terminu w przypadku starego portfela. Ta waloryzacja wchodzi w życie od 1 marca. Padały pytania, dlaczego od 1 marca, a nie od 1 stycznia? Otóż waloryzacja dotyczy roku 2007, musimy więc mieć dane, które potrzebuje ZUS. One są publikowane przez GUS w lutym, w związku z tym ZUS nie mógłby na nowo naliczyć i zwaloryzować. Stąd waloryzacja jest od 1 marca.

Jest to ustawa, która znalazła poparcie dwóch Izb. To znaczy, mam nadzieję, że również tutaj je znajdzie, bo jeszcze nie było głosowania.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Minister.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zadać takie pytanie?

Pani senator Fetlińska, proszę uprzejmie.

Senator Janina Fetlińska:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Minister, nie wiem, może przeoczyłam tę informację, ale chciałabym się upewnić. Jaka będzie skala podwyżki emerytury, waloryzacji w złotychkach, jakie będzie to od do? Jaka więc jest, mniej więcej, najwyższa stawka? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie dotyczy podwyżek czy też waloryzacji emerytur ze starego portfela. Dziękuję bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Można by najogólniej powiedzieć, że wzrost poszczególnego świadczenia emerytalno-rentowego z tytułu waloryzacji jest zróżnicowany i zależy od wysokości tego świadczenia. Ale na potrzebę takiej informacji mam dane dotyczące miesięcznego wzrostu brutto i wzrostu netto. Przy najniższym

(senator E. Rafalska)

świadczeniu, czyli 597 zł, to jest niewiele ponad 30 zł brutto, czyli 25 zł netto, w przypadku 700 zł – trzydzieści parę. Jeżeli ktoś ma świadczenie 1200 zł, to wzrost jest na poziomie 50 zł. Są to więc kwoty zróżnicowane. I tak wygląda symulacja kwot podwyżek.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Krzysztof Putra)

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Paweł Michalak i pan senator Bentkowski.

Czy ktoś jeszcze z państwa będzie chciał zabrać głos i zadać pytanie? Na tym lista będzie zamknięta. Dziękuję.

Bardzo proszę.

Senator Paweł Michalak:

Pani Minister, ta ustawa konsumuje procentową waloryzację. A co się stało z pomysłem kwotowej waloryzacji?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Nie może być takiej waloryzacji, przyjmujemy taką zasadę, że nie może być waloryzowanie kwotowe, ponieważ ono burzy cały system emerytalny, który odnosi się do tego, co mamy oskładkowane. W zeszłym roku to nie była waloryzacja, tylko to było wsparcie dla emerytów i rencistów. Wtedy stwierdzono, że najlepszym rozwiązaniem jest udzielenie wsparcia – skoro nie jest możliwe udzielenie wsparcia istotnego całej wielomilionowej grupie emerytów, to pomóżmy emerytom, którzy ze względu na to, jakie pobierają emerytury, są w najtrudniejszej sytuacji. Czyli to była taka jednorazowa zapomoga. To, co odpowiada temu systemowi, to tak naprawdę takie myślenie: kiedyś zarabiał się tyle i to jest istotne, bo każdy z nas jest równo traktowany w odniesieniu do swojego punktu startowego, do tego, co w funduszu nazywał.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Bardzo proszę, pan senator Bentkowski ma głos.

Senator Aleksander Bentkowski:

Pani Minister, waloryzacja jest bardzo oczekiwana, to prawda. Ale ja rozumiem, że ta ustawa

w dalszym ciągu utrzymuje tę górną granicę emerytur, ograniczenie do tych 250% średniej... Nie wiem, jak to się nazywa, nie budżetowa, to nie średnia przeliczeniowa... W każdym razie utrzymuje się sztuczne ograniczenie górnych granic emerytur. Czy tak?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Tak, ona się nie zmienia, ta kwota bazowa jest utrzymana, Pani Senatorze.

(Senator Aleksander Bentkowski: A jaka obecnie jest kwota?)

250%, ale kwotowo nie potrafię... To jest jakieś 2 tysiące zł, około 2 tysięcy zł.

(Senator Aleksander Bentkowski: Kwota bazowa jest 2 tysiące zł?)

(Głos z sali: Tak, 2 tysiące zł.)

(Senator Aleksander Bentkowski: Rozumiem, dziękuję.)

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Pani senator Rafalska już głos zabierała...

(Senator Janusz Kubiak: Jako minister.)

(Senator Elżbieta Rafalska: Panie Marszałku, bardzo proszę.)

Bardzo proszę.

Senator Elżbieta Rafalska:

Proszę państwa, ja muszę, przepraszam bardzo. Nie chcę zagadać Senatowi, ale ja muszę to powiedzieć. Jak myślałam o tym, że chciałabym się chwalić, że podjęliśmy jakąś ustawę, to stwierdziłam, że to nie dlatego, że jako minister zajmuję się ubezpieczeniami społecznymi, ale dlatego, że do waloryzacji, wyrównania starego portfela mam podejście absolutnie emocjonalne. Do mojego biura senatorskiego bowiem przychodziły osoby z poczuciem krzywdy, nie po pieniądze one przychodziły, czasami przychodziły i mówiły: własne państwo nas skrzywdziło. Myślę, że dzisiaj, chociaż przyjmujemy wiele kosztownych reform, mamy okazję właśnie skrócić czas wypłaty tych starych emerytur i wyrównać je. To i tak by nas kosztowało, bo miało się to dokonać w 2010 r. Myślę,

(senator E. Rafalska)

że każdy senator może dzisiaj, jeżeli to rozwiązanie będzie przyjęte, powiedzieć, że rachunek tamtych krzywd w jakiś sposób się wyrówna. I jestem przekonana, że akurat na to pieniądze powinny się znaleźć.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan senator Trybuła.

Senator Zbigniew Trybuła:

Panie Marszałku! Pani Minister! Panie i Panowie Senatorowie!

Również chciałbym bardzo gorąco poprzeć projekt tej ustawy. To jest pewna sprawiedliwość dziejowa. Tym ludziom, którzy są już rzeczywiście w wieku podeszłym, od nas się to należy. Te wszystkie zaniedbania, które były w poprzednich latach, krzywdziły te osoby. Ja często rozmawiam, spotykam się z takimi osobami, nawet w drodze, jadąc. One się żalą, że ich sytuacja jest bardzo ciężka. Pracowały bardzo mocno, a waloryzacji dla nich nie ma. Zapomina się właśnie o tych, którzy całe swoje życie poświęcili budowaniu Polski. Dlatego bardzo gorąco proszę wszystkich, żebyśmy poparli tę ustawę. Myślę, że jest naszą powinnością, mimo braków budżetowych, żeby o tych ludziach nie zapominać. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Lista mówców została wyczerpana.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamynam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siedemnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej i Komisji Gospodarki Narodowej. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 523, a sprawozdania komisji w drukach nr 523A i 523B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, senatora Janusza Kubiaka, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Janusz Kubiak:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej zajmowała się zmianą ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw, między innymi ustawy – Prawo o ochronie środowiska, w dniu 11 września.

Chciałbym podkreślić, że projektowane zmiany mają na celu uproszczenie postępowania w sprawach nabywania nieruchomości na cele inwestycji dotyczących linii kolejowych o znaczeniu państwowym, jak również merytoryczną zmianę przepisów na tle dotychczasowej praktyki. Ponadto dotyczy to wprowadzenia poszczególnych definicji do projektowanej zmiany, doprecyzowania całego procesu inwestycyjnego, jak i dostosowania zmienianych przepisów do rozporządzenia Unii Europejskiej. Jest tutaj wprowadzany nowy rozdział 2b dotyczący szczegółowych zasad i warunków przygotowania inwestycji dotyczących linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Jest to wzorowane na tak zwanej specustawie drogowej. Czyli upraszcza się tu procedury.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej omówiła ustawę, a następnie wprowadziła do niej poprawki. Tych poprawek mamy dziesięć. Są opisane w druku nr 523A. Zważywszy na to, że jest to projekt rządu, chciałbym powiedzieć, że również w trakcie obrad w Sejmie zostały wprowadzone zmiany, były one związane z certyfikatami.

Stanowisko komisji samorządu terytorialnego jest takie, że prosimy o przyjęcie tej ustawy ze zmianami zawartymi w druku nr 523A. Dziękuję.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, pana senatora Stanisława Kogutę, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja gospodarki pochyliła się nad ustawą o transporcie kolejowym. Realizowała jakby cały cykl tych ustaw, bo nie możemy zapomnieć o wcześniej uchwalonych ustawach o transporcie drogowym, a także ustawie o organizacji finałów Euro 2012. Ta ustawa wiąże się także z tym, że jest to specustawa, podobna do ustawy o trans-

(senator S. Kogut)

porcie drogowym. Daje ona bardzo duże kompetencje i możliwości mające na celu przyspieszenie budowy dróg kolejowych, a także ułatwia rozwiązanie problemów wyłączeniowych.

Komisja gospodarki przyjęła wszystkie poprawki przedstawione przez rząd i wnosi o przyjęcie ustawy z poprawkami. Dziękuję.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca, trwające nie dłużej niż minutę, zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać pytanie?

Bardzo proszę, pan senator Bentkowski.

(Senator Aleksander Bentkowski: Mam pytanie do pana senatora Kubiaka, ale akurat zniknął. To jeżeli nie ma pana senatora Kubiaka, to dziękuję bardzo, nie ma pytania.)

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy...

(Senator Aleksander Bentkowski: Przepraszam, jest pan senator.)

Jest pan senator Kubiak.

Panie Senatorze, jest pytanie do pana senatora.

Pan senator Bentkowski, bardzo proszę.

Senator Aleksander Bentkowski:

Panie Senatorze, zapewne pan wie, jako prawnik i to z praktyką, że było wiele zastrzeżeń co do zgodności tej ustawy z konstytucją. Oświadczam, że uważam za bardzo słuszną tę ustawę, jak również poprzednią dotyczącą dróg, niemniej jednak te zastrzeżenia są dosyć poważne. Czy mieliście państwo w czasie posiedzenia komisji możliwość zapoznania się z opiniami specjalistów z zakresu prawa konstytucyjnego, czy ona jest w stanie ostać się w Trybunale Konstytucyjnym? Dziękuję bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Panie Marszałku! Panie Senatorze!

Posiadaliśmy opinię Biura Legislacyjnego i w tejże opinii między innymi zwracano uwagę na zasadę równości – kwestia pominięcia rokowań w związku z ustawą o wyłączeniach – jak i w pewnym sensie na zasadę ochrony własności czy dyskryminację. Było to przedstawiane. Większością głosów jednak – decyzja nie zapadła jednogłośnie – przegłosowano takie poprawki i takie jest stanowisko komisji. Nie posiadaliśmy, że

tak powiem, innych opinii, ale stanowisko ministerstwa i ich argumentacja była taka, że nie zawsze i nie wszystkim się zajmował Trybunał Konstytucyjny. Zdaniem ministerstwa nie powinno być uchylecia.

(Senator Aleksander Bentkowski: Dziękuję bardzo.)

Proszę.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister transportu.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Bardzo serdecznie chciałbym przywitać pana ministra Mirosława Chaberka. Czy pan minister pragnie zabrać głos w sprawie tej ustawy?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Mirosław Chaberek: Specjalnie nie mam potrzeby.)

Jeśli nie, to bardzo dziękuję.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca, trwające nie dłużej niż minutę, zapytania do przedstawiciela rządu w sprawie omawianego punktu porządku obrad.

Czy ktoś z pań i panów senatorów pragnie zadać pytanie?

Pan senator Alexandrowicz, bardzo proszę, i pan senator Bentkowski.

Senator Przemysław Alexandrowicz:

Mam pytanie dotyczące zapisu w art. 1 w pktcie 2 lit. g – chodzi o nową definicję regionalnych przewozów pasażerskich. Wiem, że ta poprawka pojawiła się już po pierwszym czytaniu w Sejmie, a nie było jej w przedłożeniu rządowym. Czy jednak pan minister mógłby powiedzieć, jakie było uzasadnienie tej nowej definicji? Mam bowiem sygnały od samorządów, że taka definicja skomplikuje samorządom wojewódzkim dofinansowywanie lokalnych połączeń kolejowych.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Bentkowski ma głos.

Senator Aleksander Bentkowski:

Ponieważ nie było pana ministra, pozwolę sobie powtórzyć to samo pytanie, które skierowałem do pana senatora Kubiaka. Zaznaczam, że zarówno

(senator A. Bentkowski)

ta ustawa, jak i ta ustawa, która dotyczy dróg, w moim przekonaniu są bardzo potrzebne i zasadne, ale obawiam się tu o zgodność z konstytucją. Na pewno argumenty podnoszone w czasie dyskusji o braku zgodności tej ustawy z konstytucją były przez resort rozważane. Czy macie państwo jakieś opracowania, które dają wam pewność, że ta ustawa w przypadku sporu przed trybunałem ma szansę obronienia się?

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Czy ktoś jeszcze pragnie zadać pytanie? Nie widzę chętnych.

Panie Ministrze, zapraszam na mównicę i proszę o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Mirosław Chaberek:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie dotyczące definicji przewozów regionalnych, rzeczywiście to była poprawka poselska i rząd bardzo chętnie ją poparł, dlatego że koncentruje się ona właśnie na kierunku, w jakim idzie projekt ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa kolejowego. Ten projekt został już przyjęty i zasady ułożenia, że tak powiem, uregulowania, uporządkowania tych spraw zostały przez rząd określone i niebawem zapewne tutaj obradowalibyśmy nad tymi regulacjami. W kontekście tego, co jest w projekcie ustawy, to bardzo pasuje, dlatego że obecne i przyszłe zasady finansowania przewozów regionalnych są związane z terytorium jednego województwa, a ta definicja nawiązuje do takiego właśnie modelu, że pieniądze związane są z przewozami w ramach województwa.

Dochodzi jeszcze jeden element: technologia przewozów kolejowych. Nie można na granicy województwa zakończyć przejazdu pociągu, co się niestety w tej chwili zdarza. Stacja, przystanek i koniec, marszałek mówi: mnie nie obchodzi, nie finansuję. Więc trzeba było doregulować, że do najbliższej stacji węzłowej, gdzie będzie możliwość przesiadki, gdzie – bo taki jest nasz plan budowania przystanków integracyjnych – będzie można się przesiąść do autobusu czy pojechać dalej prywatnym samochodem.

Jest więc tutaj to dopełnienie i bardzo to dopina sytuację, którą najprawdopodobniej będziemy wprowadzać, obojętnie już w jakim później zestawie, ale to jest naprawdę mocno przedyskutowane przez wiele miesięcy przez przedstawicieli samorządów lokalnych, przez wiele, wiele tak zwanych czynników społecznych i struktury samorządowe, łącznie z marszałkami, i na konwen-

tach. Tak że nie powinno być żadnych z tym problemów.

Sprawa konstytucyjności. Sam charakter ustawy, musimy przyznać, jest szczególny. My nie wystąpiliśmy z tym problemem od razu, bo mogliśmy w pierwszych miesiącach ten problem poruszyć, jednak zaczekaliśmy jeszcze na zweryfikowanie sytuacji, w jaki sposób się da i czy w ogóle się da zrealizować zadania inwestycyjne, zwłaszcza w najbliższym przedziale planistycznym na lata 2015–2017, bez tych szczegółowych uwarunkowań. Ja bym powiedział tak. Po pierwsze, ten projekt ustawy, nad którym obradujemy, daje mniejsze możliwości samemu inwestorowi niż w przypadku transportu drogowego. A po drugie, sam charakter linii i tego, co na niej będziemy robili, wymaga takiego podejścia. Dlaczego? Dlatego że przebieg drogi kołowej jednak można troszeczkę zmienić, a w przypadku tych inwestycji, które będziemy robili, czyli modernizacji, jest inaczej. Musimy podnosić prędkość na naszych liniach, a tu chodzi o 160–220 km/h, bo z takimi prędkościami będziemy jeździli. Musimy też zwiększać na przykład łuki. Mamy, tak można powiedzieć, kolej średniowieczną, czyli z łukami 50, 60, 70, 80 m. Żeby w pełni wykorzystać zainwestowane środki, trzeba zwiększyć prędkość, a zwiększenie prędkości to jest zwiększenie łuku – a to po prostu musi nastąpić w tym miejscu, a nie w innym miejscu, bo to jest... No, nie można tak po prostu skrócić w lewo czy w prawo albo zmienić kąt skrętu. Tu musimy na tę jedną rzecz... Po prostu chodzi o ten okres, bo to jest okresowa ustawa, i o środki na to. Mamy tutaj pewne interpretacje związane z poprzednią ustawą, drogową, mam tu wiele... Ja zresztą złożyłem na piśmie panom przewodniczącym te wyjaśnienia, których dotyczyły pytania. One są dosyć rozległe, mogę je przytoczyć, ale... No ale jakby z doświadczeń z funkcjonowania ustawy drogowej – a jest ona taka jakby bardziej wymagająca – wynika, że dotychczas jeszcze nie powstały żadne istotne problemy na tym tle. Tak że prosiłbym jednak o uwzględnienie tych szczególnych przypadków.

(Senator Aleksander Bentkowski: Tak, Panie Ministrze, ja absolutnie popieram...)

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Ja bym prosił, żeby nie prowadzić...

(Senator Aleksander Bentkowski: Nie, nie. Ja tylko mam prośbę, aby... Ja popieram tę ustawę, chodzi mi tylko o to, żeby był pan uprzejmy przesłać mi te uzasadnienia...)

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Mirosław Chaberek: Bardzo chętnie.)

(Senator Aleksander Bentkowski: ...dotyczące nawet tej ustawy drogowej. Nie tylko tej, ale i drogowej.)

(wicemarszałek K. Putra)

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Mirosław Chaberek: Bardzo chętnie. My mamy to tu, nawet zaraz to odszukam w swoich materiałach.)

(Senator Aleksander Bentkowski: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo. Dziękuję panu ministrowi. Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Przemysława Alexandrowicza.

Senator Przemysław Alexandrowicz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Zmiana definicji regionalnych przewozów pasażerskich, dokonana już po pierwszym czytaniu, może – wbrew temu, co mówił pan minister – spowodować pewien kłopot dla samorządów. Otrzymałem taki sygnał z samorządu województwa wielkopolskiego.

Otóż do tej pory zgodnie z definicją przewozów regionalnych „pociąg regionalny” to pociąg kursujący na terenie jednego województwa lub dwóch województw sąsiadujących ze sobą. Pojęcie to wiąże się ściśle z obowiązkiem finansowania regionalnych przewozów pasażerskich przez samorządy województw. W ramach dotacji do połączeń kolejowych samorządy dotują połączenia o charakterze ściśle lokalnym oraz połączenia osobowe łączące sąsiadujące ze sobą centra regionalne, na przykład Bydgoszcz i Poznań.

Po ustawowej zmianie definicji przewozów regionalnych pojęcie pociągu regionalnego zostanie ograniczone do pociągu kursującego na terenie jednego województwa lub, najdalej, do najbliższej stacji węzłowej na terenie sąsiedniego województwa. Zapis taki wyeliminuje możliwość dofinansowania pociągów łączących centra regionów na korzyść pociągów krótkich relacji. Dajmy na to, posługując się tym przykładem Bydgoszczy i Poznania, będzie to rozdzielenie pociągu relacji Poznań – Bydgoszcz na, ewentualnie, dwa odrębne pociągi: Poznań – Mogilno i Mogilno – Bydgoszcz. W efekcie tego, część pasażerów korzystających z takich połączeń utraci możliwość korzystania z połączeń bezpośrednich do stolicy regionu, a w związku z tym istnieje prawdopodobieństwo, że przesiadą się oni do innych środków transportu. Skutkiem tego będzie wzrost deficytu połączeń regionalnych i konieczność wyższego dofinanso-

wania przewozów regionalnych przez budżety samorządów, a w wypadku braku takich możliwości – redukcja oferty kolejowych przewozów regionalnych.

Oczywiście takich przykładów można by było podawać więcej. Pociąg lokalny, elektryczny, Poznań – Wrocław musiałby dzielić się na pociągi Poznań – Żmigród i Żmigród – Wrocław.

Czy jest to zabieg sensowny? Mnie się wydaje, że nie. Tak też się wydaje samorządowi województwa wielkopolskiego. Nie mam tu oczywiście oficjalnego stanowiska samorządu, bo ta zmiana została wprowadzona w ostatniej chwili, ale mam taki sygnał.

W związku z tym pozwalam sobie złożyć poprawkę, polegającą na skreśleniu tej nowej definicji przewozów regionalnych i na pozostaniu przy starej, mówiącej, że regionalne przewozy pasażerskie to przewozy pasażerskie w granicach jednego województwa lub realizujące połączenia z sąsiednim województwem. Tę poprawkę składam na ręce pana marszałka.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Stanisława Koguta.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Pan senator Alexandrowicz wszedł w zakres spraw innej ustawy, ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji PKP. Co do tego, to faktycznie związek, który reprezentuję, NSZZ „Solidarność”, był przeciwko usamorządowieniu przewozów regionalnych. Z kolei marszałek pańskiego województwa, Panie Senatorze, bardzo pragnie, aż się rwie do tego, by przejąć przewozy regionalne i je usamorządować.

Po pierwsze, gdy mówimy o dwóch miastach wojewódzkich i przewozach między nimi, przewozach międzywojewódzkich, to jest to opłacane z budżetu państwa. Budżet państwa powinien dać 215 milionów zł na dofinansowanie tych przewozów. Jeżeli zaś chodzi o przewozy regionalne, to za organizację przewozów regionalnych odpowiada samorząd województwa. I tak jest z obojętnie jakim województwem, czy to z małopolskim, czy z wielkopolskim, czy z Podlasiem. Myśmy sygnalizowali – zwłaszcza ja, zresztą to ja za poprzedniej koalicji stanąłem na czele strajku głodowego stu trzydziestu pięciu kolejarzy – że faktycznie te przewozy ktoś musi sfinansować. No i skoro za organizację odpowiada marszałek, a w ramach subwencji z PIT i CIT miało być wtedy 638 milionów zł, to te pieniądze miały być podzielone na województwa.

(senator S. Kogut)

Sprawa następna. Może nie będę tego rozszerzał, bo wszyscy, Drodzy Państwo, to wiecie: ja jestem przeciwko likwidacji pociągów regionalnych. Trzeba zdać sobie sprawę, że choć pociągi Eurocity i Intercity są superdochodowe, a pociągi regionalne są deficytowe, to na trzysta dziewięćdziesiąt milionów pasażerów przewożonych w Polsce trzysta trzydzieści milionów przewozi się pociągami regionalnymi. Poza tym likwidacja tych połączeń doprowadzi do tego, że młodzież i dzieci nie będą mieć czym dojechać do szkół, a pracownicy do pracy.

Ale może przejdźmy już do sprawy ustawy o transporcie kolejowym. Bardzo słusznie zapytał pan senator Bentkowski... No, Drodzy Państwo, ta ustawa jest tak potrzebna jak rybie woda czy nam powietrze. I, Drodzy Państwo, jeżeli ta ustawa wejdzie w życie, to – ja tak pokrótce tylko o tym powiem – pozwoli nam ona na wykorzystanie, w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” w latach 2007–2013, w samym tylko obszarze kolejowym, prawie 5 miliardów 600 milionów euro. A więc już wiemy, o jakie pieniądze chodzi. Z tym że ze środków unijnych będzie wtedy 4,8 miliarda euro.

I trzeba tu stwierdzić, że rząd Prawa i Sprawiedliwości, podobnie też cały Senat, bardzo przychylnie podchodził do spraw kolejowych. I mogę na zakończenie powiedzieć, że jeszcze nigdy wcześniej nie było takiego parlamentu, który uchwaliłby pięć ustaw kolejowych bez względu na poglądy polityczne. Mogę więc podziękować za to, że de facto nigdy w tych sprawach nie decydowały poglądy polityczne. No i skoro były to ustawy rządowe, to trzeba podziękować za nie całemu rządowi.

Kolejna sprawa. Panie i Panowie Senatorowie, musicie wiedzieć, że w wypadku tej ustawy my wszyscy tu mówiliśmy – i gdy szło o autostrady, i gdy szło o drogi kolejowe – że najdłużej trwa etap przygotowawczy. Stwierdzaliśmy, że wszystkie sprawy przygotowawcze ciągną się prawie czy ponad dwa lata. A tutaj z tej ustawy jasno wynika, jakie obowiązki ma pan wojewoda, jakie są okresy odwołania – o, i tu mogę powiedzieć, że najdłuższy okres odwołania to jest do sześćdziesięciu dni, a nie dwa lata.

Żeby nie przedłużać, Drodzy Państwo, chcę jeszcze tylko serdecznie podziękować przedstawicielom rządu za przedstawienie tej nowelizacji ustawy o transporcie kolejowym. Na zakończenie chciałbym też wszystkim paniom i panom senatorom podziękować za to, że tak przychylnie patrzyli na ustawy kolejowe. Boleję nad jednym – i to kieruję do pana ministra – że sprawa ustawy o Służbie Ochrony Kolei tak długo się ciągnęła, że w końcu nie weszła ona pod obrady, nie trafiła do łaski marszałkowskiej. Ale to nie jest już nasza wina.

Serdecznie dziękuję, Panie Marszałku. Dziękuję, Panie Ministrze. Także paniom i panom senatorom dziękuję za przychylność dla kolei. Dziękuję.
(Głos z sali: Pełną parą!)

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.
(Senator Stanisław Kogut: Ja jestem górą. Do przodu!)

Pan senator Alexandrowicz chce ponownie zabrać głos.

Bardzo proszę.

Senator Przemysław Alexandrowicz:

Panie Marszałku, Wysoki Senacie, krótko nawiążę do wypowiedzi pana senatora Koguta.

Za połączenia międzyregionalne płaci budżet państwa, a to realizują pociągi Intercity. Pociąg Intercity jeździ na przykład w ramach połączenia Poznań – Wrocław.

(Senator Stanisław Kogut: Nie, Intercity to są...)

Dobrze. Za połączenia międzyregionalne płaci budżet państwa. Ale skoro samorządy lokalne, w ramach porozumienia dwóch województw, chcą finansować lokalne pociągi, które jeżdżą trochę dalej niż tylko do najbliższej stacji za granicą województwa, to tym samym one, jak rozumiem, odciażają budżet państwa. Same tego chcą, a jak mówi stara rzymska zasada, chcącemu nie dzieje się krzywda.

Z tego powodu, na prośbę lokalnego samorządu, zgłosiłem tę poprawkę. Oczywiście będzie to jeszcze dyskutowane przez komisję, a komisja i Senat mogą nie podzielić tego wniosku.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że na posiedzeniu komisji można będzie tę kwestię rozstrzygnąć.

Lista mówców została wyczerpana.

Zgodnie z regulaminem... Przepraszam, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

W trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, więc zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisję Gospodarki Narodowej o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i o przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

(wicemarszałek K. Putra)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu osiemnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Gospodarki Narodowej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 532, a sprawozdanie komisji w druku nr 532A.

Proszę sprawozdawcą Komisji Gospodarki Narodowej, pana Andrzeja Łuczyckiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w tej sprawie.

Senator Andrzej Łuczycki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej o ustawie o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Celem uchwalonej przez Sejm 7 września 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie minimalnych warunków wykonywania przepisów socjalnych odnoszących się do działalności w transporcie drogowym. Ustawa dokonuje merytorycznych zmian w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustanawiając w szczególności zasadę, w myśl której główny inspektor drogowy jest organem odpowiedzialnym za kontakty wewnątrzspółnotowe w zakresie kontroli pojazdów w odniesieniu do czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe. Ustawa dokonuje również zmian w innych ustawach, między innymi w ustawie o drogach publicznych, o systemie oceny zgodności, o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych oraz w ustawie o czasie pracy kierowców.

Szanowni Państwo, komisja wnosi dwanaście poprawek, które nie zmieniają merytorycznie treści ustawy, ale doprecyzowują niektóre określenia i odniesienia.

Jedna poprawka jest jednak merytoryczna. Mianowicie w ustawie, w art. 2 pkt 1, zakłada się, iż karę pieniężną można nakładać: na podmiot

wykonujący przejazd; na nadawcę, załadowcę lub spedytora ładunku, jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, iż podmiot ten miał wpływ lub godził się na powstanie naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego. Zdaniem Biura Legislacyjnego, które to zdanie podzieliła również nasza komisja, wymiar kary pieniężnej może mieć miejsce jedynie wtedy, gdy wystąpiły łącznie dwie przesłanki: pierwsza – zostanie popełniony czyn uznany za bezprawny na gruncie obowiązującego przepisu ustawowego; druga – nastąpi niebudzące wątpliwości ustalenie sprawcy czynu, o którym mowa w pkt 1. Jedna z poprawek, które komisja przyjęła, eliminuje zagrożenie w tej kwestii.

Apelujemy, wnosimy o przyjęcie zarówno poprawek, jak i całej ustawy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę zgłoszeń.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została wniesiona jako poselski projekt ustawy. Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

W tym momencie chciałbym przywitać pana ministra Piotra Stommę.

Czy pan minister pragnie zabrać głos?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Piotr Stomma: Tylko kurtuazyjnie. Chcę podziękować Wysokiej Izbie za poparcie tej nagej inicjatywy, a także, co mówię ze szczególnym uznaniem, Biuru Legislacyjnemu za propozycje poprawek.*)

Dziękuję serdecznie panu ministrowi.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do pana ministra związane z rozpatrywanym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z pań i panów senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę zgłoszeń. Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Informuję, że nikt nie zgłosił się do zabrania głosu.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

(wicemarszałek K. Putra)

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziewiętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 525, a sprawozdanie komisji w druku nr 525A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Janusza Kubiaka, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Janusz Kubiak:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Komisja Praw Człowieka i Praworządności zajmowała się ustawą o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Co prawda projekt rządowy został przygotowany już w 2006 r. – jest to projekt z druku sejmowego nr 1237 z 6 grudnia 2006 r. – lecz do procedowania w Senacie doszło dopiero w tym momencie. Chciałbym powiedzieć, że rozpatrując tę ustawę, Komisja Praw Człowieka i Praworządności spotkała się z przedstawicielami rządu i w trakcie tego posiedzenia komisji wyjaśnione zostały związane z tą sprawą wątpliwości.

Chciałbym zauważyć, że proponowana jest tu nowa forma, alternatywna wobec wykonywania kary pozbawienia wolności, a nie kary przebywania w tych w zakładach karnych.

Jest to ustawa epizodyczna, gdyż będzie obowiązywała do 2013 r. Zależnie od tego, jak w praktyce będzie wyglądało jej realizowanie, jej funkcjonowanie będzie mogło być przedłużone. Być może systemy, które obowiązują w niektórych krajach europejskich, na przykład w Szwecji, w Anglii – bo Ministerstwo Sprawiedliwości przedstawiło, że wzorowało się przede wszystkim na wzorach szwedzkich – będzie przedłużona na dłuższy okres.

Podstawowe zasady tej ustawy zostały zawarte w art. 1, w którym mowa jest o określeniu warunków odbywania przez skazanego kary pozbawie-

nia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Musi być wniosek skazanego i musi być zgoda osób najbliższych. Karę w systemie dozoru elektronicznego mogą odbywać osoby, które mają karę pozbawienia wolności do sześciu miesięcy, może to być również kara łączna, ale jeśli byłaby ona dłuższa, to do odbycia musi pozostać mniej niż sześć miesięcy. W takim przypadku skazane osoby też mogłyby odbywać karę w tym systemie. Jeżeli byłoby naruszenie warunków ze strony skazanego, to nie ma możliwości ponownego odbywania kary w tymże systemie.

Jest to novum w polskim systemie wykonawczym kar. Jak ono się sprawdzi, to dopiero się okaże.

Przepisy tej ustawy mówią również o zakazie zbliżania się do określonych osób. Osoby skazane będą miały nadajniki, tak więc będzie się to odbywać pod kontrolą zarówno podmiotu monitorującego, jak i kuratorów sądowych, którzy będą mogli kontrolować.

Jak wynika z informacji ministerstwa, pierwotnie trzy tysiące osób będą monitorowane w tym systemie. Sądy penitencjarne w całej Polsce będą to sprawdzały. Technika związana z nadajnikami pozwala na kontrolowanie przemieszczania się takich osób w bardzo bliskich odległościach. Z tego, co wiadomo, również koszty będą dużo niższe niż w przypadku odbywania kary w systemie zamkniętym, w zakładzie karnym. Koszty w przypadku tych trzech tysięcy osób – cały sprzęt z nadajnikami i samo odbywanie kary – będą również niższe niż w przypadku konieczności wybudowania zakładu karnego.

Dlatego po rozważeniu tych wszystkich argumentów Komisja Praw Człowieka i Praworządności wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Dziękuję, nie widzę zgłoszeń.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem oraz poselskim projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister sprawiedliwości. Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu głos może teraz zabrać obecny na posiedzeniu przedstawiciel rządu.

Chciałbym w tym miejscu przywitać ministra sprawiedliwości, pana Andrzeja Kryżego. Czy pan minister pragnie zabrać głos?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże: Jeśli pan marszałek pozwoli, dwie minuty.)

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Andrzej Kryże:**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Chciałbym powiedzieć, że wniesienie tego projektu przez rząd jest kolejnym dowodem na to, iż nieprawdą jest, że rząd czy Ministerstwo Sprawiedliwości widzą prawo karne wyłącznie przez pryzmat zaostrzania odpowiedzialności karnej. Owszem, polskie prawo karne nie jest racjonalne, i tak jak nieracjonalne jest zbyt łagodne karanie groźnych przestępców, tak samo nieracjonalne jest pozbawianie wolności w tradycyjny sposób ludzi, którzy zblądzili, a nie popełnili poważnego przestępstwa. Ludzi, którym należy dać jakąś szansę niezrywania tych wszystkich więzi, które są tak ważne, a w czasie pobytu w zakładzie karnym właśnie ulegają zerwaniu. Mówię o więziach z rodziną, z nauką, z kręgiem społecznym, które się utrzymuje, bo ten system odbywania kary na to pozwala.

System odbywania kary, o którym mówimy, pozwala również na zwolnienie miejsc przeznaczonych dla poważnych przestępców w zakładach zamkniętych, daje także oszczędności. Ale ma jeszcze jedną wielką zaletę. Dla wszystkich, którzy bardzo ciężko pracowali przy tym projekcie, dzisiaj jest bardzo ważny dzień. Czy otworzy się brama do nowoczesnej penitencjarystyki? Bo tak traktuję ten projekt. Jest to projekt, tak jak powiedział pan senator sprawozdawca, pilotażowy, muszą zostać sprawdzone wszystkie elementy: ludzki, techniczny, logistyczny, i wtedy będzie można rozwijać ten system, tak jak to się dzieje na świecie. System monitoringu na świecie służy nie tylko odbywaniu kary, ale też wykonywaniu środków zabezpieczających, zapobiegawczych, środków karnych oraz wszystkich środków probacyjnych. I taka jest przyszłość tego systemu na świecie. Wydaje nam się, że zgłaszając ten projekt, właśnie tę furtkę do nowoczesnej penitencjarystyki chcielibyśmy otworzyć.

Chcę powiedzieć jeszcze jedno. Naprawdę rzetelnie pracowaliśmy nad tym projektem. Przepracowywaliśmy go kilkakrotnie w wyniku uwag ekspertów, również ekspertów z zakresu techniki. Przedstawienie ostatecznego projektu poprzedzone było także wizytami studyjnymi w krajach, w których ten system obowiązuje od dawna i się sprawdza. W rezultacie podczas konferencji w Holandii, która się odbyła, a o ile pamiętam, w maju tego roku, gdzie wszystkie kraje prezentowały swoje zdobycze w tej dziedzinie, my również przedstawialiśmy projekt tej swojej ustawy, uzyskaliście bardzo wysoką ocenę. W zasadzie jest to jedyny projekt, jak wskazano, który spełnia wszystkie wymagania, zalecenia Rady Europy. Przede wszystkim chodzi o tę kontrolę sądu, o nadzór sądowy nad wszystkimi ważnymi decyzjami doty-

czącymi monitoringu. W innych krajach, gdzie to się rodziło w inny sposób, bywa to inaczej zorganizowane, i te kraje będą musiały zmieniać swoje systemy.

Tak jak mówiłem podczas posiedzenia komisji, zadano nam tylko jedno pytanie: dlaczego to ciągle jest projekt? Mam nadzieję, że po dniu dzisiejszym – i o to bardzo serdecznie proszę – przestanie to być tylko projekt. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do pana ministra dotyczące tej sprawy.

Czy ktoś chce zadać pytanie?

Pan senator Bentkowski, bardzo proszę.

Panie Ministrze, zapraszam jeszcze na mównicę (Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże: Ja już może z miejsca...)

Proszę bardzo.

Senator Aleksander Bentkowski:

Ja mam tylko jedno pytanie. Proszę pana, pan potrafi ocenić w miarę realnie termin nie tyle wejścia w życie ustawy, co stosowania tego zamiennika kary. Jak pan sądzi, kiedy będzie można już praktycznie realizować tę ustawę i czy resort będzie typował określone okręgi jako pilotażowe, konkretne okręgowe sądy jako pilotażowe przy realizacji tej ustawy?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Andrzej Kryże:**

Muszę odpowiedzieć tak. Vacatio legis określone w ustawie jest wszystkim państwu znane. My próbowaliśmy się przygotować do przetargu na tyle, na ile to było możliwe, w sensie merytorycznym, przed uchwaleniem ustawy, bo przecież cały czas jeszcze nie wiemy, czy jej kształt będzie dokładnie taki, a nie inny. W związku z tym nie mogliśmy zbyt mocno angażować się w koszty. Ale jeżeli wszystko, co zaplanowaliśmy w zakresie ogłoszenia, wytypowania firm, które dopełnią w pierwszym etapie właściwych warunków technicznych do ogłoszenia przetargu i samego przetargu, pójdzie sprawnie, to ten termin określony w ustawie jest realny. Jeżeli okaże się na przykład, że przetarg zostanie z jakichś powodów unieważniony, to wtedy będziemy mieli pewien kłopot, ale nie jest to aż tak wielki kłopot, bo, jak rozumiem, wówczas Sejm i Senat przychyliły się do tego, że to będzie trwało dłużej.

(podsekretarz stanu A. Kryże)

Jeżeli chodzi o pilotażowe... Tak chyba nie może być, to musi być system, który obejmuje cały kraj. Liczba miejsc w monitoringu, tak to lapidarnie powiem, jest ograniczona systemem technicznym, który się musi rozrastać. Mówimy o trzech tysiącach, docelowo myślimy o piętnastu. Chcę podkreślić, że ta próba trzech tysięcy to jest bardzo duża próba. W krajach, w których to zaczynało, wyglądało to tak, że na przykład w Szwecji było to sto osób, we Francji około pięciuset osób, w Wielkiej Brytanii na początku była za duża próba i się na tym przewrócili, dopiero przy drugim podejściu się udało i w tej chwili Wielka Brytania jest w tym potęgą. Sześćdziesiąt tysięcy osób rocznie odbywa tam karę w systemie monitoringu. Myślę, że gdybyśmy doszli do tego, to problem przepełnienia więzień w Polsce by zniknął. Ale nie może to być zależne od tego, gdzie kto mieszka. Jeżeli system techniczny na to pozwoli, to niezależnie od tego, w którym zakładzie karnym skazany przebywa od miesiąca czy dwóch, skoro wnosi o to, by resztę kary odbyć w systemie monitoringu, będzie to musiało być mu umożliwione. Taki będzie wymóg dla operatora systemu.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Ja chcę tylko jeszcze raz zakomunikować, że jeśli mamy dzisiaj sprawnie przeprowadzić głosowania, to bardzo proszę o krótkie wypowiedzi.

Bardzo proszę, pan senator Andrzejewski.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Ministrze, czy rozważali państwo wprowadzenie jednocześnie dozoru elektronicznego jako jednego ze środków zabezpieczających postępowanie przygotowawcze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże:

Panie Senatorze, kiedy pana nie było, mówiłem o tym, że w przyszłości, po zweryfikowaniu systemu, po stworzeniu właściwej logistyki, po wprowadzeniu pewnych nawyków pracy wśród operatorów i rozwinięciu systemu elektronicznego, czyli bazy, będzie możliwe wykorzystanie tego systemu nie tylko do środków zabezpieczających, ale też...

(Senator Piotr Andrzejewski: Czyli jest to możliwe.)

...zapobiegawczych, środków karnych, środków probacyjnych. Mówiłem, że taka jest przyszłość...

(Senator Piotr Andrzejewski: Dziękuję.)

...penitencjarystyki. Myślimy, że to otwiera bramę w tym kierunku. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Czy ktoś jeszcze chce zadać pytanie? Nie widzę zgłoszeń.

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję panu ministrowi jeszcze raz.

Przypominam o wymogach regulaminowych, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu do czasu zamknięcia dyskusji.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Włodzimierza Łyczywka.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Włodzimierz Łyczywek:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Nie będę zgłaszał żadnych poprawek, a to z uwagi na to, że w ogóle uważam tę ustawę za nie-szczęśliwą, tak jak wiele ustaw, którymi różni ministrowie sprawiedliwości chcą się zapisać w historii wymiaru sprawiedliwości. Od czasów pana ministra Walczaka, to znaczy w ciągu jakichś czterdziestu lat, przeżyłem już wiele takich nowomodnych projektów ustaw. Myślę, że takich osób, które skorzystają z tej ustawy, jak ślicznie wyraził się pan minister... Wbrew temu, co wszyscy sądzą, ministerstwo nie myśli tylko o podwyższeniu kar, ale też o tym, żeby zastosować jakieś kary dla tych błądzących, drobnych przestępców, którzy nie są zdemoralizowani. To jest mniej więcej tak – pan minister powoływał się tutaj na Szwecję i Anglię – jakbyśmy stosowali wzorce dopasowane do różnych kultur, ale również meteorologii, gdybyśmy na przykład górę mieli afrykańską, a dół eskimoski. Proponowałbym więc pilotażowo wprowadzić jeszcze karę śmierci. Co prawda sądzą, że Unia Europejska i Rada Europy by się na to nie zgodziły. Ale bardzo się cieszę, że nie zepsuto kodeksu postępowania karnego i kodeksu karnego wykonawczego, tylko że to poszło tą drugą ścieżką, jako ustawa epizodyczna. Szkoda, że aż na pięć lat, ale dobrze, że w ten sposób nie zepsuto, jak powiedziałem, poważniejszych ustaw, w szczególności ustawy procesowej. A jeżeli weźmie się pod uwagę liczbę artykułów – ja rozumiem, że to jest kwestia techniczna – zbliżająca się do setki, to muszę powiedzieć, że to jest 1/5 kodeksu postępowania karnego i około połowy kodeksu karnego wykonawczego. Praktycy prawnicy mówią, że kiedy liczba artykułów jest zbyt

(senator W. Łyczywek)

duża, to się żartuje, że jest to kodeks austriacki, bo tam jest na przykład przepis §2786. Tutaj też to mniej więcej tak wygląda.

W szczegółach wygląda to tak: kar pozbawienia wolności do sześciu miesięcy ja ze swojej czterdziestoletniej praktyki nie znam. To się zdarza może raz na tysiąc przypadków orzeczeń sądowych, więc to są przypadki w ogóle nieznane. Jeżeli zaś ma się stosować odbywanie kary pozbawienia wolności w tym systemie po odbyciu sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej do roku, to biorąc pod uwagę, że koszty są przerzucane na skazanego i skazany ma drugą możliwość, skorzystania z warunkowego przedterminowego zwolnienia – bo jak odbędzie sześć miesięcy pozbawienia wolności w więzieniu, to przysługuje mu, zgodnie z ustawą, warunkowe przedterminowe zwolnienie – pytam: z czego on skorzysta? Z zapłaty za obrączkę na kostce czy z wyjścia bez obrączki? To jest rzecz oczywista. Wydaje mi się więc, że w takiej sytuacji po prostu nie będzie desygatów tej ustawy. Tak to sobie wyobrażam. Trzy, piętnaście, sześćdziesiąt tysięcy, o których mówił pan minister, może być w Anglii, ale w Anglii jest sędzia pokoju, który orzeka w 80% spraw, a u nas orzekają sądy. Pewnie pan powie, że sądy grodzkie to jest to samo co sędziowie pokoju. Nieprawda! Sądy pokoju wyglądają zupełnie inaczej, byłem w Anglii i widziałem. Sędzia pokoju wydaje około stu orzeczeń w ciągu dnia. Jeżeli są proste, to sto. I wtedy to idzie machinalnie, pięć, dziesięć minut, orzeczenie, orzeczenie, orzeczenie doprowadzenia i orzeczenie. Wtedy oczywiście można tak karać, ale u nas to się w ogóle nie sprawdzi.

Dlatego, jak powiadam, poprawek nie będą zgłaszał, uważam to za taki sam zapis jak w przypadku sądów dwudziestoczterogodzinnych, które w 90% sądzą pijanych rowerzystów. Jeżeli tylko po to zaistniała taka wspaniała ustawa, to myślę, że taki sam będzie efekt tej. Ale cieszę się, jeszcze raz powiadam, że nie popsuto poważniejszych ustaw i osobno wydrukowano taką ustawę. Dziękuję.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Głos zabierze pan senator Aleksander Bentkowski, bardzo proszę.

Senator Aleksander Bentkowski:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Pozwolę sobie mieć inne zdanie niż pan minister Łyczywek, ponieważ uważam...

(Wicemarszałek Krzysztof Putra: Chyba przyszy minister, tak?)

Proszę? Pan minister?

(Wicemarszałek Krzysztof Putra: Pan senator.)

Panie Senatorze... A może, może...

(Wesołość na sali)

...niż pan senator Łyczywek. Uważam, że ta forma wykonania kary ma przyszłość. Ja wiem, że my jesteśmy pełni obaw, kiedy chodzi o wprowadzenie nowości. Nie wiem, czy pan pamięta – powinien pan pamiętać – jakie poważne opory były w ministerstwie, w resorcie, w nauce prawa, kiedy Sejm narzucał nową instytucję, dobrowolne poddanie się karze. Powiedziano, że to jest sprzeczne z duchem prawa polskiego, że forma dogadywania się prokuratora ze skazanym jest nie do przyjęcia. Byłem przecież wtedy w Sejmie, sam zgłaszałem projekt wprowadzenia tej zmiany do kodeksu postępowania karnego. Sławy prawnicze przekonywały nas, że to nie mieści się w naszej kulturze prawnej, że to jest instytucja, która nie będzie przyjęta przez polskie prawo. Obecny minister bardzo mocno sprzeciwiał się wprowadzeniu tego zapisu do kodeksu postępowania karnego. Dzisiaj wiemy, że sprawdza się to bardzo dobrze i coraz więcej kar orzekanych jest właśnie w taki sposób, co znakomicie upraszcza postępowanie karne.

Podobnie jest z tą instytucją. Jest to zupełnie nowa rzecz, rzeczywiście przenoszona z innych systemów prawnych. Podejrzewam, że przez pierwszy rok, dwa lata będzie kłopot z jej stosowaniem, a potem stanie się tak, że będzie ona bardzo powszechna. Pan, jako obrońca, powinien wiedzieć, że pan sam będzie bardzo często zabiegał o to, żeby pański klient, zamiast siedzieć w więzieniu, otrzymał właśnie taki zamiennik, i będzie panu bardzo na tym zależeć, bo to jest dużo łagodniejsza forma wykonania kary pozbawienia wolności.

Pytałem pana ministra na posiedzeniu komisji, dlaczego wprowadzono tak niską granicę – sześć miesięcy. Słusznie pan zauważył, że jest to kara orzekana bardzo rzadko, aczkolwiek zdarza się to coraz częściej, bo przecież dolna granica orzekania kary pozbawienia wolności jest i będzie obniżana. A więc dlaczego ta granica jest tak niska? No bo, jak powiedziano, chodzi o to, że to jest dopiero początek. A czy pan wie, że kiedy wprowadzaliśmy instytucję dobrowolnego poddania się karze ustanowiono granicę pięciu lat? Pięć lat kary... Inaczej, przestępstwo zagrożone karą do pięciu lat. My na posiedzeniu komisji wręcz siłą przeforsowaliśmy granicę ośmiu lat, a teraz podnosi się to znacznie wyżej i tą formą, tą instytucją postępowania, określoną w kodeksie postępowania karnego, obejmuje się coraz większą liczbę przestępstw.

Reasumując, powiem, że wydaje mi się, że jest to dobra innowacja i że jak każda inna będzie musiała być wprowadzana przez dłuższy okres. Pytałem, jak resort sądzi, kiedy ona rzeczywiście wej-

(senator A. Bentkowski)

dzie w życie. Bo co innego *vacatio legis*, a co innego rzeczywiste uruchomienie tego w praktyce. Jestem przekonany, że sądy same będą zabiegać o to, ażeby można było wprowadzać tego rodzaju instytucje.

Na koniec powiem, że jest taka kara, kara ograniczenia wolności, która w zależności od tego, czy jednemu ministrowi się podoba, czy drugiemu mniej się podoba, raz się pojawia, a raz znika. Był taki czas, kiedy jedna z form kar ograniczenia wolności, tak zwana praca zamiast kary, to znaczy odpracowanie określonych godzin jako kary, praktycznie przestała istnieć, była w Polsce orzekana w poniżej 1% wypadków. Dzisiaj kara ograniczenia wolności powraca, na nowo jest powszechnie stosowana i jak gdyby przeżywa swój renesans. Myślę, że podobnie będzie i z tą propozycją i oby rzeczywiście jak najszybciej znalazła ona miejsce w naszej rzeczywistości prawnej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Bardzo dziękuję panu senatorowi.

Głos zabierze pan senator Piotr Zientarski.

(Senator Włodzimierz Łyczywek: Czy w międzyczasie mogę powiedzieć coś ad vocem?)

Myślę, że po wystąpieniu pana senatora Zientarskiego.

(Senator Włodzimierz Łyczywek: To będzie bardzo krótkie, nie będę się już zgłaszał.)

Bardzo proszę, Panie Senatorze, kończymy kaudencję, więc...

(Senator Włodzimierz Łyczywek: To jest ciekawe dla mnie jako praktyka.)

(Senator Piotr Zientarski: Ja już jestem przygotowany.)

Senator Włodzimierz Łyczywek:

Panie Marszałku i Panie Senatorze, Ministrze i Mecenasi!

Muszę powiedzieć, że nie podzielam pańskiego poglądu nie tylko z tego powodu, że ja cały czas praktykuję – no, do wczoraj, jeszcze wczoraj byłem na rozprawie – a pan już nie. To dobrowolne poddanie się karze wcale nie sprawdza się w praktyce, bo to, że statystyki wykazują, iż jest ono stosowane nawet w dość znacznym odsetku spraw, jest wynikiem oportunistów obrońców. Oportunistów tych, którzy woła, zresztą pod naciskiem sądów, skończyć wcześniej postępowanie. Dogadywania się oskarżyciela z obrońcą, o czym pan mówi i co było zamiarem ustawodawcy, nie ma, jest zaś dyktat prokuratora w stosunku do obrońcy: albo jest tak, albo wcale i koniec. W związku z tym uważam, że myli się pan co do tego, że będzie to stosowane w coraz większym stopniu i że

na przykład ja jako obrońca będę o to prosił. Pewnie, będzie to stosowane w praktyce i będę o to prosił, bo uważam, że to jest słuszne i że to będzie dobre, ale tylko wtedy, kiedy będą desygnaty. Jednak sam pan powiedział, że przy takich założeniach i takich minimach ustawowych możliwości stosowania tego w ogóle nie będzie takich desygnatów. I ja myślę, że ta ustawa ma tylko jeden cel: znalezienie jakiegoś inwestora, który – tak jak było w wypadku ZUS, ale tym razem nie będzie to Prokom – zarobi na tych urządzeniach, co pozwoli temu przedsiębiorstwu, które wejdzie w ten układ z ministerstwem i któremu ministerstwo powierzy tę zaszczytną rolę, zrobić olbrzymi skok w górę. Dziękuję pięknie.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo, panu senatorowi.

Głos ma pan senator Zientarski.

Senator Piotr Zientarski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo!

Ja zdecydowanie jestem za wprowadzaniem pewnych nowinek technicznych, które się sprawdziły na Zachodzie. U nas wielu z nich nie ma. Uważam, że dozór elektroniczny sprawdził się na świecie i trzeba go wprowadzać. Ale trzeba go rzeczywiście wprowadzać. A ja odbieram to tak, że jest to wprowadzenie pozorne. Dlaczego tak twierdzą? Przychyłam się do twierdzeń pana mecenasa Łyczywka, że rzeczywiście nie będzie desygnatów, czyli osób, które rzeczywiście będą mogły z tego skorzystać. Bo zdajmy sobie sprawę z jednego: nie zmieniamy kodeksu karnego, nie zmieniamy środków karnych, w związku z czym ograniczamy się tylko do zmiany zasad w ramach postępowania wykonawczego, penitencjarnego. Mówi się, że to ma obejmować kary krótkoterminowe, do sześciu miesięcy, ewentualnie kary do roku, jeśli do końca pozostało sześć miesięcy. No, jeśli sąd orzeka kary do roku, to z reguły dotyczy to osób, które nie były wcześniej karane, to one otrzymują taki wymiar kary. A przecież po sześciu miesiącach jest już uprawnienie do warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Ja jestem zdecydowanym przeciwnikiem promowania kar krótkoterminowych. Przecież sąd, orzekając karę, nie będzie wiedział, czy akurat dany skazany na to się załapie, czy nie. Oczywiście kary ograniczenia wolności są słuszne. Kary pozbawienia wolności w pewnym zakresie, a w szczególności te środki karne... I uważam, że od tego trzeba by zacząć. Mówi się na przykład o zakazie zbliżania się określonej osoby w sytuacjach konfliktów rodzinnych, w wypadku spraw o znęcanie się. O, gdyby coś takiego wprowadzić!

(senator P. Zientarski)

Uważam, że to by uratowało rodziny. Gdybyśmy tak zaczęli od tego, że wprowadzamy taki środek karny wobec tych ludzi znęcających się bądź nawet alimenciarzy, bo słyszymy bardzo często o tym, że bez sensu jest stosowanie wobec nich kar bezwzględnych. O, gdyby tego rodzaju sytuacja tutaj powstała, absolutnie nie miałbym żadnych wątpliwości, że to jest słuszne i że to rzeczywiście od razu odegra bardzo pozytywną rolę.

A jakie zadanie ma spełniać to, co państwo proponujecie? Mamy wpływać na sądy, żeby orzekały te krótkoterminowe kary do sześciu miesięcy? Czy o to tu chodzi? No właśnie, czy między innymi chodzi... Ja uważam, że krótkoterminowe kary pozbawienia wolności nie są właściwe i wiele jest na ten temat literatury. Lepsze są warunkowe zawieszenia wykonania kary, kary wychowawcze, czyli kary ograniczenia wolności, kary grzywny. Kary krótkoterminowe tylko demoralizują osoby, które się na nie skazuje. Dlatego też, jeśli chodzi o zasadę, to oczywiście cieszę się, że w ogóle pracuje się nad tym tematem, zgadzam się, że rzeczywiście te kwestie techniczne są tutaj bardzo, bardzo istotne. I to jest bardzo ważne. Ale uważam, Panie Ministrze, że trzeba by zacząć nie od takich zupełnie wydumanych sytuacji. Ja jestem praktykiem od ponad trzydziestu lat i nie spotkałem się, w każdym razie nie przypominam sobie, żeby sąd orzekał karę bezwzględną w wymiarze sześciu miesięcy, chyba że jest to później element kary łącznej w wyższym wymiarze. Ale łącznej czy podstawowej kary sześciu miesięcy absolutnie sobie nie przypominam. Dlatego też, tak jak powiedziałem, mam bardzo poważne wątpliwości, co do treści tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Lista mówców została wyczerpana.

(Senator Zbigniew Romaszewski: Jeszcze ja! Zgłaszałem się.)

A, przepraszam najmocniej.

Pan senator Zbigniew Romaszewski, bardzo proszę.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałbym powiedzieć kilka słów na ten temat. Ta ustawa właściwie pojawiła się dziś, ale problem, który porusza, istnieje już od prawie dziesięciu lat. Wówczas też byłem przewodniczącym Komisji Praw Człowieka i Praworządności i naszym ówczesnym zadaniem, które realizowaliśmy zawsze, i to praktycznie od początku naszego fun-

kcjonowania w Senacie, była realizacja kar nieizolacyjnych. Komisja organizowała, dwu- lub nawet trzykrotnie, bardzo duże i bardzo poważne konferencje, dotyczące właśnie kar nieizolacyjnych. I zarówno kwestia więzień weekendowych, jak i kwestia dozoru elektronicznego, to były kwestie, które w zasadzie były na tych konferencjach bardzo obszernie omawiane. Działo się to już pewnie osiem lat temu... Pierwszy raz pojawiło się to w 2001 r., czyli sześć lat temu.

Proszę państwa, dlaczego i po co są te kary? No właśnie z tego powodu, o którym mówił pan minister. Mianowicie wychodzimy z założenia, że nam potrzebna jest nie tyle surowość, ile racjonalność kar. Ostatnia konferencja odbyła się w roku 2001, a stan z tamtego czasu trwa w gruncie rzeczy do dziś. Być może trochę się on zmienia, ale w tę racjonalność nadal można bardzo poważnie powątpiewać.

Muszę nie zgodzić się z panem senatorem Zientarskim, który mówił o skuteczności kary pozbawienia wolności w zawieszeniu. Proszę państwa, jest to najpopularniejsza forma kary, której zasięg w tamtym okresie, a chyba i dzisiaj, kształtuje się w granicach 60% orzeczeń sądowych. To stwarza problem około stu pięćdziesięciu tysięcy osób, które powinny być poddane dozorowi. Taki dozór nad tymi stu pięćdziesięcioma tysiącami skazanych mają sprawować trzy tysiące kuratorów. Jeżeli do tego jeszcze dodamy trudności na rynku pracy, to okaże się, że przestępca w zasadzie nie ma żadnego kontaktu z karą, sprowadza się ona jedynie do dyskomfortu przebywania na sali sądowej w czasie procesu. Liczba ludzi skazywanych na kary pozbawienia wolności w zawieszeniu przekracza po prostu możliwości realizacji kurateli, możliwości, że tak powiem, probacji. Stąd nasze naciski na wprowadzanie nowych form realizacji środków wolnościowych.

Oczywiście, że można kierować pod adresem tej ustawy różne zarzuty, ale dzięki niej zostało zrealizowane jedno. Po raz pierwszy dozór elektroniczny legalnie zaistniał w naszym kraju i możemy eksperymentować z jego formami. Przecież form technicznych realizacji tego dozoru jest bardzo dużo i nie ulega wątpliwości, że wraz z powstawaniem nowych środków technicznych będzie się on rozrastał. I dzisiaj możemy tylko próbować, w jakiś sposób budujemy zręby tego dozoru. Możemy odkładać ten problem na potem, tylko że wówczas nigdy nie zrealizujemy tego dozoru, bo zawsze będą się pojawiać nowe środki, zawsze ustawa będzie zostawała w tyle, a my nie zdobędziemy żadnych doświadczeń.

W związku z tym muszę powiedzieć, że czuję dużą satysfakcję z powodu tego, że postępuje racjonalizacja systemu karnego. I właśnie w tej kwestii nie zgadzam się z panem senatorem Zientarskim. Ja uważam, że sytuacja, w której zapada ponad 60% wyroków pozbawienia wolności w za-

(senator Z. Romaszewski)

wieszeniu, a krótkie wyroki są czymś unikalnym, jest, Panie Senatorze, patologiczna. Potem taki młody człowiek wychodzi z sali sądowej i właściwie jest przekonany, że jest niewinny, bo sąd wypuścił go na wolność. No, tym się to kończy, nie ma żadnej dolegliwości. Ja bardzo marzyłbym o tym, żeby sądy zaglądały do katalogu kar i częściej korzystały z kar krótkoterminowych. Takie kary są niezwykle popularne w krajach skandynawskich i w krajach zachodnich. Ta droga, wzmocniona jeszcze dozorem elektronicznym, stwarza pewną alternatywę dla naszego – w tej chwili odbiegającego od racjonalności – systemu karnego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Bardzo dziękuję panu senatorowi.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana. Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże: Panie Marszałku?)

Tak?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże: Panie Marszałku, jeżeli można... Czy mógłbym się ustosunkować?)

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Andrzej Kryże:

Bardzo przepraszam panie i panów senatorów za to, że zabieram czas, ale odniosłem wrażenie, że pan senator Łuczywek i pan senator Zientarski, mówiąc o polskim systemie karnym, mówili o zupełnie innym systemie niż ten, który ja znam. Powiem więcej, chwilami mówili chyba o innej ustawie.

Panie Senatorze Zientarski, powiedział pan, że byłby pan usatysfakcjonowany, gdybyśmy wykorzystali ten system do kontroli zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych. Proszę zajrzeć do ustawy. W ustawie jest zapisane, że każdy monitorowany będzie podlegał, niezależnie od nadzoru przedsiębiorstwa monitorującego, dozorowi kuratora. I mogą być na niego nakładane wszystkie takie obowiązki, jakie obowiązują w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary, łącznie z zakazem zbliżania się do określonych osób. I ten system już ma być wykorzystywany w tym celu. Powiedział pan również, że krótkie kary nie są orzekane, a gdy są orzekane, to demoralizują. No właśnie my chcemy odejść od demoralizacji – jeśli założymy, że więzienie demoralizuje – ona nie jest potrzebna. Celem jest właśnie niezrywanie tych więzi, o których mówiłem. A jeśli chodzi o nieorze-

kanie krótkich kar i podważanie w ogóle całej naszej koncepcji... Zarzuca nam pan, że nie będzie dla kogo orzekać tych kar, ponieważ w Polsce nie orzeka się kar do roku pozbawienia wolności. Proszę panów, my nie opieraliśmy się na swoich wyobrażeniach na temat tego, jakie kary są orzekane, tylko na statystyce. Prognozowaliśmy tę próbę, którą zaprezentowaliśmy państwu w uzasadnieniu ustawy. Ze statystyk wynika, że w Polsce rocznie orzeka się ponad dwadzieścia tysięcy bezwzględnych kar do roku pozbawienia wolności. Przyjęliśmy, że nie w stosunku do wszystkich tych osób będzie można w przyszłości orzekać monitoring elektroniczny i dlatego założyliśmy próbę maksymalną w wysokości piętnastu tysięcy osób. To są fakty, a nie wyobrażenia. Chcę też powiedzieć o tym, że nie widzę powodu, dla którego z góry należałoby założyć, że to rozwiązanie na pewno się nie sprawdzi w polskich warunkach, ponieważ są one tak bardzo różne od warunków panujących w Anglii, w Belgii, w Holandii, we Francji, w Kanadzie, w Australii, w Stanach Zjednoczonych i w wielu innych państwach. Wszędzie tam te rozwiązania się sprawdzają, a u nas sprawdzić się nie mogą. Pytam: dlaczego?

Pan senator Łuczywek wspominał o przerzucaniu kosztów. Te koszty, które proponujemy w ustawie, są kosztami symbolicznymi: ryczałt w wysokości 80 zł za całe odbycie kary i dodatkowo 2 zł za każdy dzień. To są koszty wychowawcze, a nie rzeczywiste koszty odbywania tej kary. I wreszcie ustosunkuję się do stwierdzenia pana senatora, że przedsiębiorstwo, które wejdzie w układ z ministerstwem, odniesie z tego tytułu stosowne korzyści. Rozumiem, że pan się przejęczył, mówiąc o układzie. Wszystkie zasady przetargu na pewno zostaną spełnione co do ostatniego paragrafu i nie ma mowy o żadnym układzie. Tak jest w państwach, gdzie operatorzy pełnią tę funkcję. Dotyczy to – o czym państwu mówiłem – sześćdziesięciu tysięcy osób w Anglii, ale też taki właśnie sposób jest w Szwecji, w Australii, we Francji. Wszystkie te państwa wymieniałem. Tam ten system funkcjonuje i nie polega tylko na nabijaniu kasy przedsiębiorcom.

Chciałbym powiedzieć tak: różnica w kosztach pomiędzy tradycyjnym odbywaniem kary a odbywaniem kary w systemie monitoringu, ostrożnie szacowana przez specjalistów, jest taka, że jeden dzień odbywania kary w zakładzie karnym to jest około 1 tysiąca 800 zł w tej chwili, a jeden dzień odbywania kary w systemie monitoringu to jest około 500 zł. Jeżeli chodzi o wybudowanie piętnastu tysięcy miejsc w zakładach karnych, to jest około 300 milionów zł, natomiast jeżeli chodzi o koszty materialne, czyli obrączki, aparaty, system monitoringu, to jest około 100 milionów zł dla piętnastu tysięcy ludzi. Takie są różnice w kosztach i o te koszty chodzi, a nie o nabijanie komuś kasy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Krzysztof Putra:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamynam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. Do Senatu została przekazana w dniu 8 września 2007 r. Marszałek Senatu w dniu 8 września 2007 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 527, a sprawozdanie komisji w druku nr 527A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa jest nowelizacją znanej i posiadającej długą historię ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Zasadnicza część nowelizacji polega po prostu na tym, że ustawa, którą uchwaliliśmy chyba w roku 1990, dotyczyła tylko okresu do roku 1956, dotyczyła represji zarówno na terenie Polski, jak i na terenach Polski, które znalazły się we władaniu Związku Radzieckiego. Tamta ustawa skutkowała unieważnieniem tych orzeczeń, jak również przyznaniem osobom represjonowanym odszkodowań.

Obecna ustawa rozciąga te przepisy również na osoby represjonowane po roku 1956. Nie ma tu tak młodych ludzi, żeby państwo nie wiedzieli, że po 1956 r. represje trwały nadal, aczkolwiek oczywiście jest również to, że nie były one tak drastyczne, jak miało to miejsce w okresie stalinizmu. Tak więc ustawa obejmuje represje, związane z działalnością polityczną na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego, którym podlegali ludzie w latach 1956-1989. Dotyczy to również

przypadków bezprawnego internowania w okresie stanu wojennego. Osoby internowane zostają ustawą objęte.

Różnica, która powstaje, jest jeszcze jedna. Jest ona, w moim przekonaniu, istotna i słuszna. To znaczy, ustawa ustala górną granicę odszkodowania w wysokości 25 tysięcy zł. Proszę państwa, jeżeli chodzi o orzekane odszkodowania, to trzeba powiedzieć, że ustawa o uznaniu za nieważne tych orzeczeń miała na terenie Polski bardzo różne realizacje – od odszkodowań bardzo wysokich aż do odszkodowań, powiedziałbym, na moje odczucie, niskich. Było to realizowane na terenie całej Polski. W tej chwili – uwzględniając, że obejmuje ona jednak represje daleko mniej drastyczne niż represje okresu stalinowskiego, jak również uwzględniając możliwości budżetowe Skarbu Państwa – określenie granicy na 25 tysięcy zł wydaje się rozsądne. Taka jest, proszę państwa, zasadnicza treść ustawy.

Komisja Praw Człowieka i Praworządności wniosła jedną poprawkę, a dotyczy ona dosyć szczególnej kwestii. Otóż, proszę państwa, w roku 1989 i 1990 w sprawach, które wiązały się z represjonowaniem opozycji w latach 1956-1989, zarówno w tym czasie pan minister i prokurator generalny Bentkowski, jak i pierwszy prezes Sądu Najwyższego Adam Strzembosz wnieśli cały szereg rewizji nadzwyczajnych i w tym trybie zostały puchylane wyroki orzeczone przez sądy represjonujące działaczy opozycyjnych. W przypadku wyroków uniewinniających – a nie sądzę, żeby takich wyroków w sumie było więcej niż tysiąc – również przysługiwało odszkodowanie, z tym że przysługiwało ono z kodeksu cywilnego i przedawniało się po roku. Ze względu na dwie przesłanki – to znaczy, po pierwsze, na stan finansów państwa, na rozpadające się państwo, na galopującą inflację, po drugie, na to, że ludzie, którym puchylano wyroki, wierzyli, że zbudujemy Polskę solidarną – ogromna liczba osób, które zostały wtedy uniewinnione, nie wystąpiła o odszkodowania. Po upływie tego roku, no cóż, okazało się, że Polska robi się coraz mniej solidarna, natomiast terminy po prostu przepadły, za to Polska robi się dużo bardziej zamożna niż obserwowaliśmy w roku 1989.

Z tego też powodu Komisja Praw Człowieka i Praworządności postanowiła dla osób, które zostały uniewinnione w latach 1989-1990, przywrócić termin wnoszenia wniosków o odszkodowanie, zgodnie z ustawą do wysokości 25 tysięcy zł. Wydaje się, że jest to zamknięcie problemów z lat 1956-1989, w moim przekonaniu, słuszne, bo niewątpliwie byłoby niesprawiedliwe, gdyby uczestnicy najbardziej spektakularnych wydarzeń właśnie w związku z tym, że wykazali się odpowiedzialnością, że wykazali się wiarą w „Solidarność”, mieli ponosić materialne konsekwencje.

(senator Z. Romaszewski)

Stąd taką możliwość należało przywrócić i wnoszę o poparcie tej poprawki przez Wysoką Izbę. Ja zresztą zgłoszę w swoim wystąpieniu sprostowanie do tej poprawki, ale już w tej chwili w imieniu komisji proszę o jej przyjęcie.

Zostanę, bo będą pytania.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Maciej Płażyński)

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Pytania do pana senatora sprawozdawcy.
Pan senator Andrzejewski, proszę bardzo.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Senatorze, pan sam był przedmiotem takich działań, podobnie jak szereg osób, w przypadku których przedstawiono zarzuty, sformułowano akt oskarżenia, a później bez procesu i bez uniewinnienia zastosowano amnestię. Czy nie uważa pan, że mieści się to w tym...?

(Senator Zbigniew Romaszewski: Tak.)

...stwierdzeniu nieważności. Czy stwierdzenie...

(Senator Zbigniew Romaszewski: Tak. Bardzo tego pilnowałem.)

...nieważności orzeczenia uznaje się za równoznaczne z uniewinnieniem?

Czyli dotyczy to też aktów tej przymusowej amnestii, bez możliwości ubiegania się o uniewinnienie.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Niewątpliwie tak. Tym bardziej że ustawa zawsze przewidywała taką sytuację, ponieważ w czasach stalinowskich czy w czasach KGB aresztowano ludzi, przetrzymywano bez żadnego wyroku, więc mieliśmy do czynienia z pełnym bezprawiem. Ten przepis został utrzymany, tyle że zostanie teraz odniesiony do lat 1956–89. Rzeczywiście były takie przypadki, że ludzie, którzy spędzili w więzieniu w ramach aresztu tymczasowego półtora roku czy dwa lata i byli zwalniani po prostu w ramach amnestii, pozostali bez odszkodowań, a nasze niezależne sądy powiadały, że mieli trzy miesiące, żeby wystąpić o odszkodowanie, i że wobec tego im się ono nie należy.

(Senator Piotr Andrzejewski: Czyli interpretacja jest jednoznaczna.)

Jednoznaczna. W moim przekonaniu, tak.

Senator Piotr Andrzejewski:

Mam jednocześnie rozumieć, że w pojęciu „orzeczenie”, które jest uznawane za nieważne, mieści się jednocześnie orzeczenie o zastosowa-

niu amnestii po wniesieniu aktu oskarżenia albo po przedstawieniu zarzutów?

Senator Zbigniew Romaszewski:

Tak.

(Senator Piotr Andrzejewski: Tak.)

Tak.

(Senator Piotr Andrzejewski: Dziękuję.)

Bezsprzecznie tak. To dotyczy amnestii, dotyczy przedterminowych zwolnień. To obejmuje nawet niewykonania, prawda? Jeżeli taki wyrok zapadł, to uznaje się to orzeczenie za nieważne.

(Senator Piotr Andrzejewski: Rozumiem, że zdanie resortu sprawiedliwości jest identyczne z tym, co pan senator w tej chwili przedstawił w interpretacji.)

Na posiedzeniu komisji nie pojawiły się żadne rozbieżności.

(Senator Piotr Andrzejewski: Dziękuję.)

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Pan senator Maćkała.

Senator Tadeusz Maćkała:

Panie Senatorze, mam pytanie, które dotyczy osób w moim okręgu wyborczym. Otóż, czy ustawa obejmie swoim działaniem osoby, które w stanie wojennym zostały skazane na mocy przepisów dotyczących zwalczania terroryzmu? Albowiem te osoby, o których mówię, w czasie stanu wojennego podkładały bomby pod drzwiami znanych działaczy komunistycznych czy sekretarzy partii. Takich przypadków nie było tak dużo, ale kilka było. Do tej pory one nie uzyskały żadnego odszkodowania. Ich wyroki są w dalszym ciągu w mocy. Pomimo ogromnych starań w czasie rządu AWS i Unii Wolności nie udało się ani zmienić ustawy, ani doprowadzić poprzez orzeczenie sądu do jakiejś rekompensaty dla tych osób. I pytanie: czy ustawa ich obejmie? Dziękuję.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Senatorze, sądzę, że tak, aczkolwiek w jakiś sposób będzie to zależało od sądu, który będzie rozpatrywał sprawę.

Ja z kolei mam na przykład inny kłopot, związany z wydarzeniami radomskimi, prawda? Wtedy ogromnej liczbie ludzi postawiono zarzuty o charakterze kryminalnym. A więc po prostu sąd stanie przed problemem dotyczącym rozstrzygnięcia tych spraw.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Pan senator Lasecki.

Senator Jarosław Lasecki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Senatorze, termin rozpoczęcia wypłaty odszkodowań jest planowany na 1 stycznia 2008 r. Czy jest też określony jakiś czasookres, w którym te odszkodowania będą wypłacone? Czy jest jakiś termin końcowy, po którym będzie następować – nie wiem – przedawnienie czy też już tych odszkodowań nie będzie można otrzymać? Dziękuję.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Nie. Ustawa tego nie przewiduje. Przewidujemy to jedynie w stosunku do wyroków uniewinniających. Po roku możliwość składania takich wniosków po prostu przestanie być możliwa. W tym przypadku natomiast tych ograniczeń w ustawie nie ma. To zresztą często będą dosyć skomplikowane sprawy, tak że należy sądzić, że jednak, mimo wszystko, realizacja ustawy będzie trwała około dwóch, trzech lat.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania do pana senatora sprawozdawcy? Nie ma.

Dziękuję bardzo.

(*Senator Zbigniew Romaszewski: Dziękuję.*)

Rozpatrywana ustawa została wniesiona jako poselski projekt ustawy. Rząd reprezentuje minister sprawiedliwości, a pana ministra reprezentuje pani minister Beata Kempa.

Czy pani minister chce zabrać głos?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa: Szanowny Panie Marszałku, jedynie co do poprawki wniesionej przez komisję.*)

To proszę bardzo.

(*Senator Piotr Andrzejewski: Mam pytanie.*)

Do pani minister? Będzie okazja.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pan senator Romaszewski był uprzejmy przytoczyć przedmiotowy cel regulacji, za co bardzo dziękuję, Panie Senatorze. Czuję się emocjonalnie bardzo związana z ustawą.

Chcę z tego miejsca państwu powiedzieć, że znajduje się dzisiaj na sali pani poseł Marzena Wróbel, która – można powiedzieć – jest pomysłodawczynią tejże nowelizacji. Jest to pani poseł z Radomia, związana z wypadkami w 1976 r. Myślę, że to było wręcz inspiracją do takiej właśnie nowelizacji.

Jeśli byłoby pytanie dotyczące na przykład tego, w jaki sposób liczyliśmy skutki regulacji czy w jaki sposób dochodziliśmy do stwierdzeń, które padły w uzasadnieniu, to jesteśmy do dyspozycji.

Szanowni Państwo, zgłosiliście do projektu jedną poprawkę, którą przed chwilą był uprzejmy wyartykułować pan senator Zbigniew Romaszewski. Co do intencji to się zgadzamy, bo naszą intencją – wszystkich nas, i z Sejmu i państwa senatorów – jest to, żeby absolutnie nie pominąć nikogo, kto naprawdę powinien skorzystać z dobrodziejstwa, chociaż jest to ograniczenie, teźże ustawy. W różnej sytuacji bowiem mogą się dzisiaj te osoby znajdować, oczywiście, nie ze swojej własnej winy.

Zastanawialiśmy się bardzo wnikliwie nad poprawką. Pozwolicie, Państwo, że przytoczę wywód prawny po to, żebyśmy mogli wspólnie zastanowić się, czy faktycznie z punktu widzenia prawa – bo co do zasadności to nie – i wykładni przepisów, które już obowiązują w ustawie, jest to zasadne. Proszę to tak przyjąć.

A zatem, Szanowni Państwo, przypomnę. Przepis art. 2a – mówię o poprawce państwa senatorów – ma brzmieć tak: „Przepisy art. 8–10 ustawy, o której mowa w art. 1, mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeżeli oskarżonego uniewinniono w wyniku wniesienia rewizji nadzwyczajnej i nie zostało prawomocnie zasądzone odszkodowanie i zadośćuczynienie. Żądanie odszkodowania lub zadośćuczynienia należy zgłosić w Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”. Taka jest treść.

Z punktu widzenia – powtarzam – li tylko interpretacji przepisów prawa nie jesteśmy w stanie zgodzić się z tą poprawką, ponieważ należy zauważyć, że możliwość dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia przez wskazane w przepisie osoby daje już obecnie, w naszej ocenie, art. 11 ustawy z 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego Państwa Polskiego. Proszę też o jego przeczytanie, bo wydaje nam się, że co do tej tezy się nie mylimy. W myśl tego artykułu przepisy art. 8–10 mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 11 pkt 1 kodeksu postępowania karnego, i nie zostało prawomocnie zasądzone odszkodowanie i zadośćuczynienie, a osoby te były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane.

W tym kontekście chcemy też przywołać uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2006 r. – sygnatura akt I KZP 1/06 – w której Sąd Najwyższy wskazał, że możliwość przyznania ro-

(sekretarz stanu B. Kempa)

szczeń odszkodowawczych na podstawie art. 8 ust. 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń, w razie gdy nie doszło do uznania za nieważne orzeczenia skazującego osobę represjonowaną, ograniczona jest do sytuacji, gdy przed wejściem w życie tej ustawy nastąpiło wcześniejsze uniewinnienie oskarżonego lub umorzenie postępowania. Takie też jest orzeczenie Sądu Najwyższego, które czuje się w obowiązku przytoczyć.

Wprawdzie istnieje, Wysoka Izbo, ewentualna możliwość podniesienia przez Skarb Państwa zarzutu przedawnienia roszczeń wynikających z wyroku uniewinniającego, ale podniesienie tego zarzutu w naszej ocenie będzie mogło być skutecznie zakwestionowane na podstawie przesłanki z art. 5 kodeksu cywilnego zakazującej czynienia ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Dodatkowo chcemy wskazać, że wprowadzenie w projektowanym przepisie art. 2a, czyli określenie tegorocznego terminu zgłaszania do sądu wniosku o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, de facto w naszej ocenie może pogorszyć ich stan prawny w stosunku do obecnie obowiązującego, który nie przewiduje granic czasowych na składanie tego rodzaju wniosków. Taką tylko wątpliwość, Panie Senatorze, podajemy tutaj pod rozwagę.

Ponadto wskazujemy, że przepis art. 2a ogranicza przewidziane w tym przepisie uprawnienia jedynie do sytuacji, w których uniewinnienie nastąpiło na skutek rewizji nadzwyczajnej, a pomija sytuacje, w których uniewinnienie nastąpiło na skutek innych przyczyn, na przykład wznowienia postępowania.

Przypominamy też na marginesie, że przepis art. 11 ogranicza z kolei krąg podmiotów uprawnionych do odszkodowania i do zadośćuczynienia do osób, które były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane, czego w naszej ocenie propozycja komisji akurat nie uwzględniła.

I wreszcie podnosimy, że przedłożona przez komisję propozycja przełamuje ogólną zasadę właściwości sądu do orzekania w sprawach o zadośćuczynienie, wskazując na jedynie właściwy sąd: Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie.

I tylko takie wątpliwości chcemy tutaj podnieść w związku z ewentualną państwa decyzją co do wniesienia tejsze poprawki.

Panie Senatorze, my przepraszamy, ale na posiedzeniu komisji być może nie od razu jesteśmy w stanie przytoczyć... Trzeba było nad tą ważną ustawą i również nad tą poprawką troszeczkę je-

szcze podebatować w Ministerstwie Sprawiedliwości. Poczuję się zatem do obowiązku, żeby ewentualnie jeszcze te wątpliwości poddać pod rozwagę Wysokiej Izby.

Myślę, że bezsporny jest fakt uznania za nieważne orzeczeń wobec osób represjonowanych po 1956 r., od 1956 r. do grudnia 1989 r. Osobiście nie doznałam takiej represji, ale dzisiaj jestem dumna, że mogę w kwestii tej ustawy zabrać głos. Chylę czoła przed tymi osobami i uważam, że ta ustawa jest ze wszech miar słuszna. Jako przedstawiciel rządu wnoszę o przyjęcie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Pytania do pani minister.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Piotr Andrzejewski:

Pani Minister, to samo pytanie, które zadałem sprawozdawcy. Czy ustawa jednocześnie uznaje za nieważne orzeczenia o amnestii wydane w sytuacji, kiedy ktoś – tak jak kolega Romaszewski i wiele innych osób – przebywał dosyć długo w zakładzie karnym, gdy już był akt oskarżenia albo mogło być przedstawienie zarzutów, a później w związku z zarzutami sztucznymi, czynami niepopelnionymi zastosowano wobec niego amnestię i wypuszczono bez żadnego odszkodowania? Czy mamy rozumieć, że również te orzeczenia wydane przez polskie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości są równoznaczne z uniewinnieniem? Czy taka jest jednoznaczna interpretacja resortu? Będzie to bowiem wykładnia autentyczna dla sądów, które będą to stosowały. Ja więc w tej chwili dla tych wszystkich osób staram się ustalić wykładnię autentyczną, tak żeby nie było później wątpliwości przed sądami.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa:

Oczywiście. Nie pozostaje mi nic innego, jak podtrzymać stanowisko i zdanie pana senatora sprawozdawcy. W naszej ocenie naprawdę nie ma tutaj żadnych przeszkód, żeby tak było. Zgłasza się pani poseł sprawozdawca z komisji sejmowej. Jeżeli pan marszałek uzna za stosowne, żeby wzmocniła to stanowisko, to oczywiście bardzo bym prosiła.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Pani senator Gacek, proszę bardzo.

Senator Urszula Gacek:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Minister, czy to inne obowiązki służbowe uniemożliwiły panu ministrowi Kryżemu przedstawienie stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie tej ustawy?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa:

Pani Senator, myślę, że ta materia, nad którą debatujemy, jest tak poważna, że powiem szczerze, iż mam bardzo przykre doświadczenia z przedstawiania tej ustawy podczas jej przyjmowania w Sejmie. Wtedy właśnie pan poseł Gadziński, próbując w mojej ocenie ośmieszyć tę ustawę, pytał o koszty, o sprawy, które są oczywiste. Myślę, że w tej sytuacji nie powinniśmy rozmawiać na tym poziomie. Ja powiem, że jeżeli chodzi o pana sędziego Kryżego – myślę, że wiem, w jakim kontekście pani zadaje to pytanie – to u nas w Ministerstwie Sprawiedliwości jest podział obowiązków i po prostu tymi ustawami się dzielimy. Ja tę ustawę o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń, mówiąc kolokwialnie, jako osoba odpowiedzialna za przydzielanie ustaw, czyli za koordynację prac w parlamencie i w Sejmie członków kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości, powiem szczerze, przyznałam sobie. Z tej przyczyny, że jako jeden z młodszych parlamentarzystów, parlamentarzystów, którzy są po raz pierwszy w parlamencie, startujący z listy ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość, uznałam, że mogę ludziom, którzy walczyli o wolność i demokrację, o wolność słowa, oddać honor, włączając się w pracę nad projektem tej ustawy, do czego tutaj oczywiście z wielką radością się przyznaję. A zatem to była po prostu moja ustawa, Pani Senator. Naprawdę. Dlatego też dzisiaj tutaj jestem. A pan minister Kryże jako odpowiedzialny za reformy w wymiarze sprawiedliwości, za ustawy związane z koordynacją prac nad tymi sprawami był po prostu odpowiedzialny za ustawę o monitoringu elektronicznym. Stąd ta wymiana członków kierownictwa prezentujących stanowiska w sprawie poszczególnych ustaw podczas dzisiejszego posiedzenia Senatu. Nie jest to, zapewniam, zamierzone.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Pan senator Bentkowski, proszę bardzo.

Senator Aleksander Bentkowski:

Pani Minister, nawiązując do poprawki zgłoszonej przez pana senatora Romaszewskiego,

stwierdziła pani, że zarzut przedawnienia albo przesłankę przedawnienia można będzie obalić art. 5, czyli poprzez powołanie się na racje społeczne. Czy pani się orientuje, jak słaba to jest przesłanka i że praktycznie stosuje się ją zupełnie wyjątkowo? Byłoby to, powiedziałbym, jakieś zupełnie novum, gdyby tak oczywisty zarzut jak przedawnienie można było obalać tą przesłanką. Już pomijam fakt, że byłoby to zupełnie dowolnie stosowane przez sądy i ten petent znowu byłby zupełnie uzależniony od, powiedzmy, poglądów sędziego na tę kwestię.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa: Można, Panie Marszałku?*)

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Beata Kempa:

Tak, Panie Senatorze, ale ta przesłanka jest i ona obowiązuje. Jest w systemie naszego prawa i jest w kodeksie cywilnym. Jeżeli sąd nie uznałby takiego twierdzenia, to zawsze są środki odwoławcze.

(*Senator Aleksander Bentkowski: Jest to nadzwyczajny środek przewidziany w k.p.c. i przez to niezwykle rzadko stosowany w praktyce sądów.*)

A my mamy obowiązek brać pod uwagę stan istniejącego prawa w tym zakresie i mamy obowiązek przekazać to stanowisko w sposób kompleksowy również Wysokiej Izbie. Powtarzam: z duchem się zgadzamy, z tym, że trzeba. Panowie senatorowie, daleko bardziej doświadczeni w tych kwestiach, zgłosili taką wątpliwość, wyartykułowali ją w formie poprawki. My nad tym popracowaliśmy i szukaliśmy wszelkich ewentualnych, nie daj Bóg, zagrożeń. Poczuliśmy się w obowiązku, by poddać również tę przesłankę pod wagę.

A co do kwestii praktyki w tym zakresie to jestem skłonna się zgodzić z panem senatorem. Aczkolwiek, jak mówię, podniesienie tego w ramach zwykłych środków odwoławczych jest jak najbardziej zasadne i wręcz nawet wskazane w tym przypadku. Każdy, kto skorzysta ze stenogramu, i każdy sąd, który będzie dokonywał teźże właśnie wykładni... A wiem, że sędziowie posługują się stenogramami, bo chcą znać też tak zwanego ducha ustawy, tak przynajmniej wynika z moich rozmów z sędziami Sądu Najwyższego, którzy często sięgają do stenogramów dotyczących czy to pierwszego czytania, czy też wszystkich kolejnych. Każdy znajdzie tam odniesienie do stanowiska zarówno państwa senatorów, jak i Ministerstwa Sprawiedliwości. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania?

Dziękuję, Pani Minister.

Otwieram dyskusję.

Proszę pana senatora Jerzego Szmita.

Senator Jerzy Szmit:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo!

Na wstępie chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do powstania tej ustawy, pani poseł i Ministerstwu Sprawiedliwości, tym, którzy pracowali nad tą ustawą, bo jako Rzeczpospolita, jako niepodległe państwo polskie mamy ogromny dług do spłacenia w stosunku do osób, które o tę niepodległość walczyły.

Warto zresztą przypomnieć, że II Rzeczpospolita radykalnie inaczej podchodziła do osób, które ową niepodległość w roku 1919 wywalczyły. Byli legioniści, kombatanci, ludzie, którzy wówczas walczyli o wolność Polski, byli otaczani kultem, doceniani, byli, można powiedzieć, w znacznym stopniu przez państwo hołubieni. Uznano, że jest to bardzo ważny czynnik tworzenia nowego państwa i budowania patriotyzmu. W naszej III Rzeczpospolitej rzecz miała się zupełnie inaczej. Otóż po zmianach, które zaszły w 1989 r., osoby, które je wywalczyły, nie znajdowały specjalnego uznania u władz, a często nawet u swoich własnych kolegów, przyjaciół, wraz z którymi jeszcze nie tak dawno walczyli. Mówię o tych, którzy nie mieli siły przebiccia, a może i szczęścia, talentów, aby znaleźć się w polityce, aby znaleźć się na wyższych półkach nowej rzeczywistości. W znacznym stopniu o tych ludziach zapomnieliśmy. Warto zauważyć, że to dopiero pan prezydent Lech Kaczyński zaczął odznaczać bardziej szczerze osoby, które na takie odznaczenia zasłużyły.

Ustawa, o której dzisiaj mówimy, jest bardzo ważna, dotyczy orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego. Stwarza po raz pierwszy możliwość ustawowego, jasnego powiedzenia, że te osoby, które były represjonowane, wobec których wydano orzeczenia, czy te, które były internowane, mają prawo do odszkodowań. Oczywiście wcześniej można było wywodzić to prawo z innych aktów prawnych i odszkodowania wypłacano, ale jednak nie było jasno powiedziane, że to właśnie z tego tytułu, z tytułu walki o niepodległość Polski. A te osoby mają prawo do zadośćuczynienia.

Czczymy dzisiaj bohaterów, tych, którzy oddali życie, tych, którzy zostali ranni, ale przecież znacznie więcej było osób, które nie poniosły ostatecznej ofiary, ale zostały zmuszone do emigracji, którym zniszczono kariery zawodowe, odebrano

zdrowie, którym rozpadły się rodziny w wyniku represji, pobytu w więzieniach, ale także innych problemów będących konsekwencjami represji komunistycznego państwa.

Zdaję sobie sprawę, że dzisiaj trudno tym ludziom bezpośrednio wynagrodzić wszystkie szkody, wszystkie krzywdy, których wówczas doznali. Ale warto, aby w tej ustawie znalazła się taka możliwość, bo przecież wszyscy zdajemy sobie sprawę, że nie tylko ci, którzy siedzieli w więzieniach, byli aresztowani, nie tylko ci, w stosunku do których orzekano wyroki czy inne kary, zasługują na zadośćuczynienie.

Ja myślę, że to chyba dobrze, choć oczywiście szkoda, że tak późno, że właśnie ten akt prawny jest jednym z ostatnich, który parlament tej kadencji przygotowuje, i mam nadzieję, że zostanie on uchwalony. W ten sposób, w jakimś sensie przynajmniej, zapisujemy się po stronie tych, którzy pamiętają i chcą zadośćuczynić ludziom, którzy walczyli o niepodległy byt państwa polskiego i o polską demokrację. Dziękuję serdecznie.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Alexandrowicz.

Senator Przemysław Alexandrowicz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

To dobrze, że przyjmujemy tę ustawę, to dobrze, że wyrównuje ona chociaż w części rachunki krzywd. To dobrze, że rozwiązuje część problemów, których przez kilkanaście lat, od 1990 r., nie umieliśmy rozwiązać.

Pomija ona jednak jeden aspekt, do którego nawiązał pan senator Szmit. Chodzi o osoby, które – niezależnie od tego, czy zostały skazane, czy nie, czy zostały internowane, czy nie – za działalność związkową, za działalność na rzecz wolności Polaków, na rzecz niepodległości państwa – przede wszystkim w latach osiemdziesiątych – zostały pozbawione możliwości pracy. Część z nich straciła pracę już w styczniu 1982 r. Wyrzuceni z zakładów pracy z wilczymi biletami tułali się aż do roku 1989. Część z nich traciła pracę w latach późniejszych, w roku 1983, 1984, rzadziej po roku 1986. Najczęściej wskutek tego, że byli zaangażowani w działania konspiracyjne, że złapano ich na rozrzucaniu ulotek czy na jakiejś aktywności w zakładzie pracy zmierzającej do odtworzenia działalności związkowej. Tracili pracę i tracili możliwość znalezienia nowej. Często przez lata mogli pracować wyłącznie na czarno, po cichu, gdzieś w prywatnych, nielicznych zakładach, które chciały ich przyjąć, bez dokumentów. Czasem gdzieś na wsi. Niekiedy oczywiście było też tak, że

(senator P. Alexandrowicz)

pracowali legalnie – o tym mówił pan senator Romaszewski we wczorajszej rozmowie ze mną – ale zamiast pracować jako górnicy dołowi, pracowali jako stróże, zamiast pracować jako brygadziści w bardzo dobrych oddziałach Cegielskiego czy Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego, szli gdzieś na jakiś zapadły magazyn czy właśnie do tej stróżówki.

I dzisiaj ci ludzie albo już mają uprawnienia emerytalne, albo mogliby je mieć. Nie mają stażu pracy, który uprawniałby ich do emerytury – zwłaszcza tej emerytury przyspieszonej w wypadku poszczególnych zawodów. Nie mają uznanego okresu, kiedy formalnie byli bez pracy, nic nie robili, można powiedzieć, że się „objali”, bo tak to państwo polskie dzisiaj traktuje. Nie mają uznanych nawet okresów nieskładkowych, ani oczywiście żadnych świadczeń pieniężnych ZUS za ten czas.

I oni pytają: czy cokolwiek można z tym zrobić? Czy jednak nie należałoby uznać tego okresu, kiedy oni byli gotowi do pracy, ale komunistyczne państwo ich jej pozbawiło, za okres pracy – bo oni zostali tej możliwości pozbawieni dlatego, że walczyli o naszą wolność? Czy nie należałoby – choć zapewne nie w tej ustawie – bądź to w ustawie o kombatantach, bądź w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawrzeć przepis, który by pozwalał ZUS zaliczyć im ten okres? Nie wiem, czy ze średnią pensją w tym czasie, to trudno powiedzieć. Wiadomo przecież, że funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa, ówczesnej prokuratury, czy milicji lub ZOMO, za ten okres mają obliczane bardzo wysokie emerytury.

Prawdopodobnie – radziłem się w tej sprawie w Biurze Legislacyjnym – nie możemy zająć się tym przy tej ustawie. Skoro nie możemy teraz, nie możemy też i w tej kadencji, bo ona się na dzisiejszym posiedzeniu kończy.

Ale pozostaje mi jeszcze apel do tych z pań i panów senatorów, którzy będą w Senacie VII kadencji, apel do nowego Senatu – apel o to, aby tę sprawę podjąć. Nie może być tak, że dzisiaj, po dwudziestu pięciu latach od stanu wojennego, od czasu, kiedy ich te represje dotknęły, oni nadal czują się napiętnowani! Dlatego, że w rozumieniu polskiego prawa oni ten okres spędzili na jakichś „wakacjach”. Nie pracowali i nie przysługują im żadne uprawnienia emerytalne z tego tytułu.

Bardzo proszę panie i panów senatorów, którzy w nowym Senacie się znajdują, aby o tej sprawie nie zapomnieli.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Pan senator Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja powrócę jeszcze do wystąpienia pani minister. Muszę powiedzieć, że ja się z tym wystąpieniem, z całą tą ideą nie zgadzam.

Nie zgadzam się przede wszystkim ze stwierdzeniem, że wprowadzenie w projektowanym przepisie art. 2a rocznego terminu na zgłoszenie do sądu wniosku o odszkodowanie lub zadośćuczynienie de facto pogarsza ich stan prawny w stosunku do obecnie obowiązującego, który nie przewiduje granic czasowych na składanie tego rodzaju wniosku. No jest to całkowite mijanie się z rzeczywistością. Rzeczywistość jest inna, po prostu wnioski są oddalane, i to już na przestrzeni chyba dziesięciu lat, tak że już nikt się z tymi wnioskami w ogóle nie zwraca. Ta sytuacja już gorsza być po prostu nie może! Tej sytuacji pogorszyć nie można!

Być może, gdyby przepisy tej ustawy próbować interpretować na korzyść, no, to jakoś dałoby się z nich, przy dobrej woli, wydedukować to, co pani minister obiecywała. Ale za pomysł, że o odszkodowanie trzeba się będzie ubiegać poprzez apelację, poprzez kasację, no, przepraszam, ja za tego rodzaju procedurę bardzo, bardzo dziękuję! Mimo że jest to dosyć klarowna procedura przewidziana przepisami prawa.

W związku z tym ja jednak zdecydowanie będę dążył do tego, ażeby w ustawie było jasno zagwarantowane, że osoby, w stosunku do których zapadł wyrok uniewinniający, mogły na podstawie prostego, jasnego przepisu występować do sądu o odpowiednie odszkodowanie.

Jest tylko jedna jedyna różnica – to pani minister słusznie zauważyła – i taka jest moja poprawka, którą zaraz u pana marszałka złożę, bo nie ma żadnego powodu, aby te wnioski były składane w Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga. To jest oczywiście niezwykle żmudne, pozbawione sensu i zresztą odbiegające od generalnej zasady właściwości zawartej w ustawie. Tak że to zostanie przeniesione po prostu do sądów okręgowych w miejscu zamieszkania, co znakomicie ułatwi całe procedowanie.

Jeszcze raz podkreślam, ta ustawa powinna być najprostsza. Stwarzanie dodatkowych przeszkód ze względu na jakieś dosyć – nawet nie przez tych ludzi, ale przez sędziów – powiedzmy, słabo znane zasady, w moim przekonaniu, mija się po prostu z celem. Dlatego ja będę popierał tę poprawkę. A właśnie moja poprawka, którą będę wnosił, ma na celu przeniesienie, zmianę miejsca składania orzeczeń.

Jest, proszę państwa, jeszcze druga sprawa. Sprawa, która jest niezwykle, myślę, drastyczna, nie z punktu widzenia liczby podmiotów, które temu podlegają, tylko po prostu dlatego, że wymaga szybkiego rozwiązania. No to jest sprawa, która

(senator Z. Romaszewski)

już od dłuższego czasu leży i na nas czeka, nigdy jeszcze nie została podjęta. Proszę państwa, to jest art. 8 ust. 2a rozciągający te uprawnienia na osoby, które były represjonowane przez władze sowieckie. I tam, proszę państwa, jest powiedziane, że uprawnienia określone w ust. 1 przysługują również osobom mieszkającym obecnie bądź w chwili śmierci w Polsce, represjonowanym przez radzieckie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub organy pozasądowe działające na obecnym terytorium Polski albo na terytorium w granicach ustalonych w Traktacie Ryskim, itd., itd.

Proszę państwa, tu chciałbym zwrócić po prostu uwagę, no przeczytajmy to dokładnie. My nie unieważniamy, na przykład, wyroku w sprawie szesnastu, bo Jankowski, Okulicki nie zmarli na terenie Polski, tylko zostali zamordowani na terenie Związku Radzieckiego. I takich osób, które były aresztowane i które do Polski już nie dojechały, było wcale nie tak mało. Wobec tego stawianie warunku śmierci osoby represjonowanej na terenie Polski to, w moim przekonaniu, nadmierny wymóg. I w tej sprawie wnoszę poprawkę polegającą na uzależnieniu tych uprawnień od miejsca aresztowania. „Uprawnienia określone w ust. 1 przysługują również osobom zatrzymanym na terytorium Polski w granicach ustalonych w Traktacie Ryskim – i tu, w tym miejscu to zapisać – które zmarły w wyniku represji przed dniem 1 stycznia 1957 r. na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich; represjonowanym przez radzieckie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub organy pozasądowe, działające na obecnym terytorium Polski w okresie od 1 lipca 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r. oraz na terytorium Polski w granicach ustalonych w Traktacie Ryskim, w okresie od dnia 1 stycznia 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r., za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego lub z powodu takiej działalności”.

W ten sposób znika pewne nieporozumienie, o którym się dowiedziałem z opóźnieniem, bo już po tym, kiedy ta ustawa była nowelizowana z inicjatywy Senatu, kiedy była przygotowywana w Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Dopiero jakieś dwa tygodnie po przyjęciu tej ustawy dowiedzieliśmy się, że istnieje taki przypadek, którego my po prostu nie uwzględniliśmy. To znaczy okazało się, że ktoś był aresztowany za działalność w Armii Krajowej, dostał wyrok i jego rodzina do Polski przyjechała, natomiast on zmarł w więzieniu w Stanisławowie. No nie ma powodu, żeby go z tej ustawy wyłączać.

I to tyle. Dziękuję bardzo. Proszę o poparcie tych poprawek, które składam na ręce pana marszałka.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Pan senator Łuczycycki.

Senator Andrzej Łuczycycki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja chciałbym podziękować inicjatorom tej ustawy. Jest to ustawa potrzebna i ważna. Myślę, że daje satysfakcję tym, którzy rzeczywiście ponieśli uszczerbek w walce z systemem komunistycznym.

Szanowni Państwo, chciałbym się odnieść do wystąpienia pana Alexandrowicza. Otóż rzeczywistość pan senator ma tutaj słuszną, do mnie, do mojego biura senatorskiego również zgłaszały się osoby, które mają podobny problem. Zostały zwolnione z pracy z powodów czysto politycznych i przez szereg lat albo nie mogły podjąć pracy w swoim zawodzie, albo w ogóle nie mogły podjąć pracy, w związku z tym decydowały się nawet na emigrację. I ten problem rzeczywiście należy rozwiązać. Tak więc po prostu dołączam się do apelu pana senatora, żeby parlamentarzyści przyszłej kadencji również nad tym problemem się pochylili.

Chciałbym też odnieść się do tego, o czym mówił pan senator Romaszewski, że wiele osób, szczególnie w moim mieście, Radomiu, po wydarzeniach czerwcowych zostało skazanych z artykułów o kryminalistach, po prostu z kodeksu karnego. I mam nadzieję, że te osoby, również dzięki tej ustawie, jej zapisom i jej duchowi, zostaną zrehabilitowane i usatysfakcjonowane.

Szanowni Państwo, chciałbym powiedzieć jeszcze jedno. Myślę, że to jest dość symptomatyczne, określiłbym to jako chichot historii, że parlamentarzyści Prawa i Sprawiedliwości inicjują taką ustawę – i bardzo dobrze, wspaniale. Z drugiej jednak strony, kilka, kilkadziesiąt minut temu przemawiał tu minister Prawa i Sprawiedliwości, który te wyroki wydawał. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Pan senator Andrzejewski, proszę bardzo.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku!

Na wstępie – sprostowanie. Pan minister Kryże nie wydawał takich wyroków. Byłem obrońcą w tym okresie, jest jedno z orzeczeń, co do którego były zastrzeżenia, ale one zostały i naświetlone, i wyjaśnione. To byłoby bardzo krzywdzące, gdybyśmy dokonali zniesławienia, zwłaszcza z trybuny Senatu. Te zarzuty, o których wspomniał mój przedmówca, dotyczyły ojca.

(senator P. Andrzejewski)

Znam również ojca pana Cimoszewicza, znam brata pana Adama Michnika, znam cały szereg innych osób i uważam, że czymś niestosownym jest obciążanie działających dziś polityków czy członków rządu za członków ich rodziny. To tylko taka uwaga *pro domo sua*.

Teraz odniosę się do ustawy. Ustawa jest oczekiwana i inicjowana od dawna. I to dobrze, że to w tej kadencji – kiedy większość ma Prawo i Sprawiedliwości, przy współdziałaniu Platformy Obywatelskiej, a są to formacje pochodzące z jednego układu solidarnościowego – mamy do czynienia z tego typu legislacją.

Tu nie chodzi tylko o wypadki radomskie, tu chodzi o całe lata osiemdziesiąte, gdy tylu ludzi represjonowano, tylu skazywano. Na szczęście mamy tutaj na sali, dzięki uśmiechowi historii, a raczej uciążliwym działaniom i walce, przedstawiciele tych represjonowanych – zarówno pan senator Romaszewski, jak i pan senator Szmit, represjonowany w trakcie okrutnego pobicia internowanych w Kwidzynie, są świadectwami osobowymi.

Jako obrońca w tych procesach mogę powiedzieć, że nagminnie łamano prawo, że popełniano zbrodnie przeciwko prawom człowieka, zbrodnie komunistyczne, i że były to również zbrodnie wymiaru sprawiedliwości – nie waham się użyć tego słowa – które do dziś nie są ścigane.

W związku z tym chciałbym uzupełnić jeszcze te ze wszech miar słuszne rozstrzygnięcia ustawowe, limitowane zresztą bardzo ściśle możliwościami budżetu do dwudziestu pięciu tysięcy, tak że nie jest to jakieś wielkie obciążenie dla państwa, gdzie byli funkcjonariusze reżimu i promienci, którzy zyskali przy Okrągłym Stole giejt bezpieczeństwa, dzisiaj zarabiają krocie, są biznesmenami i niejednokrotnie kierują naszym życiem gospodarczym, a w przyszłości mogą nawet wprowadzać zasady w zakresie praw człowieka. Przypomnę, że pan premier Cimoszewicz, który dzisiaj pewno będzie kandydował z listy LiD, był swego czasu przewodniczącym komisji do spraw dekomunizacji w Radzie Europy. A więc to jest dopiero chichot historii! Te uwagi są poza ustawą.

Teraz jeżeli chodzi o ustawę, skoro już wprowadzamy poprawki, to uważam, że w tym ze wszech miar słusznym przepisie, jaki formuluje art. 11 – gdzie mówi się, że przepisy ustawy mają odpowiednie zastosowanie do osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności postępowania, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów wymienionych w art. 17 §1 pkt. 1 i 2 k.p.k. – należy *expressis verbis* dodać to, co wynika z tej interpretacji: „albo wydano orzeczenie o amnestii uniemożliwiając stronie jego zaskarżenie”.

Broniłem senatora Romaszewskiego, broniałem parę innych ludzi, nie będę ich wymieniał z na-

zwiska, zarówno w procesie korowskim, jak i w procesie czołówki Solidarności. Wtedy miałem w rękach akt oskarżenia, ale do uniewinnienia tych ludzi nigdy nie doszło, bo po więzieniu ich po prostu z tej amnestii... Uniemożliwiono im domaganie się procesu i wyroku uniewinniającego. Bo to były też przestępstwa legislacyjne, uniemożliwiające ludziom domaganie się procesu. Naruszony był art. 6, później, co prawda, podpisany przez Polskę jako zobowiązanie do przestrzegania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, naruszano prawo do rzetelnego sądu. Ale tak wyglądała wtedy rzeczywistość i prawo w Polsce, dlatego myślę, że trzeba to tutaj zapisać.

Jeżeli chodzi o zakres wypłacania odszkodowania czy zadośćuczynienia, i tak przecież ograniczonego i limitowanego ustawą, to wydaje mi się, że te kryteria nie mogą obejmować tylko tych osób, które były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane. To powinno dotyczyć również internowanych, których zwolniono, a później represjonowano. Broniłem ludzi w procesie w Czerwonym Borze, gdzie powoływano nawet inwalidów, pod namioty, w zimie, żeby ich represjonować za przekonania polityczne. Ogrom tych represji jest w tej chwili w Polsce zbywany milczeniem i młode pokolenie nie jest świadome zakresu zbrodni komunistycznych popełnianych w latach osiemdziesiątych. Dlatego trzeba dodać, i uważam, że jest to konieczne, nie tylko przesłanki *sine qua non* zatrzymania lub tymczasowego aresztowania, ale również napisać: lub w inny sposób represjonowane; oczywiście zgodnie z celami ustawy. Tam, gdzie była walka o niepodległy byt państwa polskiego, ta walka w latach osiemdziesiątych nie kończyła się w przeważającej mierze śmiercią, ale kończyła się represjami, które owocują do dzisiaj. Dlatego też składam taki wniosek.

Wreszcie problem, który mnie nurtuje, problem, który był przedmiotem orzecznictwa. Wnosiłem w imieniu pana Olewińskiego, tych pobitych w Kwidzynie, sprawę, i okazało się, że te wszystkie roszczenia są przedawnione. My przywracamy prawo do składania wniosków, ale trzeba *expressis verbis* w polskim systemie prawnym napisać, że przedawnienie do tych roszczeń się nie stosuje. To nie może być dorozumiane, to musi być napisane *expressis verbis*. I dlatego, zarówno w tym przepisie art. 11, jak i w tej poprawce, którą proponuje Komisja Praw Człowieka i Praworządności, wnoszę o to, aby zapisać: roszczenia, o których mowa tu i tu – w każdym przepisie odpowiednio – nie przedawniają się. Bo one się tak naprawdę, w myśl ogólnych przepisów prawa cywilnego, już dawno przedawniły, o czym niejednokrotnie orzekają sądy.

Jest jedno z orzeczeń Sądu Najwyższego, które zastosowało taką oto specjalną konstrukcję, że termin przedawnienia biegnie od roku 1990, i też już minał. Wcześniej ze względów politycznych

(senator P. Andrzejewski)

nie można było przecież tych praw dochodzić. A z reguły te fakty miały miejsce w połowie lat osiemdziesiątych, do roku 1988. I w myśl tego orzeczenia Sądu Najwyższego, i w myśl ogólnych przepisów prawa cywilnego – tu stosuje się przepisy pośrednio, bo to jest roszczenie cywilistyczne, adhezyjne – termin przedawnienia już dawno upłynął. Nie wystarczy pisać, że można wnieść wniosek, bo różne jest orzecznictwo sądów, różne mamy sądy i to orzecznictwo wcale nie jest jednolite, tylko trzeba *expressis verbis* napisać, jak się robi wyjątek od zasady, że te roszczenia się nie przedawniają.

I takie poprawki składam na pana ręce, Panie Marszałku. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Wyczerpaliśmy listę senatorów zapisanych do zabrania głosu w dyskusji.

Ponieważ zgłoszone zostały wnioski legislacyjne, proszę Komisję Praw Człowieka i Praworządności o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowanie sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dyskusja oczywiście została zamknięta.

Przechodzimy do następnego punktu obrad, czyli **przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego** pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.

Rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września, a 8 września została przekazana do Senatu. Marszałek Senatu w dniu 8 września skierował ją do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 526, a sprawozdanie komisji w druku nr 526A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej senatora Andrzeja Owczarka o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Andrzej Owczarek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej w dniu 11 września bieżącego roku rozpatrywała ustawę o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.

Celem tej ustawy jest przedłużenie możliwości posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dowodami osobistymi w formie książeczkowej, to znaczy wydanymi przed rokiem 2001. Przyczyna powstania tej ustawy jest tak oczywista, że nie wymaga dyskusji. Siedmioletni okres wydawania nowych dowodów osobistych okazał się niewystarczający. Jak podała wczoraj „Rzeczpospolita”, do końca sierpnia jeszcze sześć milionów osób nie otrzymało nowych dowodów.

Dlatego też opinia komisji w sprawie ustawy jest pozytywna i komisja prosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciałby zadać pytanie panu senatorowi sprawozdawcy? Nie ma pytań.

Rozpatrywana ustawa była prezydenckim projektem ustawy oraz poselskim projektem ustawy.

Czy pan minister Piotr Piętaś chce zabrać głos? (Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Piotr Piętaś: Nie chcę.)

A czy ktoś chce zadać panu ministrowi pytanie? Nikt nie ma ochoty.

W związku z tym otwieramy dyskusję.

Do dyskusji zapisała się pani senator Urszula Gacek.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Urszula Gacek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W ostatnich dniach w mediach ukazały się informacje, iż Polacy, którzy obecnie przebywają za granicą, będą musieli w najbliższym czasie dwukrotnie zgłosić się do swoich gmin lub miast w Polsce: pierwszy raz po to, aby osobiście złożyć wnioski o dowód, i ponownie, aby go odebrać. Dla nich informacja, że można jeszcze przez jakiś czas posługiwać się starym dowodem, jest dobrą wiadomością. Chciałabym jednak skorzystać z okazji, aby przekazać im być może bardziej istotną informację. Otóż okazuje się, że nie muszą wracać do kraju, aby wyrobić sobie nowy dowód osobisty.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pozwolę sobie zacytować orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2005 r.: „W świetle obowiązujących przepisów funkcja konsula określona w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej sprowadza się w istocie rzeczy do przyjmowania i przesyłania do

(senator U. Gacek)

kraju wniosków o wydanie dokumentów. Chociaż konsul nie ma możliwości samodzielnego wydawania tak paszportu, jak i dowodów osobistych, jednakże niejako pośredniczy w ich wydaniu. Dlatego też za błędne należy uznać twierdzenie, że nie ma możliwości złożenia wniosku o wymianę dowodu osobistego za pośrednictwem konsula”.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Uważam, że jest to bardzo istotna informacja dla naszych rodaków, którzy przebywają za granicą, i w związku z tym pozwoliłam sobie dzisiaj zabrać tak cenny czas Wysokiej Izbie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję, Pani Senator.

Lista mówców została wyczerpana.

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r. zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września, a 8 września została przekazana do Senatu. Marszałek w tym dniu skierował ją do Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 534, a sprawozdanie komisji w druku nr 534A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności senatora Aleksandra Bentkowskiego o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Proszę, Panie Senatorze.

Senator Aleksander Bentkowski:

Panie Marszałku! Szanowni Goście!

Nawet nie warto siadać, ponieważ sprawozdanie będzie wyjątkowo krótkie.

Ustawa, która jest oczekiwana zwłaszcza przez strażaków, była i jest niekontrowersyjna i podczas obrad komisji nie wzbudzała żadnych wątpliwości. Ta ustawa rozwiewa wątpliwości co do możliwości dodatkowego zatrudnienia strażaków, nakłada określone obowiązki dotyczące informowania o zatrudnieniu małżonków bądź osób pozostających na utrzymaniu, zwłaszcza w spółkach, które miałyby jakiegokolwiek związek z działalnością straży pożarnej, nadto wprowadza dokładniejsze zasady przyznawania nagród, określa

też warunki, kiedy te nagrody mogą być przyznawane.

Jak powiedziałem, ustawa nie wywołała żadnych kontrowersji i komisja proponuje przyjąć ją bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Rozpatrywana ustawa była...

Przede wszystkim, czy są pytania do pana senatora sprawozdawcy? Nie ma pytań.

Rozpatrywana ustawa była pilnym rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister spraw wewnętrznych i administracji. Pana ministra reprezentuje podsekretarz stanu, pan minister Paweł Soloch.

Czy pan minister chce zabrać głos?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Soloch: Nie, dziękuję.)

Czy są pytania do pana ministra? Nie ma pytań.

Otwieram dyskusję.

Brak chętnych do udziału w dyskusji.

W związku z tym zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

Rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na czterdziestym siódmym posiedzeniu w dniu 7 września, a 8 września przekazana do Senatu. W tym dniu marszałek Senatu skierował ją do Komisji Praw Człowieka i Praworządności, Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 536, a sprawozdania komisji w drukach nr 536A, 536B, 536C.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności senatora Janusza Kubiaka o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania.

Proszę, Panie Senatorze.

Senator Janusz Kubiak:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu Komisji Praw Człowieka i Praworządności przedkładam państwu sprawozdanie w sprawie uchwalonej przez Sejm 7 września

(senator J. Kubiak)

ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie 16 maja 2005 r.

Stanowisko Komisji Praw Człowieka i Praworządności jest takie, aby przyjąć ustawę bez poprawek.

Może powiem dwa zdania uzasadnienia. Sejm wyraził zgodę na ratyfikację przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, gdyż dotyczy ona praw, wolności i obowiązków obywatelskich określonych w konstytucji, a więc, jak wynika z art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 konstytucji Rzeczypospolitej, taka zgoda jest wymagana. W tej konwencji kładzie się nacisk na kwestię prewencji, wzmacniania współpracy międzynarodowej i kompleksowo reguluje się współpracę między państwami. Dziękuję.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Proszę sprawozdawcę Komisji Obrony Narodowej senatora Piotra Wacha o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania.

Senator Piotr Wach:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Obrony Narodowej debatowała na temat uchwały dotyczącej ustawy, która upoważnia prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do ratyfikacji konwencji. Mój przedmówca w pewnym zakresie już omówił tę, pochodzącą od Rady Europy, konwencję. Rada Europy jest dużym zbiorem państw, obecnie w jej skład wchodzi czterdzieści siedem krajów, przy czym konwencję podpisało trzydzieści pięć państw, a dotąd ratyfikowało, o ile mi wiadomo, pięć z nich. Polska jest kolejnym, przy czym nasze obowiązki są jakby szczególnie. Po pierwsze, konwencja została przyjęta podczas szczytu w Warszawie w maju 2005 r. a po drugie, jesteście istotnie zainteresowani jej treścią.

Kwestii terroryzmu dotyczy wiele umów międzynarodowych. Ta konwencja jest jednak szczególnie dlatego, że zajmuje się zwłaszcza prewencją, a za przestępstwa związane z terroryzmem uznaje trzy czyny. Są to mianowicie: publiczne nawoływanie do przestępstwa typu terrorystycznego, rekrutacja na rzecz terroryzmu, a także szkolenie na jego użytek. Konwencja uzupełnia więc pewien katalog umów międzynarodowych, które dotyczą zwalczania terroryzmu i zapobiegania mu. Dokument ten mówi, że strony, a więc poszczególne państwa, uznają za przestępstwo karne te trzy grupy czynów, o których wspominałem, według własnego prawa krajowego. Wynika z tego, że do naszego prawa krajowego z biegiem cza-

su w wyniku ratyfikacji wprowadzone zostaną odpowiednie paragrafy dotyczące właśnie czynów związanych z działalnością na rzecz propagowania terroryzmu, szkolenia do niego i naboru do działalności terrorystycznej.

Po wyjaśnieniach i dyskusji Komisja Obrony Narodowej jednogłośnie poparła przyjęcie tej uchwały Senatu bez poprawek, co rekomenduję również Wysokiej Izbie. Dziękuję.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych, panią senator Urszulę Gacek, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania.

Senator Urszula Gacek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Spraw Zagranicznych w dniu 12 września bieżącego roku debatowała nad ustawą o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.; druk senacki nr 536.

W trakcie dyskusji senatorowie uzyskali informację, iż ta konwencja jest uzupełnieniem konwencji już istniejącej oraz uzupełnieniem umów międzynarodowych, które mają na celu walkę z terroryzmem. Senatorowie sprawozdawcy z Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności już przedstawili wszystkie argumenty przemawiające za przyjęciem ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi. Komisja Spraw Zagranicznych wnosi o przyjęcie tego projektu bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do senatorów sprawozdawców? Nie ma pytań.

Dziękuję.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni: minister spraw wewnętrznych i administracji, szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz minister spraw zagranicznych.

Czy pan minister Soloch chce zabrać głos?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Soloch: Dziękuję.)

Może przedstawiciel któregoś z innych resortów? Nie. Dziękuję.

Czy są pytania do przedstawicieli rządu? Nie ma pytań.

Otwieram dyskusję.

(wicemarszałek M. Płażyński)

Brak chętnych do udziału w dyskusji.

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r., zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Proszę o komunikaty.

Senator Sekretarz Waldemar Kraska:

Wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Nauki i Edukacji oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej w sprawie rozpatrzenia wniosków do ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 odbędzie się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w obradach Senatu w sali nr 217.

Następnie Komisja Gospodarki Narodowej oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej rozpatrzą wnioski do ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, a także wnioski do ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Praworządności odbędzie się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w sali nr 106. Porządek obrad: rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; przyjęcie sprawozdania Komisji Praw Człowieka i Praworządności Senatu Rzeczypospolitej Polskiej szóstej kadencji.

14 września 2007 r. godzinę po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 176 odbędzie się ostatnie posiedzenie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Jego celem będzie przyjęcie sprawozdania z działalności komisji.

Uprzejmie zapraszam na posiedzenie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich, które odbędzie się 14 września 2007 r. podczas długiej przerwy w obradach, zaraz po ogłoszeniu przerwy w sali nr 182. Porządek obrad: wyrażenie opinii o projekcie budżetu Kancelarii Senatu na rok 2008.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Ogłaszam przerwę do godziny 18.00.

(Senator Czesław Ryszka: A te dwa punkty kiedy będą?)

(Głos z sali: Przed głosowaniami.)

Drugie czytania odbędą się przed głosowaniami nad tymi dwoma uchwałami.

(Przerwa w obradach od godziny 14 minut 10 do godziny 18 minut 17)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Wysoka Izbo, wznawiam obrady.

Senatorowie sekretarze są już przy stole prezydialnym.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego czwartego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie uznania św. o. Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana – zakonnik.

Przypominam, że jest to projekt uchwały okolicznościowej, który został wniesiony przez grupę senatorów i zawarty jest w druku nr 505. Marszałek Senatu, zgodnie z regulaminem, skierował projekt uchwały do rozpatrzenia w pierwszym czytaniu do Komisji Ustawodawczej. Pierwsze czytanie przeprowadzone zostało 12 września.

Sprawozdanie komisji zawarte jest w druku nr 505O.

Przypominam, że zgodnie z regulaminem drugie czytanie projektu uchwały okolicznościowej obejmuje przedstawienie Senatowi sprawozdania komisji o projekcie uchwały i przeprowadzenie dyskusji oraz głosowanie.

Pan senator Janusz Gałkowski proszony jest o przedstawienie sprawozdania.

Panie Senatorze, proszę bardzo.

Senator Janusz Gałkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Goście!

Przypadł mi w udziale zaszczyt przedstawienia sprawozdania z posiedzenia Komisji Ustawodawczej na temat projektu uchwały w sprawie uznania świętego ojca Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana zakonnik.

Wysoka Izbo, projekt znajduje się w druku nr 505. Wniosła go grupa senatorów z inicjatywy pana senatora Adama Bieli, któremu serdecznie chciałbym podziękować. W dobie kryzysu autorytetów pokazywanie takich autorytetów jest bardzo ważne. Na posiedzeniu komisji od takich słów właśnie zaczął pan senator Adam Biela swoją wypowiedź, dotyczącą wniesienia w formie autopoprawki tekstu jednolitego, który pozwolę sobie państwu odczytać, bo ten tekst jednolity jest nieco zmieniony, ale bardzo ważny.

Treść uchwały otrzymuje brzmienie: „Senat Rzeczypospolitej Polskiej w stulecie śmierci św. ojca Rafała Józefa Kalinowskiego (kapłana

(senator J. Gałkowski)

Zakonu Karmelitów Bosych) pragnie uhonorować Go, uznając za godny naśladowania wzór Polaka bez reszty oddanego sprawom Ojczyzny, budującego fundamenty narodu w oparciu o jego moralną przemianę, poszukującego jedności społecznej.

Wielki szacunek i uznanie budzą jego niezwykle zaangażowanie w losy Ojczyzny, zwłaszcza w zmagania o niepodległość podczas powstania styczniowego 1863 r. na terenie Litwy, oraz jego charyzmat «inżynierii ducha», któremu dał wyraz, nie tylko dosłownie wytyczając drogi i mosty na Ukrainie, ale również metaforycznie szukając dróg prowadzących do jedności społeczeństwa i Kościoła, a także wpisując się w wielką emigrację Zachodu i Golgotę Wschodu.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie zwrócić uwagę na moralną postawę św. ojca Rafała Józefa Kalinowskiego, na Jego wierność wartościom w każdych warunkach oraz oddanie Ojczyźnie, która według jego własnych słów «nie krwi, ale potu potrzebuje».

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się z apelem do wszystkich środowisk, zwłaszcza związanych z zachowywaniem kultury narodowej, do kręgów wojskowych oraz wychowawczo-oświatowych o życzliwe upowszechnianie i popularyzowanie postaci św. ojca Rafała Józefa Kalinowskiego – patrona Sybiraków i wojskowych, szkół i stowarzyszeń – którego tak wysoko cenili nasz wspaniały rodak, Ojciec Święty Jan Paweł II.”

Proszę państwa, przedstawiciel wnioskodawców, senator Adam Biela, bardzo szczegółowo uzasadnił wniosek, przedstawił postać ojca Rafała Józefa Kalinowskiego, zaproszony ojciec prowincjał poszerzył jeszcze nieco to uzasadnienie. Myślę, że oddając im głos, zrobię najlepiej, bo oni są inspiratorami tej uchwały. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

W tym momencie chciałbym powitać gości. Jest z nami: prowincjał Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych, ojciec Stanisław Albert Wach... (oklaski) ...przeor klasztoru Karmelitów Bosych w Czernej, ojciec Kazimierz Franczak... (oklaski) ...oraz dyrektor Centrum Kultury Duchowej „Communio Crucis”, ojciec Marian Zawada... (oklaski).

Rozumiem, że to jest prowincja krakowska, a teraz czterech przedstawicieli Warszawskiej Prowincji Karmelitów Bosych.

(Głos z sali: Dwóch, dwóch.)

Dwóch, przepraszam, tak... Ale teraz czterech będzie warszawskiej, prowincjał i trzech ojców, tak tu jest, czytam dokładnie.

Prowincjał Warszawskiej Prowincji Karmelitów Bosych, ojciec Maria Stankiewicz... (oklaski) ...no i tu mam trzy nazwiska... W każdym razie jest także ojciec Roman Hernoga... (oklaski). I to wszyscy. W takim razie witam serdecznie wszystkich ojców z obu prowincji.

Czy pan senator Adam Biela chciałby zabrać głos jako przedstawiciel wnioskodawców?

Rozumiem, że pan senator jest gotowy. Proszę bardzo.

Senator Adam Biela:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W czasie pierwszego czytania bardzo szczegółowo uzasadniłem same intencje wnioskodawców, wobec tego nie będę już ich przedstawiał. Chciałbym tylko powiedzieć, że jest to nasza druga tego rodzaju uchwała. Już w tym roku podjęliśmy po raz pierwszy uchwałę w sprawie uznania ojca Mariana Żelazka za wzór Polaka przełamującego bariery między ludźmi. Ta uchwała ma trochę szerszy kontekst. Chcemy uznać w osobie ojca, już świętego w kościele katolickim, Rafała Kalinowskiego osobę, która była jednocześnie wzorem patrioty, może być wzorem do dzisiaj, wzorem oficera, wzorem inżyniera oraz wreszcie wzorem kapłana zakonnika. Istnieje bardzo głęboka potrzeba wzorów, psychologiczna w skali indywidualnej, jak i socjologiczna w skali społecznej. Właśnie przypadające w tym roku stulecie śmierci ojca Rafała Kalinowskiego daje nam taką znakomitą okazję, żeby przypatrzeć się tej postaci jako takiej, która może stanowić wieloraki wzór, jak jest o tym mowa w naszej uchwale.

Chciałbym jako senator reprezentujący wnioskodawców tej uchwały podziękować wszystkim, dzięki którym było możliwe przyspieszenie toku procedowania tej uchwały w naszej Wysokiej Izbie, senatorom, panu marszałkowi Senatu oraz naszym biurom. Dostaliśmy ładny podarunek, można sobie na pamiątkę, wychodząc z sali, zabrać – kolegom senatorom chcę na to zwrócić uwagę – w postaci opracowania tematycznego przygotowanego przez Kancelarię Senatu, Biuro Informacji i Dokumentacji oraz Dział Informacji i Ekspertyz, zatytułowanego „Stulecie śmierci św. o. Rafała Kalinowskiego”.

Bardzo dziękuję, Panie Marszałku. Proszę przejść do dalszego procedowania.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie senatorowi sprawozdawcy i przedstawicielowi wnioskodawców? Nie widzę chętnych.

Otwieram dyskusję.

Trzy osoby zapisały się do dyskusji.

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Proszę bardzo, otwieramy dyskusję, jako pierwszy pan senator Czesław Ryszka.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Czesław Ryszka:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Czcigodni Ojcowie Karmelici i Współbracia Świętego Rafała Kalinowskiego!

Uchwała Senatu w sprawie uznania świętego Rafała Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana zakonnika jest ze wszech miar godna poparcia.

Kiedy myślę o naszym bohaterze jako wzorze patrioty, przypomina mi się pewne wydarzenia z 27 czerwca 1863 r., kiedy to na placu Łukiszki w Wilnie zgromadziły się tłumy mieszkańców, aby oddać hołd Zygmuntowi Sierakowskiemu, legendarnemu przywódcy powstania litewskiego, skazanemu na śmierć przez powieszenie. W miejscu nieodległym od szubienicy, ukryty wśród tłumu otaczającego miejsce kaźni, stał Józef Kalinowski. Widział nieugiętą i spokojną twarz wielkiego patrioty i generała, czuł jak rośnie napięcie w ludziach, jak grozi to nieobliczalnym wybuchem, który mógłby pochłonąć setki niewinnych ofiar. Kozacy tylko czekali na rozkaz, aby strzelać do tłumu. Nie stało się jednak nic, co zakłóciłoby tok egzekucji. Tak Kalinowski, jak i wszyscy inni modlili się szeptem. Kiedy Sierakowski zawisł na szubienicy, ludzie krzyknęli z bólu, Kalinowski zaś padł na kolana i ślubował, że odtąd całe życie poświęci służbie Bogu i ojczyźnie.

Czyż to nie zaskakujące, że młody oficer, dowódca powstania, zamiast przysięgnąć zemstę, zdecydował się w tym momencie tylko na modlitwę za ciemiężoną ojczyznę, a także ślubował, że poświęci swoje życie powołaniu duchownemu. Zanim jednak były carski oficer przeobrazi się w ojca Rafała karmelitę, upłynie wiele lat, ale ta chwila trwogi na placu Łukiszki w Wilnie będzie dla niego jak świetlisty drogowskaz, zmieni jego stosunek do życia, pozwoli mu przetrwać wiele cierpień i upokorzeń, przeżyć katorgę na Syberii, by w końcu wypełnić złożone ślubowanie i przywdziać habit zakonnika.

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, życie Józefa Kalinowskiego, wilnianina, polskiego szlachcica, jest dla nas ogromnym bodźcem do miłowania naszych dziejów, utożsamiania się z nimi. Przypomnę, że życie rodziny Kalinowskiego było skromne, ponieważ ich dobra zostały skonfiskowane po klęsce Napoleona w Rosji. Nie miał więc Kalinowski szczęśliwego dzieciństwa ani młodości, szalał bowiem w tym czasie carski terror po powstaniu listopadowym, a całe życie narodowe przeniosło się głęboko do domów rodzinnych. Ale co ważne,

wówczas polscy rodzice wiedzieli, że muszą dobrze wykształcić swoje dzieci. Józef studiował więc w Instytucie Szlacheckim, potem odbył studia agronomiczne, a następnie studia w Mikołajewskiej Akademii Inżynierskiej w Petersburgu. Równocześnie wstąpił do wojska rosyjskiego. Dużo czyta, zapoznaje się z myślą wybitnych filozofów, orientuje się w ówczesnym życiu literackim i kulturalnym. Przegląda prasę polską i rosyjską, zna polską i angielską literaturę romantyczną, ucęszcza do teatru i opery.

Nie czując się zbyt dobrze w Petersburgu, zaangażował się do pracy przy budowie linii kolejowej Odessa – Kijów – Kursk. Pół roku wędrował po błotach i bezdrożach, wytyczając trasę kolei. Miał wówczas dużo czasu na czytanie i refleksje, stąd w liście do brata znajdujemy wyznanie, „że ta ciągła praca ze sobą, daleko od ludzi, wielką zmianę ku dobremu we mnie zrobiła. Poznałem cały ogrom potrzeby utrwalonych pojęć religijnych i ostatecznie ku nim się zwróciłem”.

Kiedy w 1860 r. Towarzystwo Kolei Żelaznych zawiesiło prace, Kalinowski poprosił o przeniesienie go do twierdzy w Brześciu nad Bugiem, gdzie jako młody oficer inżynierii poprowadził prace przy rozbudowie fortyfikacji.

Bardzo przydało się to wojskowe doświadczenie przyszłemu dowódcy powstania styczniowego. Kiedy w Królestwie zapanowała gorączka rewolucyjna, Kalinowski nie mógł dłużej pozostać w mundurze oficera rosyjskiego. Zwolnił się z wojska, aby spieszyć z pomocą powstańcom. Udał się do Warszawy, gdzie po rozmowie z przywódcami powstania otrzymał propozycję objęcia kierownictwa wojskowego w Wydziale Wykonawczym Litwy.

Przyjechał do Wilna w momencie załamywania się powstania po egzekucji Sierakowskiego. Razem z bratem Konstantym Kalinowskim przejmują dowództwo, jest już jednak za późno, aby na nowo rozpalić płomień powstania. Carskie represje stosowane przez słynnego Murawiewa „Wieszatiela” sprawiły, że szeregi powstańców topniały z dnia na dzień. Z końcem roku 1863 powstanie dogorywa, Kalinowski trwa jednak na posterunku dowódcy, choć dla zmylenia carskiej policji udaje skromnego gimnazjalnego nauczyciela.

Po aresztowaniu w styczniu brata Konstantego przychodzi kolej na Józefa. Żandarmi zaarrestowali go w nocy z 24 na 25 marca 1864 r. Wyrok śmierci zamieniono mu na dziesięcioletnie zesłanie nad Angarę na Syberii.

Po powrocie do ojczyzny miał opinię człowieka nieskazitelnego moralnie, niemal świętego. Szła o nim wieść z wygnania, że pomagał każdemu, kto znalazł się w potrzebie, żył nie dla siebie, ale dla drugich. Szczególnie zaś troszczył się o los młodzieży i dzieci wygnańców. Pomagał im w nauce, uczył języków obcych, mechaniki i matematyki, aby w ten sposób choć w części zastąpić im normalne wykształcenie.

(senator C. Ryszka)

Po wstąpieniu do zakonu karmelitów Kalinowski przyjął imię zakonne brata Rafała od świętego Józefa. Szybko zdobył sobie opinię człowieka gorliwej wiary i pobożności. W wieku czterdziestu sześciu lat został wyświęcony na kapłana. Od razu też zlecono mu odpowiedzialne funkcje w zakonie. Lata cierpień na Syberii, czasy upokorzeń i niewygód dobrze przygotowały go do życia w świętości zakonnej.

Miał charyzmat duchowego kierownika, nie zapomniawszy też o pomnażaniu dóbr kultury. Odwiedzając klasztory karmelitańskie, poznał bogactwa zakonnych bibliotek, wielkie zbiory niszczących starych dokumentów i kronik. Postanowił ocalić to materialne dobro, zgromadzić, opracować i wydać. Jak żmudna to była praca, nikogo nie trzeba przekonywać. Wysyłał listy do klasztorów, dawał wskazówki, prosił, przynaglał, potem próbował z nadesłanych kwerend zbudować całość. Kroniki karmelitańskie nie tylko opisywały, rzecz jasna, dzieje klasztorów i ich mieszkańców, ale zawierały także bogatą historię siedemnasto- i osiemnastowiecznej Polski.

Cieszył się za życia opinią świętego. Ludzie na ulicy przyklękali i prosili go o błogosławieństwo. Dorożkarze uważali za zaszczyt podwiezienie ojca Rafała. Biskup Krasiński z Wilna, będąc kiedyś w Krakowie, wyraził się o nim: „Kiedy do mnie przychodzi i całuje rękę, czuję się tym aktem upokorzony i chętnie mnie bierze samemu uklęknąć przed nim i ucałować jego stopy i tylko powaga biskupa wstrzymuje mnie od tego”. Kardynał Puzyna zaś nie uląkł się ośmieszenia i kiedyś ukląkł i poprosił przerażonego nie na żarty ojca Rafała o błogosławieństwo.

Do końca swoich dni ojciec Rafał pracował, jakby był w pełni sił. Umarł w spokoju 15 listopada 1907 r. w Wadowicach. Trumnę z jego ciałem przewieziono do Czernej. W czasie tej ostatniej podróży ludzie żegnali żałobny orszak ze łzami, a w każdym mijanym kościele były dzwony.

Beatyfikując ojca Rafała 22 czerwca 1983 r. na Krakowskich Błoniach – dodam, że wspólnie z bratem Albertem Chmielowskim – Jan Paweł II powiedział między innymi, że: „ojciec Rafał i brat Albert od wczesnych lat życia rozumieli tę prawdę, że miłość polega na dawaniu duszy, że miłując, trzeba życie swoje oddać”. Po kanonizacji błogosławionego Rafała Kalinowskiego, która nastąpiła 17 listopada 1991 r. w Bazylice św. Piotra w Rzymie, przyjmując następnego dnia pielgrzymów w auli Pawła VI, Jan Paweł II powiedział, że: „ojciec Rafał Kalinowski jest jednym z tych, którzy ten kruszec wolności Polaków szczególnie uszlachetnili, jednym z tych, którzy pozostawili nam najwspanialsze dziedzictwo”.

Niech te słowa Jana Pawła II będą najlepszym uzasadnieniem do podjęcia naszej uchwały. Ra-

duje mnie fakt, że kończąc szóstą kadencję Senatu, przypominamy i ukazujemy społeczeństwu, zwłaszcza młodym Polakom, wspaniałą postać Józefa Kalinowskiego, świętego ojca Rafała, jako wzór patrioty na wszystkie czasy. Dziękuję za uwagę. (Oklaski)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Pan senator Ryszard Bender, proszę bardzo.

Senator Ryszard Bender:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

O świętym dziś Józefie Kalinowskim, wówczas błogosławionym, mówiłem Wysokiej Izbie 20 października 1992 r. Podnosiłem fakt, że narażając swoje życie – służył w armii rosyjskiej, wielu Polaków tak czyniło, nie było polskiej armii, przygotowawali się więc w obcych szeregach do przyszłej walki o niepodległość – przysyłał plany twierdz rosyjskich: Brześćcia, Iwanogrodu czyli Dębłina, Nowogrodziecka, czyli Modlina, do Napoleona, z „Lalki” wiemy, że wszyscy wtedy żyli Napoleonem, przysyłał je do Napoleona III. Wywołało to śmiech czterech eseldowskich senatorów i paru, trudno mi w tej chwili policzyć, naszych kolegów senatorów z Unii Wolności. Trudno mi się do tego tematu nie odnieść, chociaż mój przedmówca, pan senator Ryszka, bardzo gruntownie przedstawił tę postać. Chcę tylko powiedzieć, że kapitan te ryzykowne rzeczy czynił niejako konspiracyjnie, podziemnie, chciał ratować, co się da, i kierował to tam, gdzie, jak uważał, można coś uratować, czyli do Francji, z którą wtedy wszyscy nasi dziadowie łączyli nadzieje. Miał ogromne przygotowanie, wykształcenie, wiedział, że ryzykuje. Był absolwentem Akademii Wojskowej w Petersburgu, podejmował wiele ważnych działań, brał na przykład udział w budowie linii kolejowej, przez co jest dzisiaj współpatronem kościelnym kolejarzy. Osiągnięcia jego można by jeszcze wymieniać.

Ten człowiek zdecydował się wziąć urlop, bo bez wzięcia urlopu, tak jak w przypadku Sierakowskiego, pierwsza kara musiała być karą śmierci. Ale i tak, mimo urlopu, gdy włączył się w działalność powstańczą, a właściwie przedpowstańczą jeszcze, to ta kara, w sensie jej orzeczenia, i tak go nie ominęła. Kalinowski kierował Wydziałem Wojny na Litwie, był praktycznie ministrem wojny na Litwie. Miał swojego politycznego zwierzchnika, komisarza – to wcale nie jest wymysł sowiecki, możemy powiedzieć, że to myśmy stworzyli komisarzy w okresie powstania styczniowego. Komisarz z ramienia tego rwącego się do powstania ugrupowania, czerwonych, Konstanty Kalinowski, ani brat, ani swat jego, niejako go

(senator R. Bender)

kontrolował, ale wkrótce został schwytany przez Rosjan. Później Kalinowski sam prowadził dalej tę działalność, do końca wydawał rozkazy, aż te rozkazy, mające położyć kres rozpręganiu się szeregów, stały się już niepotrzebne, bo pod wpływem terroru rosyjskiego oddziały się rozpierchły, a on sam został aresztowany.

W areszcie ukazał zadatki swojej świętości, nic więc dziwnego, że gdy otrzymał karę śmierci, uważano, również w kręgach rosyjskich, że może być niebezpieczne dla władz carskich, jeśli ta kara zostanie zrealizowana, bo będą mieli Polacy nowego świętego, a po co. Wtedy ten słynny Murawiew „Wieszatiel” sprawił, że Kalinowski dostał karę zesłania. Zesłano go na wyspę Usole na rzece Angarze, gdzie przebywał długi czas, a później, po kilku tam amnistiach, mógł pracować nad Bajkałem razem z Benedyktem Dybowskim, dla którego rysował – o tym nie ma wzmianki w historiografii, ciągle zbieram się do napisania artykułu – nerpy, takie lokalne foki. To nie są rysunki Dybowskiego, bo on nie umiał rysować

Został zesłany do Usola. Tam już coraz bardziej pogłębiał swoją postawę religijną. Był wówczas uważany za osobę wręcz świątobliwą, jeśli nie świętą. Są przekazy, że w czasie spotkań wigilijnych nie duchownych, którzy w nich uczestniczyli, ale jego brano za przewodzącego uroczystościom, całowano w rękę tak, jak się całowało duchownych. Taka była już waga jego stanu. Gdy został zwolniony, nie mógł wrócić ani na Litwę, ani do Kongresówki, do Warszawy. Władysław Czartoryski, następca Adama, Hotel Lambert, chciał swego syna oddać w ręce wychowawcze kogoś znakomitego, kto zasłużył się w walce w ostatnim powstaniu, Wybrał na wychowawcę Józefa – później Rafała – Kalinowskiego. Józef Kalinowski sprawił, że Gucio August Czartoryski nie został już mężem stanu. Sprawił to, że i on zapragnął iść ku swojemu duchowemu rozwojowi. Sam przedtem ustąpił, poszedł do karmelitów, jego wychowanek zaś niebawem, zamiast stać się mężem stanu, poszedł do zakonu salezjanów. Święty Bosko długi czas się zastanawiał, czy go przyjąć, czy to nie jest jakaś fanaberia polskiego arystokraty. Ale gdy wyczuł jego pragnienie, zgodził się i wychowanek Józefa Kalinowskiego stał się salezjaninem.

To był wielki wówczas przełom, dlatego że już następował pozytywizm, już następowała u nas pewna laicyzacja życia politycznego. To był duży wstrząs, że syn de facto – bo tak niektórzy uważali – króla polskiego, króla Czartoryskiego, z Hotelu Lambert idzie do zakonu. To sprawiło, że wiele osób umocniło się w katolicyzmie, umocniło się w potrzebie wspierania katolicyzmu, przez katolicyzm Kościoła, a przez Kościół nieugiętej postawy w okresie rozbiorów.

Gdy Józef Kalinowski znalazł się u karmelitów, jak wiemy – tutaj są ojcowie z zakonu karmelitów – przyczynił się do rozbudowy klasztorów w Wadowicach, w Czernej. Był bowiem inżynierem i wykorzystał wiadomości. Zresztą wcześniej współrozbudowywał twierdzę brzeską, również dzięki umiejętnościom inżynierskim. Ale nie miał talentów, że tak powiem, kaznodziejskich. Był uznawany za wspaniałego spowiednika. Spotkać się z nim, rozmawiać było trudno, bo on prawie całą dobę przebywał w konfesjonale. Gdy przybywał jego szef z robót nad Bajkałem, profesor Dybowski, który żył sto lat – żeby pewne rzeczy przypomnieć – to klękał w kościele przed konfesjonalem. Ludzie myśleli, że taki skruszony grzesznik dwie godziny czy więcej się spowiada, a oni między innymi rozmawiali o tych sprawach, które łączyły ich nad Bajkałem. I nic dziwnego, że ten człowiek, Benedykt Dybowski, agnostyk religijny, indyferentny – o czym napisałem w jednej z książek o Józefie Kalinowskim, wydałem bowiem jego wspomnienia – we fragmencie swoich wspomnień napisał: jeśli ktoś może zostać świętym, to uważam, ja Benedykt Dybowski, że tym świętym powinien być Józef Rafał Kalinowski. Skończyłem. (Oklaski)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana. Zamykam dyskusję.

Przystępujemy zatem – teraz proszę Wysoki Senat o skupienie się – do głosowania nad projektem uchwały w sprawie uznania świętego ojca Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana zakonnika.

Komisja Ustawodawcza przedstawiła wniosek o wprowadzenie poprawki do projektu, jest to druk nr 5050. Zgodnie z regulaminem przeprowadzimy najpierw głosowanie nad poprawką, a potem nad całą uchwałą ze zmianami wynikającymi z poprawki.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawioną przez Komisję Ustawodawczą poprawką.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

85 senatorów głosowało za, innych głosów nie było. (**Głosowanie nr 1**)

Poprawka została przyjęta. (Oklaski)

Panowie Senatorowie, to była na razie poprawka. (Wesołość na sali)

(Senator Piotr Andrzejewski: O jakości poprawki to świadczy.)

Po raz drugi chyba w Wysokiej Izbie w tej kadencji klaszczemy po przyjęciu poprawki.

A teraz, ponieważ poprawka została przyjęta, przystępujemy... I zaraz będzie można klaskać. Panie i Panowie Senatorowie, przystępujemy do

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie uznania świętego ojca Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana zakonnika w całości ze zmianą wynikającą z przyjętej poprawki.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Podaję wynik głosowania: na 85 senatorów 84 głosowało za, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 2**)

Uchwała została przyjęta jednogłośnie. (Oklaski)

Wysoki Senacie, wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie uznania świętego ojca Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera i kapłana zakonnika.

Chciałbym na ręce ojca Mariana Stankiewicza, prowincjała, i Stanisława Alberta Wacha, prowincjała krakowskiego, przekazać uchwałę. Jeżeli ojcowie mogliby tu podejść...

(Rozmowy na sali)

Proszę bardzo. (Oklaski)

Wysoki Senacie, przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego piątego porządku obrad: drugie czytanie...

(Rozmowy na sali)

Przepraszam, piętnaście sekund przerwy technicznej. Dziękujemy za wizytę, żegnamy ojców karmelitów bosych. (Oklaski)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwudziestego piątego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę.

Jest to projekt uchwały okolicznościowej wniesiony przez grupę senatorów, zawarty w druku nr 539. Marszałek Senatu skierował ją, zgodnie z regulaminem, do Komisji Ustawodawczej. Pierwsze czytanie zostało przeprowadzone 14 września. Pan marszałek podjął decyzję o skróceniu terminów w procedowaniu nad tą uchwałą. Komisja przygotowała sprawozdanie, druk nr 539O.

Przypominam, że drugie czytanie projektu uchwały okolicznościowej obejmuje sprawozdanie komisji, przeprowadzenie dyskusji oraz głosowanie.

Pan senator Janusz Gałkowski, bardzo proszę o przedstawienie sprawozdania komisji.

Proszę, Panie Senatorze.

Senator Janusz Gałkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na posiedzeniu w dniu dzisiejszym komisja rozpatrzyła w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt uchwały okolicz-

nościowej. Przypadł mi w udziale zaszczyt przede wszystkim podziękowania wszystkim senatorom wnioskodawcom. Złożyli oni wspólnie tekst, który został oceniony przez komisję. Wszystkie wypowiedzi polegały w zasadzie na podziękowaniach za ten tekst, za inicjatywę. Tekst jest bardzo dobry, właściwie napisany, nie było żadnych uwag. Pozwolę sobie go w całości odczytać, ponieważ on jest naprawdę bardzo istotny. Bardzo bym prosił o chwilę skupienia, bo warto uczcić tą uchwałą tę rocznicę, którą...

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy przedstawicielom wnioskodawców, w tym panu senatorowi Niesiołowskiemu.

„W 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę.

W związku z 68. rocznicą sowieckiej napaści na Polskę w dniu 17 września 1939 r. Senat RP oddaje hołd wszystkim ofiarom tej agresji i bohater-skim obrońcom naszej wschodniej granicy. Sowiecka napaść na Polskę, będąca efektem paktu Ribbentrop – Mołotow, ostatecznie przekreśliła szansę na skuteczny, długotrwały opór stawiany agresji niemieckiej. Była złamaniem nie tylko wzajemnych i międzynarodowych umów, ale cynicznym, brutalnym i krwawym aktem przemocy wobec broniącej swojej niepodległości Polski.

Wkraczająca w granice Rzeczypospolitej Armia Czerwona oraz idąca policja polityczna (NKWD), dopuściły się wielu zbrodni wobec bezbronnej ludności cywilnej i wziętych do niewoli żołnierzy. To wtedy rozpoczęła się sowiecka okupacja połowy Polski i ludobójstwo wobec obywateli polskich, którego najbardziej tragiczną częścią był Katyń, jako symbol mordu wobec wziętych do niewoli polskich oficerów. Rozpoczął się sowiecki podbój Europy, który kosztował Polskę i inne kraje wiele ofiar, cierpień, poniżeń, a przede wszystkim zmarnowanych szans na pomyślny rozwój.

Senat RP przypomina o tym tragicznym rozdziale w polsko-rosyjskich stosunkach, odrzucając próby fałszowania historii, pomniejszania zbrodni komunistów, odmowy nazywania zbrodni katyńskiej ludobójstwem.

Z najwyższą czcią przypominamy tych wszystkich, którzy w tamtych dniach pozostali wierni Polsce.” Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Wysoki Senacie, przedstawicielem wnioskodawców jest pan senator Stefan Niesiołowski.

Panie Senatorze, czy chce pan zabrać głos?

Senator Stefan Niesiołowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Panie Przewodniczący, dziękuję za miłe słowa pod adresem tej uchwały. Ten tekst właściwie sam się broni, jest jasny.

(senator S. Niesiołowski)

Właściwie chciałbym zwrócić uwagę na jedno, na to, że wydaje się dla nas zupełnie oczywiste, iż podejmujemy tę uchwałę. Ona jest zresztą przykładem, że w niektórych sprawach, jak widać, możemy mówić jednym głosem, że nie we wszystkich sprawach jest spór. Sytuacja jest jednak dramatyczna, dlatego że nadal są kraje, nie tak daleko od Polski, które mają zupełnie inną wizję historii. Dlatego też pozwoliłem sobie przedstawić tę uchwałę. A przecież wydarzenia tego dnia były absolutnie bezprawnym aktem: dwa zbrodnicze państwa totalitarne sprzysięły się przeciwko Polsce. Wydawało się, że wobec takiego zagrożenia Polska nie ma szans powstać. Jednak te państwa, które od początku zaczęły popełniać ludobójstwo na naszym narodzie, i tak przegrały, ich nie ma, a Polska jest i będzie na zawsze. Ale niestety blisko nas jest państwo, które ten dzień obchodzi jako święto państwowe. W innym państwie obchodzi się ten dzień jako ważną datę, nie chcę już tego nazywać, nie chcę tego wymieniać. O tym pamiętamy i na takie fałszowanie historii nigdy się nie zgodzimy. To jest takie oczywiste, że oddajemy hołd tym, którzy w tym jednym z najczarniejszych dni naszej historii byli wierni Polsce. Ale nie wszyscy byli. Jak wiemy, pod okupacją sowiecką była inna sytuacja niż pod niemiecką, jeśli chodzi o postawy części naszych obywateli, i to właściwie do dziś jest przedmiotem sporów i kontrowersji.

Proszę o niewnoszenie poprawek, jeśli to możliwe. Tekst jest, jak sądzę, oczywisty i nie wymaga dyskusji. Proszę Wysoką Izbę o przyjęcie tego tekstu. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Mogę uspokoić pana senatora, że Regulamin Senatu nie przewiduje już w tym momencie możliwości zgłaszania poprawek. Zresztą poprawek nie wprowadziła także Komisja Ustawodawcza.

Czy ktoś z państwa senatorów miałby pytania do sprawozdawcy komisji bądź przedstawiciela wnioskodawców?

Najpierw senator Złotowski, potem senator Alexandrowicz.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Kosma Złotowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam jedno pytanie: czy tekst, który został nam dostarczony, na pewno jest bezbłędny? Bo wydaje mi się, że zostały tutaj zgubione dwa wyrazy, mianowicie w zdaniu: „wkraczająca w granice Rzeczypospolitej Armia Czerwona oraz idąca policja polityczna”. Chyba „idąca za nią”? Te wyrazy musiały umknąć, prawda?

(Senator Stefan Niesiołowski: Tak, tak, oczywiście, to była literówka.)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Panie Senatorze Kosmo, czy można to potraktować jako autopoprawkę Komisji Ustawodawczej?

(Senator Stefan Niesiołowski: Oczywiście)

Myślę, że tak. Tak, potraktujmy to jako literówkę, oczywiście.

Pan senator Alexandrowicz, proszę bardzo.

(Senator Przemysław Alexandrowicz: Dziękuję. Moje pytanie dotyczyło tego samego.)

Dziękuję bardzo.

Nie słyszę więcej pytań.

W takim razie otwieram dyskusję.

Czy mam rozumieć, że pan senator Kosma Złotowski zapisał się do dyskusji, czy też tu chodziło o to poprzednie pytanie?

(Senator Kosma Złotowski: Tak, właśnie tak.)

Aha, rozumiem.

W takim razie, Wysoki Senacie, mówców nie ma.

Zamykam dyskusję.

Możemy przystąpić do głosowania.

Oklaski mogą być po pierwszym głosowaniu, ponieważ nie będzie żadnej poprawki.

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę.

Komisja przedstawiła wniosek o przyjęcie projektu bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 84 senatorów i 84 głosowało za.

(Głosowanie nr 3)

Uchwała została przyjęta jednogłośnie. (Oklaski)

Rozumiem, że ten 1 niegłosujący senator chciał, żeby to 84 było taką znaczącą liczbą na tej tablicy, bo to tak się dobrze...

Proszę państwa przystępujemy teraz do całej tury głosowań.

Powracamy do rozpatrywania punktu pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Przypominam, że debata została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Zdrowia przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosila o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za projektem uchwały?

Kto jest przeciw?

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 84 obecnych senatorów 83 głosowało za, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 4**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Powracamy do rozpatrywania punktu drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o Karcie Polaka.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, które przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie...

(Senator Krzysztof Putra: Panie Marszałku...)

Proszę bardzo, Panie Marszałku.

Rozumiem, że jest jakiś wniosek formalny?

Senator Krzysztof Putra:

Panie Marszałku, chciałbym prosić o pięciominutową przerwę.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Proszę bardzo.

Przerwa do godziny 19.03, zgodnie z tym, o co prosi marszałek Putra.

(Przerwa w obradach od godziny 18 minut 58 do godziny 19 minut 07)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Z powodu wyższej konieczności przedłużam przerwę do 19.10. Zobaczymy, co będzie dalej.

(Rozmowy na sali)

I co, Panie Senatorze?

(Głos z sali: Jest prośba, Panie Marszałku, o jeszcze dziesięć minut.)

Niechętnie przychyliam się do prośby. Przerwa do 19.20.

(Przerwa w obradach od godziny 19 minut 12 do godziny 19 minut 22)

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Proszę o zajmowanie miejsc.

(Rozmowy na sali)

Wysoki Senacie, kończę przerwę.

Przypominam, że rozpatrujemy punkt drugi porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o Karcie Polaka.

Dyskusja nad tą ustawą została zakończona. Głos mogą teraz zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

O zabranie głosu proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, pana senatora Tadeusza Maćkała.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Tadeusz Maćkała:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Do ustawy zgłoszono łącznie dwadzieścia cztery poprawki. Dwie poprawki, ósmą i osiemną, zgłosił pan marszałek Borusewicz. Pozostałe dwadzieścia dwie poprawki zgłosił pan senator Michał Okła.

Poprawki pana marszałka Borusewicza zmierzają do likwidacji Rady do spraw Polaków na Wschodzie jako instytucji odwoławczej od decyzji konsula.

Poprawki pana Michała Okły mają kilka celów. Generalnie rzecz biorąc, chodzi o to, żeby Karta Polaka przysługiwała wszystkim osobom na całym świecie, które zdeklarują przynależność do narodu polskiego, ale uprawnienia z niej wynikające – tylko Polakom zamieszkującym kraje byłego Związku Radzieckiego. Ponadto senator Michał Okła proponuje zlikwidowanie zaświadczenia organizacji polskiej lub polonijnej jako elementu stanowiącego podstawę do nadania Karty Polaka.

Połączone komisje po dyskusji postanowiły zaopiniować część poprawek pozytywnie. Prosimy Wysoki Senat o przyjęcie poprawek czwartej, piątej, ósmej, dziewiątej, siedemnastej i osiemnastej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Teraz poproszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Okłę.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Michał Okła:

Dziękuję bardzo.

Szeroko omówiłem wszystkie poprawki we wczorajszej debacie sejmowej...

(Głos z sali: Senackiej.)

...senackiej, jak również na dzisiejszym posiedzeniu komisji. Proszę tylko o poparcie poprawek mniejszości. Dziękuję.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub senator sprawozdawca chcą jeszcze zabrać głos?

Dotyczy to pana marszałka Bogdana Borusewicza oraz pana senatora Ryszarda Ciecierskiego,

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

sprawozdawcy Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Czy panowie chcą zabrać głos?

(Senator Bogdan Borusewicz: Ja dziękuję.)

(Senator Ryszard Ciecierski: Ja również dziękuję.)

Wysoki Senacie, przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o Karcie Polaka.

Przypominam, że w toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą oraz Komisja Gospodarki Narodowej wnoszą o przyjęcie ustawy bez poprawek, a senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem obu komisji o przyjęcie ustawy o Karcie Polaka bez poprawek.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 83 obecnych senatorów 50 głosowało za, 31 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 5**)(Oklaski)

Informuję, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o Karcie Polaka.

Powracamy do rozpatrywania punktu trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas przerwy w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Komisje przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Teraz głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Widzę, że pan senator Czesław Żelichowski, sprawozdawca obu połączonych komisji, przygotowuje się do zabrania głosu.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Czesław Żelichowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Połączone komisje, Komisja Rodziny i Polityki Społecznej oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, zebrały się na wspólnym posiedzeniu w dniu 14 września bieżącego roku. Po rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych w toku debaty nad ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przedstawiamy Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko. Wy-

soki Senat raczy przyjąć następujące poprawki zawarte w punkcie oznaczonym rzymską dwójką: pierwszą, drugą, czwartą, ósmą, dziewiątą, dziesiątą, jedenastą, dwunastą, trzynastą, czternastą i piętnastą.

Nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek głosowaliśmy na początku posiedzenia komisji. Wynik głosowania 5:5 spowodował, że te poprawki zostały przegłosowane.

Ponadto połączone komisje informują, że na podstawie art. 52 ust. 4 Regulaminu Senatu senator Antoni Szymański dokonał zmiany treści swojej poprawki: punkt oznaczony rzymską dwójką, poprawka czwarta w zestawieniu wniosków. Dotyczy ona zmniejszenia górnej kwoty świadczeń z funduszu alimentacyjnego do 340 zł. Senator wycofał również poprawkę szóstą.

Wnoszę o przyjęcie rekomendowanych poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy ktoś z pozostałych senatorów sprawozdawców lub senatorów wnioskodawców chciałby zabrać głos? Nie. Dziękuję bardzo.

Przypominam, że senator Antoni Szymański wycofał swój wniosek, o czym mówił przed chwilą pan senator sprawozdawca.

Czy ktoś z państwa senatorów chce podtrzymać ów wycofany wniosek? Nie widzę chętnych.

W związku z tym możemy przystąpić do głosowania w sprawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Przypominam, w toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek, a Komisja Rodziny i Polityki Społecznej oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy; druk nr 521Z.

W pierwszej kolejności będziemy głosować nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek, a potem zobaczymy, co się będzie działo.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej o przyjęcie bez poprawek ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

52 senatorów głosowało za, 29 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 6**)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Powracamy do rozpatrywania punktu czwartego porządku obrad: stanowisko Senatu

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

(Rozmowy na sali)

Poproszę o ciszę, Wysoki Senacie.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, które przygotowały wspólne sprawozdanie.

Obecnie mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Pan senator Zbigniew Trybuła, jako sprawozdawca połączonych komisji, proszony jest o przedstawienie wniosków.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Zbigniew Trybuła:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić państwu w imieniu Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej sprawozdanie z posiedzenia komisji z 14 września 2007 r. w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W wyniku głosowania przeprowadzonego na posiedzeniu połączonych komisji komisje proszą o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Jednocześnie, Panie Marszałku, skoro już jestem przy głosie, na podstawie art. 52 ust. 7 Regulaminu Senatu proszę, dla dobra polskich rodzin, o wycofanie moich poprawek, czyli poprawki pierwszej i poprawki trzeciej. Myślę, że to będzie dobry zastrzyk i dobrze by było, żeby polskie dzieci, polskie rodziny skorzystały z tej ulgi. Myślę, że to jest najlepsze inwestowanie. Tak że raz jeszcze proszę o wycofanie moich poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Chciałbym zapytać pana senatora Jacka Włosowicza, czy chce zabrać głos. Nie.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby podtrzymać wycofane przez pana senatora Trybułę poprawki? Nie.

(Głosy z sali: Podtrzymaj! Podtrzymaj!)

Przystępujemy zatem do głosowania w sprawie ustawy...

(Rozmowy na sali)

Panie Senatorze!

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Rodziny i Polityki Społecz-

nej wносиła o przyjęcie ustawy bez poprawek; Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiła wniosek o wprowadzenie poprawki; senator przedstawił, a potem wycofał wniosek o wprowadzenie poprawek.

W takim razie w pierwszej kolejności przeprowadzone będzie głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, popartym przez połączone komisje, o przyjęcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych bez poprawek.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

78 senatorów głosowało za, 1 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 7) (Okłaski)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wysoki Senacie, **powracamy do rozpatrywania punktu piątego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej, która przygotowała sprawozdanie.

Obecnie dyskusja jest już zakończona i głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę pana senatora Adama Bielę, jako sprawozdawcę komisji, o zabranie głosu.

Senator Adam Biela:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Gospodarki Narodowej rozpatrywała na swoim posiedzeniu w dniu wczorajszym siedem poprawek zgłoszonych wcześniej na posiedzeniu komisji oraz dwie zgłoszone podczas sesji plenarnej. Wszystkie siedem poprawek uzyskało poparcie komisji.

Wnoszę więc o przyjęcie ustawy wraz z poprawkami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zabrać głos? Dotyczy to senatorów Augustyna i Koguta.

Pan senator Augustyn, proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Bardzo proszę Wysoką Izbę o poparcie mojej poprawki, która jest skonsumowaniem obietnicy ministerstwa, że darowizny dla organizacji pożytku publicznego będą zwolnione...

(Rozmowy na sali)

(Wicemarszałek Marek Ziółkowski: Silentium, Wysoki Senacie!)

...z VAT. Dotyczy to oczywiście darowizn tylko żywnościowych i tylko w sytuacji, gdy organizacje te prowadzą ścisłą ewidencję, którą urzędy skarbowe mogą zawsze skontrolować. Bardzo proszę o poparcie tej poprawki nie tylko w imieniu własnym, ale też Parlamentarnego Zespołu do spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z marszałkiem Borusewiczem na czele.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym.

Przypominam: senatorowie wnioskodawcy oraz komisja przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy. Obecnie przeprowadzimy kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Przystępujemy do głosowania.

Nad poprawkami pierwszą i siódmą należy głosować łącznie. Mają one na celu wprowadzenie siedmioprocentowej preferencyjnej stawki VAT w odniesieniu do budownictwa społecznego.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

56 senatorów głosowało za, 22 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 8**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka druga rozszerza przykładowy katalog produktów przekazywanych na rzecz organizacji pożytku publicznego oraz modyfikuje podstawę opodatkowania dostawy takich towarów.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

46 senatorów głosowało za, 33 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 9**)(Okłaski)

Poprawka została przyjęta.

Przyjęcie poprawki drugiej spowodowało bezprzedmiotowość poprawki trzeciej lit. b.

Poprawka trzecia ma charakter precyzujący, a teraz zostaje w niej tylko lit. a.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

83 obecnych senatorów, 55 głosowało za, 21 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu, 5 nie głosowało. (**Głosowanie nr 10**)

Poprawka została przyjęta.

Nad poprawkami czwartą i szóstą należy głosować łącznie. Mają one na celu rezygnację z uregulowania, które pozwoliłoby na korzystanie przez osoby fizyczne z odnawialnego co pięć lat limitu zwrotu podatku VAT.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Na 85 obecnych senatorów 57 głosowało za, 28 – przeciw. (**Głosowanie nr 11**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka piąta ma na celu wyeliminowanie możliwości korzystania z podwójnej preferencji z jednego tytułu – z obniżonej stawki VAT związanej z prowadzeniem budownictwa społecznego i ze zwrotu podatku od towarów i usług.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Na 85 obecnych senatorów 59 głosowało za, 25 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 12**)

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przycisk obecności.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Na 86 senatorów 60 głosowało za, 26 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 13**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym.

Powracamy do rozpatrywania punktu szóstego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej, która przygotowała sprawozdanie.

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Obecnie mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Pan senator Biela, będący sprawozdawcą, już podchodzi do mównicy.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Adam Biela

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Komisja rozpatrywała zgłoszone w czasie sesji plenarnej poprawki. W czasie posiedzenia komisji w dniu wczorajszym senator Kogut wycofał wszystkie złożone przez siebie poprawki, zaś poprawka senatora Biela uzyskała poparcie komisji.

Komisja rekomenduje przyjęcie ustawy wraz z poprawkami: drugą, czwartą, szóstą, siódmą i dziewiątą. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że pan senator Stanisław Kogut wycofał swoje wnioski. Czy ktoś chciałby podtrzymać wnioski wycofane przez pana senatora? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane.

Były w tej sprawie wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy. Kolejne głosowania nad kolejnymi poprawkami – zgodnie z punktami.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza jest poprawką wycofaną.

Poprawka druga w sposób jednoznaczny wskazuje, że świadectwo charakterystyki energetycznej zawierające nieprawdziwe informacje o wielkości energii stanowi podstawę do odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady fizyczne budynku.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Obecnych 84 senatorów, wszyscy głosowali za.

(Głosowanie nr 14)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzecia jest poprawką wycofaną.

Poprawka czwarta przepis ustanawiający wymóg niekaralności wobec osoby uprawnionej do sporządzania charakterystyki energetycznej budynku dostosowuje do terminologii stosowanej w kodeksie karnym.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

87 obecnych senatorów, 86 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 15)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta jest poprawką wycofaną.

Poprawka szоста zmienia kolejność punktów w ustawie nowelizującej, zgodnie z przyjętymi w tym zakresie zasadami techniki prawodawczej.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

87 obecnych senatorów, 86 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 16)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka siódma zmierza do tego, aby obiekty budowlane były w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej co najmniej raz na cztery lata, polegającej na ocenie efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych w systemach klimatyzacji, ich wielkości w stosunku do wymagań użytkowych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW.

Przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Na 87 obecnych senatorów 84 głosowało za, 3 – przeciw. **(Głosowanie nr 17)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma jest poprawką wycofaną.

Jeżeli przyjmijemy poprawkę dziewiątą, to kluczowy to głosowanie nad poprawką dziesiątą. Poprawka dziewiąta polega na wykreśleniu z noweli przepisu regulującego kwestie już unormowane w zmienianej ustawie.

Proszę – przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

87 obecnych senatorów, 85 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 18)**

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przycisk obecności.

Kto z państwa jest za podjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

87 obecnych senatorów, 86 głosowało za, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 19)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane.

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Powracamy do rozpatrywania punktu siódmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki Narodowej, które przedstawiły wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Pan senator Andrzej Jaroch – jako sprawozdawca połączonych komisji.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Andrzej Jaroch:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie w imieniu połączonych komisji, które w dniu 14 września rozpatrzyły wnioski zgłoszone w toku debaty w dniu 13 września nad ustawą o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Rozpatrzono dwa wnioski. Jeden to wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek, który zgłosiły na poprzednich zebraniach obie komisje. Drugi zaś to wniosek o wprowadzenie poprawek do ustawy, w którego skład wchodziło pięć poprawek zgłoszonych przez państwa senatorów Dorotę Arciszewską-Mielewczuk i Piotra Łukasza Andrzejewskiego.

Komisja w głosowaniu większością głosów postanowiła rekomendować pierwszy wniosek, to jest o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Z kolei wniosek mniejszości został, o czym muszę poinformować, zmieniony w drodze autopoprawki. Dotyczy to poprawki czwartej we wniosku oznaczonym rzymską dwójką. Wniosek ten został podtrzymany przez zgłaszających, a senator Piotr Łukasz Andrzejewski będzie tutaj reprezentował wnioskodawców.

Tak więc Wysoki Senat raczy przyjąć wniosek oznaczony rzymską jedyneką, to znaczy wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze – zwracam się do pana senatora Andrzejewskiego – proszę o...

(Senator Piotr Andrzejewski: Dziękuję. Rezygnuję z zabrania głosu.)

Czy chciałby jeszcze zabrać głos pozostały senator sprawozdawca albo senatorowie wnioskodawcy? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy zatem do głosowania w sprawie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Gospodarki Narodowej oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej wnoszą o przyjęcie ustawy bez poprawek; drugi wniosek to wniosek o wprowadzenie poprawek do ustawy.

W pierwszej kolejności przeprowadzamy głosowanie nad przyjęciem ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Na 85 obecnych senatorów 66 głosowało za, 17 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 20)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Wysoki Senacie, **powracamy do rozpatrywania punktu ósmego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw.

Komisja Praw Człowieka i Praworządności odbyła posiedzenie i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Obecnie mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Panią senator Annę Kurską proszę o przedstawienie sprawozdania komisji.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Anna Kurska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja w dniu dzisiejszym rozpatrzyła zgłoszone przez pana senatora Biele i pana senatora Gałkowskiego poprawki dotyczące nieodpłatnego rozszerzenia uprawnień wynikających z ustawy, to jest przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w odniesieniu do nieruchomości gruntowych. W wyniku głosowania – 3 głosy przeciw, 2 osoby wstrzymały się od głosu – sprawa nie przeszła, czyli poprawki nie zostały przyjęte.

W związku z tym komisja w dalszym ciągu wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Pani Senator.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zabrać głos?

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Pan senator Biela, tak?
Proszę bardzo.

Senator Adam Biela:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Proponowana przeze mnie i pana senatora Gałkowskiego poprawka jest treścią naszego przedłożenia senatorskiego zawartego w druku nr 602. Szkoda, że przedłożenie to nie było korelowane z obecnym projektem ustawy rządowej. W poprawce tej mówi się o osobach fizycznych, którym właściwie nadano własność na mocy samego prawa w ustawie z dnia... To prawo użytkowania wieczystego zostało przekształcone w prawo własności na mocy samego prawa – na mocy ustawy z dnia 26 lipca 2001 r., użytkowanie wieczyste zostało przekształcone w prawo własności, jednak ustawa nie została w niektórych gminach wykonana, czyli te osoby uzyskały prawo w sensie konstytucyjnym, zaś deklaratywnie takiego prawa nie uzyskały. Stąd też poprawka przywracałaby możliwość nabycia prawa, które już faktycznie stało się ich własnością.

(Rozmowy na sali)

Proszę państwa, ta poprawka jest jakąś próbą budowania ładu społecznego. Przecież nie może być takiej sytuacji w państwie demokratycznym, cywilizowanym, że jakaś ustawa jest wykonywana w jednych gminach, zaś w innych jej się nie realizuje. W dodatku chodzi o Ziemię Odzyskaną. 70% podmiotów, których dotyczy ustawa, mieszka właśnie na Ziemiach Odzyskanych, są to albo starsi wiekiem repatrianci bądź osadnicy...

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Wysoki Senacie, rozumiem, że jest to ostatnia okazja do prowadzenia rozmów w czasie posiedzenia, ale prosimy się wstrzymać od wykorzystywania tej okazji.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Adam Biela:

Proszę państwa, w moim przekonaniu, to jest bardzo ważna poprawka. W Wysokiej Izbie niejednokrotnie mówiliśmy o sprawie własności na Ziemiach Odzyskanych. Jest okazja, żeby osoby, wobec których nie wykonano ustawy... Dysponuję dokumentami, z których wynika, że w jednych gminach ustawa została zrealizowana, zaś w innych nie. Wobec tego, moim zdaniem, z tym należałoby skończyć – zagłosować za poprawką, przywrócić moc uchylonych w zeszłym roku przepisów i w ten sposób uporządkować nieład, który się wkradł do naszego prawodawstwa. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Pan senator Gałkowski.

Senator Janusz Gałkowski:

Dziękuję bardzo.

Ja bardzo krótko. Przepisy zostały uchylone dwa lata temu na ostatnim posiedzeniu Sejmu kadencji SLD. Podzielono ludzi na dwie kategorie – tych, wobec których ustawa zadziałała, i tych, wobec których ustawa nie została wykonana. Przywróćmy normalność i zagłosujmy za tą poprawką.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Praw Człowieka i Praworządności wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek; panowie senatorowie wnioskodawcy wnoszą o wprowadzenie poprawek.

Najpierw przystępujemy do głosowania nad przyjęciem ustawy bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za tym wnioskiem?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 85 obecnych senatorów 53 głosowało za, 25 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 21)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw.

(Rozmowy na sali)

Wysoki Senacie, **powracamy do rozpatrywania punktu dziewiątego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012.

Senatorów i kibiców sportowych naprawdę proszę o zachowanie ciszy.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Nauki i Edukacji, które przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Obecnie mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Pan Stanisław Kogut jako przedstawiciel trzech komisji. (Oklaski)
Zapraszam, Panie Senatorze.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! W imieniu trzech połączonych komisji, Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Nauki i Edukacji składam wniosek o przyjęcie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 bez poprawek. Dziękuję.

Wicemarszałek Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senatorowie sprawozdawcy chcą jeszcze zabrać głos? Mam listę, na której jest co najmniej trzynaście osób, ale one wiedzą, że są wnioskodawcami. Kto z nich chciałby zabrać głos?

Rozumiem, że nie ma chętnych.

Zatem możemy przystąpić do głosowania.

Przypominam, że w toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: komisje wnoszą o przyjęcie ustawy bez poprawek, senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Mają to państwo wszystko w druku nr 531Z we wniosku oznaczonym rzymską jedyneką i wniosku oznaczonym rzymską dwójką.

W pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za tym wnioskiem?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 88 obecnych senatorów 54 głosowało za, 33 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 22**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

(Głos z sali: Mistrzostwa są na Ukrainie.)

(Rozmowy na sali)

Wysoki Senacie, **powracamy do rozpatrywania punktu dziesiątego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Debata została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie usta-

wy bez poprawek. Jest to w druku senackim nr 537A.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 87 obecnych senatorów 84 głosowało za, 2 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 23**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Powracamy do rozpatrywania punktu jedenastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Debata została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Przypominam, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, wnosząc o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 86 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. (**Głosowanie nr 24**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwunastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego.

Debata została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy zatem do głosowania.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 85 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. (**Głosowanie nr 25**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego.

(wicemarszałek M. Ziółkowski)

Powracamy do rozpatrywania punktu trzynastego porządku: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015.

Debata została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przechodzimy zatem do głosowania.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Na 86 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 26)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015.

Powracamy do rozpatrywania punktu czternastego porządku obrad...

(Senator Maciej Płażyński: Pan marszałek chce pracować?)

Ależ, Panie Marszałku, zapraszam do roboty.

(Rozmowy na sali)

Panie Marszałku, jeszcze minutę, niech włożę to w odpowiednią szparkę.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Maciej Płażyński)

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dobry humor.

Powracamy do rozpatrywania punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie.

Przypominam, że Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów wszyscy głosowali jednomyślnie za. **(Głosowanie nr 27)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie.

Powracamy do rozpatrywania punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że Komisja Rodziny i Polityki Społecznej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 85 głosowało za, 1 senator wstrzymał się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 28)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przypominam, że Komisja Rodziny i Polityki Społecznej przedstawiła projekt uchwały, w której wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

(wicemarszałek M. Płażyński)

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 29)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powracamy do rozpatrywania punktu siedemnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki Narodowej, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, senatora Stanisława Koguta, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych wniosków.

Proszę bardzo.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu dwóch połączonych komisji, Komisji Gospodarki Narodowej i Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, zwracam się do Wysokiego Senatu, aby raczył przyjąć poprawki: pierwszą, drugą, czwartą, piątą, szóstą, siódmą, ósmą, dziewiątą, dziesiątą i jedenastą; oraz głosował nad nimi łącznie; a oddzielnie nad poprawką trzecią. Dziękuję.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję.

Czy jest sprzeciw w stosunku do wniosku pana senatora o głosowanie łączne nad wymienionymi poprawkami?

Nie ma, tak? Zgadza się.

Czy senator wnioskodawca albo pozostały senator sprawozdawca chcą zabrać głos? Nikt nie chce zabrać głosu.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senator wnioskodawca przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Głosujemy łącznie nad poprawkami: pierwszą, drugą oraz od czwartej do jedenastej.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za przyjęciem poprawek? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 86 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 30)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka trzecia zmierza do rezygnacji z nadania nowego brzmienia definicji „regionalnych przewozów pasażerskich”, co będzie skutkowało obowiązywaniem aktualnej definicji tego pojęcia, w myśl którego są to przewozy pasażerskie w granicach jednego województwa lub realizujące połączenia z sąsiednim województwem.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 88 obecnych senatorów 45 głosowało za, 39 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało. **Głosowanie nr 31)**

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw w całości ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 88 obecnych senatorów 87 głosowało za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 32)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu osiemnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

(wicemarszałek M. Płażyński)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że Komisja Gospodarki Narodowej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Za chwilę przeprowadzimy kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, następnie nad podjęciem uchwały w całości ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi przez komisję poprawkami.

Poprawkę pierwszą i trzecią przegłosujemy łącznie.

(Głos z sali: Pierwszą i dwunastą.)

Tu jest pomyłka, tak? Pierwszą i dwunastą. To mam źle napisane w scenariuszu.

Poprawki pierwsza i dwunasta mają charakter redakcyjny.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Na 85 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 33)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka druga zmierza do prawidłowego powołania tytułów stosownych aktów prawnych Unii Europejskiej, do których odsyłają przepisy ustawy.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 88 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 34)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawki trzecia i piąta zmierzają do tego, aby podczas wykonywania przewozu drogowego kierowca był obowiązany do posiadania i okazywania odpowiednio zaświadczenia lub oświadczenia, o którym mowa w art. 31 ustawy o czasie pracy kierowców.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał od głosu? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 88 obecnych senatorów 87 głosowało za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 35)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka czwarta zmierza do prawidłowego powołania tytułu umowy międzynarodowej, do której odsyła przepis ustawy.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 83 obecnych senatorów 83 głosowało za. **(Głosowanie nr 36)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta została przegłosowana łącznie z trzecią.

Poprawka szósta ma charakter redakcyjny.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 86 obecnych senatorów 84 głosowało za, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 37)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka siódma zmierza do modyfikacji wytycznych dotyczących treści rozporządzenia.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 84 obecnych senatorów 84 głosowało za. **(Głosowanie nr 38)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma zmierza do skreślenia unormowania przewidującego możliwość nałożenia kary pieniężnej na nadawcę, załadowcę lub spedytora ładunku, jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, że podmiot ten miał wpływ lub godził się na powstanie naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 86 głosowało za, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 39)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiąta zmierza do skorygowania nieprecyzyjnego odesłania.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

(wicemarszałek M. Płażyński)

Na 86 obecnych senatorów 84 głosowało za, 2 nie głosowało. (**Głosowanie nr 40**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta zmierza do prawidłowego oznaczenia dodawanego przepisu.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 85 obecnych senatorów 84 głosowało za, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 41**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka jedenasta zmierza do likwidacji sprzeczności polegającej na tym, że zdanie pierwsze stanowi, iż kontrolę spełniania wymagań przez ciśnieniowe urządzenia transportowe prowadzi z urzędu wojewódzki inspektor transportu drogowego, podczas gdy zdanie drugie przewiduje, że postępowanie w tym zakresie wszczyna się z urzędu lub na wniosek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 87 głosowało za. (**Głosowanie nr 42**)

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z poprawek.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 86 głosowało za, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 43**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu dziewiętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona, obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Przypominam, że Komisja Praw Człowieka i Praworządności przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Proszę nacisnąć przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 86 obecnych senatorów 85 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 44**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwudziestego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Praworządności, która ustosunkowała się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta, obecnie mogą zabrać głos sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności, senatora Zbigniewa Romaszewskiego, o zabranie głosu.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja próbowała rozważać różne rozwiązania tych samych dwóch problemów, a więc problemu przyznania odszkodowania osobom, które zostały w latach 1989–1990 uznane za niewinne w wyniku rewizji nadzwyczajnej, i przyznania odszkodowań osobom, które w wyniku represji zmarły na terenie Związku Radzieckiego. Spośród tych rozwiązań komisja podjęła decyzję o poparciu poprawki pierwszej i poprawki czwartej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Maciej Płażyński:

Dziękuję bardzo.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zabrać głos? Nie.

(wicemarszałek M. Płażyński)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisja oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza ma na celu przyznanie uprawnienia ubiegania się o odszkodowanie i zadośćuczynienie grupie osób, które były represjonowane przez radzieckie organy ścigania wymiaru sprawiedliwości oraz zmarły w wyniku represji przed dniem 1 stycznia 1957 r. na terytorium ZSRR. Poprawka uściśla, że w chwili zatrzymania osoby te powinny być obywatelami polskimi oraz że uprawnienie to przechodzi na ich spadkobierców, którzy mieszkają obecnie w Polsce.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 80 głosowało za, 6 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 45**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga ma na celu rozszerzenie katalogu osób, którym będą przysługiwały uprawnienia określone w ustawie, o osoby, co do których wydano orzeczenia o amnestii, oraz o osoby represjonowane, w przypadku których represje nie polegały na zatrzymaniu lub tymczasowym aresztowaniu. Ponadto poprawka ta zakłada, że roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 85 obecnych senatorów 42 głosowało za, 37 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 3 nie głosowało. (**Głosowanie nr 46**)

Poprawka została przyjęta.

Przyjęcie poprawki trzeciej wyklucza głosowanie nad poprawkami czwartą i piątą. Poprawka trzecia rozciąga stosowanie przepisów ustawy na osoby uniewinnione w wyniku wniesienia rewizji nadzwyczajnej. W porównaniu z poprawkami

czwartą i piątą jest najdalej idąca, ponieważ przewiduje, że roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw” i podnieść rękę.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 35 głosowało za, 48 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 47**)

Poprawka została odrzucona.

Przyjęcie poprawki czwartej wyklucza głosowanie nad poprawką piątą. Poprawka czwarta rozciąga stosowanie przepisów ustawy o osoby uniewinnione w wyniku wniesienia rewizji nadzwyczajnej. Zgodnie z tą poprawką osoby te będą mogły dochodzić przysługujących im uprawnień w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy. Od poprawki piątej różni się odmiennym określeniem sądu właściwego do wnoszenia roszczeń i określa, że będzie to sąd okręgowy, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 83 głosowało za, 4 – przeciw. (**Głosowanie nr 48**)

Poprawka została przyjęta.

Nad poprawką piątą nie głosujemy.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 86 obecnych senatorów 86 głosowało za. (**Głosowanie nr 49**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwudziestego pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o czasowym po-

(wicemarszałek M. Płażyński)

sługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed 1 stycznia 2001 r.

Debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona. Możemy przystąpić do głosowania.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 87 obecnych senatorów 87 głosowało za.

(Głosowanie nr 50)

Dziękuję bardzo.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwudziestego drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona, możemy przystąpić do głosowania.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Przypominam, że Komisja Praw Człowieka i Praworządności przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

(Rozmowy na sali)

Proszę nie krzyczeć.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu? Proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciw? Proszę nacisnąć przycisk „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 88 obecnych senatorów 87 głosowało za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 51)**

(Oklaski)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwudziestego trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

Debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona. Możemy przystąpić do głosowania.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

Przypominam, że Komisja Praw Człowieka i Praworządności, Komisja Obrony Narodowej oraz Komisja Spraw Zagranicznych przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnosią o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisje projektem uchwały.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektem uchwały? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw”.

Kto się wstrzymał? Przycisk „wstrzymuję się”.

Dziękuję.

Na 85 obecnych senatorów 82 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował*. **(Głosowanie nr 52)**

(Oklaski)

(Głos z sali: Dzie-ku-je-my! Dzie-ku-je-my!)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy i zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

(Rozmowy na sali)

(Senator Czestaw Ryszka: Platformie dziękujemy.)

Szanowni Państwo, teraz pan marszałek Borusewicz.

Ja państwu dziękuję, chyba wzajemnie sobie dziękujemy. (Oklaski)

(Przewodnictwo obrad obejmuje marszałek Bogdan Borusewicz)

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Panie i Panowie Senatorowie! Nadszedł czas...

(Głosy z sali: Pożegnania.)

...zakończenia naszej kadencji. To znaczy kadencja się nie kończy, wszyscy nadal jesteśmy se-

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 2 nie głosowało.

(marszałek B. Borusewicz)

natorami, organy Senatu pracują i kończą prace w przeddzień zaprzysiężenia nowego Senatu...

(Głos z sali: Sejmu i Senatu.)

...Sejmu i Senatu.

Okoliczności sprawiły, że nasza kadencja została skrócona, ale to wcale nie oznacza, że sukces jest połowiczny. Przypomnę krótko dokonania Senatu szóstej kadencji. Senat szóstej kadencji był pracowity, rozpatrzyliśmy trzysta sześćdziesiąt ustaw, senatorowie zgłosili trzydzieści osiem projektów ustaw, z których dziewiętnaście wniesiono do Sejmu. Senat szóstej kadencji był kompetentny. Zgłosiliśmy... (oklaski) ...zgłosiliśmy do sejmowych projektów tysiąc osiemset poprawek... (oklaski) ...z których posłowie zaakceptowali tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć, czyli ponad 82%. (Oklaski)

Mówiło się dotąd, że jesteśmy Izbą refleksji. Moim zdaniem ta kadencja była Izbą dynamicznej refleksji, aktywnego namysłu i skutecznego działania w kwestiach najistotniejszych dla państwa i społeczeństwa. Jednym z najważniejszych przejawów tej dynamicznej refleksji były, inicjowane przez komisje senackie, konferencje, seminaria. Takich spotkań, w których uczestniczyli państwo senatorowie oraz eksperci z wielu dziedzin, odbyło się w szóstej kadencji pięćdziesiąt sześć. Dotyczyły one najważniejszych spraw: rolnictwa, ekologii, zdrowia, rodziny, zawodowych szans osób niepełnosprawnych, sacrum i profanum, języka polityki i różnych innych kwestii.

W szóstej kadencji bardzo ważna była problematyka samorządowa. Dobrą radą i legislacyjną precyzją wspieraliśmy władze lokalne, przyczynialiśmy się w ten sposób do funkcjonowania zasady pomocniczości. 30 marca 2006 r. Senat podjął uchwałę, w której przypomniał, że w roku 1990 to Izba Wyższa parlamentu zainicjowała odrodzenie samorządu.

Ten Senat też za szczególnie obowiązek uznał działalność na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego. Owo zadanie podjęliśmy wraz z Sejmem, senatorowie aktywnie uczestniczyli w Parlamentarnym Zespole Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. W posiedzeniu zespołu uczestniczyli posłowie, senatorowie, toczyliśmy dyskusje o konieczności uwrażliwienia administracji i uaktywnienia społeczeństwa. Tworzyliśmy klimat sprzyjający działaniom organizacji pozarządowych, niezbędnych przecież w funkcjonowaniu naszego społeczeństwa, naszego państwa. Wyrażam nadzieję, że Senat następnej kadencji działania takie będzie kontynuował.

Pamiętaliśmy też o naszych rodakach na obczyźnie, na pomoc dla nich i współpracę z nimi Senat przeznaczył w ciągu ostatnich dwóch lat 126 milionów zł. Kilka dni temu odbyło się spotkanie z dziennikarzami polonijnymi. Przed nami

III Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy, organizowany pod auspicjami Senatu, na który to zjazd wszystkich zapraszam.

Senat szóstej kadencji był otwarty na świat. Rozwijał międzynarodową współpracę parlamentarną, czego dowodem były międzynarodowe wizyty, a także wspólne posiedzenie naszego parlamentu z litewskim Seimasem w siedzibie Senatu.

Przypomnieliśmy i uczciliśmy wiele historycznych postaci, ważnych dla nas, Polaków, i dla całego świata. Przypomnieliśmy w tym roku postać generała Andersa. Dzisiaj podjęliśmy uchwałę dotyczącą wielkiego Polaka, świętego Kalinowskiego.

Ubiegły rok był Rokiem Języka Polskiego. To przecież nie były tylko uchwały, to było wiele działań, które obudowywały nasze uchwały, działań i w Polsce, i za granicą.

Szanowni Państwo! Mam nadzieję, że cokolwiek przyjdzie nam czynić w przyszłości, będziemy nadal działać dla dobra państwa polskiego, dla dobra społeczeństwa polskiego. Będziemy nadal budować i wspierać, i pilnować, żeby demokracja w Polsce funkcjonowała sprawnie i dobrze.

W imieniu swoim i wszystkich panów marszałków chciałbym podziękować państwu senatorom za współpracę. Dziękuję za to, że mogłem się z państwem spotkać i pracować przez dwa lata. Dla mnie i dla całego prezydium, a myślę, że dla nas wszystkich, były to dwa dobre lata, dwa lata, które będziemy wspominać jako okres w naszym życiu, którego nie musimy się wstydzić. Były to dwa lata ciężkiej pracy. Dziękuję za to Wysokiej Izbie. (Wszyscy wstają)(Oklaski)

Informuję, że protokół trzydziestego dziewiątego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej szóstej kadencji, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, zostanie udostępniony senatorom w terminie trzydziestu dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, w pokoju nr 255.

Przystępujemy do oświadczeń.

Pan senator Trybuła, proszę bardzo.

Senator Zbigniew Trybuła:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Swoje oświadczenie senatorskie w sprawie nakładów na naukę planowanych w projekcie budżetu na rok 2008 kieruję do pana premiera Jarosława Kaczyńskiego, pani minister finansów Zyty Gilowskiej oraz pana ministra nauki i szkolnictwa wyższego Michała Seweryńskiego.

Zaniepokojony planem zmniejszenia w porównaniu z rokiem 2007 i tak niskich nakładów na naukę w projekcie budżetu na rok 2008, przekazanym Radzie Ministrów, zwracam się do pana premiera, pani premier i pana ministra z prośbą o zwiększenie planowanych nakładów na naukę, do czego zobowiązuje nas Strategia Lizbońska.

W roku 2007 nakłady na naukę w porównaniu z rokiem 2006 wzrosły o około 10%. Był to pozyty-

(senator Z. Trybuła)

wny znak, że rząd pana premiera, popierając rozwój polskiej nauki, obrał dobry kierunek. Wzrost nakładów na naukę jest generatorem wzrostu gospodarczego. Proces ten może zostać zahamowany. Kwota planowana na naukę w budżecie na rok 2008 wynosi 3 miliardy 695 milionów 372 zł, co stanowi 98,4% nakładów na naukę w roku 2007. Jest to więc zmniejszenie o 60 milionów 216 tysięcy zł, czyli o 1,6%.

Moje zdziwienie jest tym większe, że planowane wpływy do budżetu państwa w 2008 r. będą wyższe o prawie 19 miliardów zł z porównaniu z rokiem 2007.

Zwracam się więc raz jeszcze do pana premiera, pani premier i pana ministra, jako senator Rzeczypospolitej Polskiej, a także jako reprezentant środowiska naukowego, z prośbą o zmianę krzywdzącej polską naukę decyzji i zaplanowanie większych środków finansowych na naukę w budżecie na rok 2008. Dziękuję bardzo.

I gdyby jeszcze było można, Panie Marszałku, to mam drugie oświadczenie.

(Marszałek Bogdan Borusewicz: Proszę bardzo.)

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Drugie swoje oświadczenie senatorskie, w sprawie akcyzy na gaz ziemny, kieruję do ministra finansów, pani premier Zyty Gilowskiej.

Szanowna Pani Premier!

Zwrócił się do mnie prezydent miasta Ostrowa Wielkopolskiego, pan Radosław Torzyński, występujący również w imieniu mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego, zaniepokojony planem obciążenia akcyzą gazu ziemnego CNG, przewidzianym w projekcie ustawy o podatku akcyzowym z dnia 23 sierpnia 2007 r.

Od kilku lat, między innymi w Ostrowie Wielkopolskim, podejmowane są działania ukierunkowane na zasilanie komunikacji miejskiej metanem. Wcześniejsze zapewnienia, że paliwo to będzie wolne od akcyzy dzięki swoim ekologicznym zaletom, były podstawą do podjęcia różnych działań w tym kierunku i związanych z tym inwestycji. Mając na względzie czynniki ekologiczne, a także – w perspektywie – korzyści ekonomiczne wynikające ze znacznego obniżenia kosztów i cen usług oraz ograniczenia emisji spalin, wiele polskich miast, w tym Ostrów Wielkopolski, zaplanowało swój rozwój.

Obciążenie gazu ziemnego CNG akcyzą spowoduje znaczne ograniczenie inwestycji w ekologiczne autobusy, co będzie miało negatywny wpływ na środowisko naturalne, zdrowie mieszkańców oraz interes ekonomiczny pasażerów komunikacji miejskiej. Szkody wynikające z wprowadzenia akcyzy na gaz ziemny mogą być znacznie większe niż profity dla budżetu państwa, które szacuje się na poziomie 3 milionów zł rocznie.

Proszę więc panią premier o wyjaśnienie, czy rzeczywiście Ministerstwo Finansów przewiduje w projekcie ustawy o podatku akcyzowym obciążenie akcyzą gazu ziemnego CNG. Dziękuję bardzo.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Piotrowicza.

Proszę bardzo.

Senator Stanisław Piotrowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Oświadczenie swoje kieruję do pana Władysława Stasiaka, ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Szanowny Panie Ministrze!

Polscy przedsiębiorcy, prowadzący swoje firmy również na Ukrainie, napotykają na poważne trudności w przekraczaniu granicy polsko-ukraińskiej. Dotyczy to szczególnie przejść drogowych pomiędzy Ukrainą a województwem podkarpackim.

Właściwe zarządzanie przedsiębiorstwami wymaga regularnych i dość częstych wyjazdów służbowych na Ukrainę. Długie kolejki do odpraw z jednej i z drugiej strony granicy uniemożliwiają prowadzenie działalności gospodarczej ze względu na brak możliwości dotarcia na czas do firm własnych lub współpracujących, między innymi na umówione spotkania biznesowe itp.

Informując o tym problemie, uprzejmie proszę o podjęcie stosownych działań umożliwiających sprawne przekraczanie granicy polsko-ukraińskiej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą po obu stronach granicy, chociażby w odniesieniu do samego tylko ruchu osobowego, na przykład poprzez stworzenie możliwości odprawy poza kolejką lub na wytyczonych w tym celu specjalnych przejściach granicznych.

I drugie oświadczenie, jeżeli można.

(Marszałek Bogdan Borusewicz: Proszę bardzo, Panie Senatorze.)

Oświadczenie kieruję do pana Zbigniewa Religi, ministra zdrowia.

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do pana z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień w sprawie zasad finansowania ze środków pochodzących z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych pacjentom nieubezpieczonym.

Problem ten został mi zasygnalizowany przez dyrekcję Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy. Ośrodek ten na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki

(senator S. Piotrowicz)

zdrowotnej udzielanych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni – „Dziennik Ustaw” nr 281 poz. 2789 – otrzymuje za pośrednictwem Biura Rozliczeń Międzynarodowych w Warszawie zwrot wydatków, jakie ponosi w związku z pobytem w szpitalu i leczeniem osób nieubezpieczonych.

Od 1 października 2006 r. wzrosły koszty świadczeń zdrowotnych z uwagi na obowiązkową trzydziestoprocentową podwyżkę wynagrodzeń pracowników służby zdrowia, wprowadzoną ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń.

Podkarpacki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Rzeszowie zawarł ze szpitalem w Żurawicy umowę o świadczeniu opieki zdrowotnej, w której ustalono cenę każdego rodzaju świadczenia opieki zdrowotnej, skalkulowaną w taki sposób, że uwzględniała ona wzrost kosztów związanych z podwyżką wynagrodzeń pracowniczych. Zdaniem dyrekcji szpitala w Żurawicy cena za świadczenia opieki zdrowotnej ustalona z Narodowym Funduszem Zdrowia powinna również obowiązywać przy rozliczeniach świadczeń udzielanych pacjentom nieubezpieczonym, które finansowane są z budżetu państwa, ponieważ cena ta odzwierciedla rzeczywiste koszty, jakie szpital ponosi. Z tego względu faktura za 2006 r., wystawiona przez szpital dla Ministerstwa Zdrowia, uwzględniała w cenie świadczeń opieki zdrowotnej również wzrost wynagrodzeń pracowników. Niestety, szpital spotkał się ze strony Ministerstwa Zdrowia i Biura Rozliczeń Międzynarodowych z odmową uznania wzrostu kosztów udzielanych świadczeń w związku z podwyżką płac. Takie stanowisko ministerstwa doprowadziło do powstania różnicy pomiędzy faktycznym kosztem świadczeń poniesionym przez szpital a kosztem uznanym przez Ministerstwo Zdrowia, w kwocie 92 tysięcy 282 zł 67 gr za rok 2006. Przewiduje się, że w roku bieżącym ta różnica sięgnie ponad 350 tysięcy zł i oznaczać będzie konieczność zadłużenia szpitala.

Uznając zasadność argumentacji dyrekcji szpitala, która domaga się zwrotu faktycznie pono-

szonych kosztów, zwracam się do pana ministra o wskazanie sposobu rozwiązania przedstawionego problemu. Wydaje się konieczne pilne uregulowanie sprawy zmiany ceny świadczeń opieki zdrowotnej w sytuacji, gdy na skutek decyzji niezależnych od kierownictwa szpitali wzrastają koszty ich udzielania. Z uwagi na pilność sprawy będę wdzięczny za niezwłoczną odpowiedź. Dziękuję.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Poproszę panią senator Rafalską o wygłoszenie oświadczenia.

Senator Elżbieta Rafalska:

Panie Marszałku!

Swoje oświadczenie kieruję do ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Związane jest ono z rozporządzeniem, które określa, że oddziały regionalne KRUS zlokalizowane są w siedzibach wojewodów. Rozporządzenie to mówi również o jednym wyjątku, który dotyczy Częstochowy. Jednak decyzją prezesa KRUS oddział regionalny dla województwa lubuskiego został umieszczony w siedzibie innej niż siedziba wojewody, w Gorzowie Wielkopolskim. W związku z tym proszę o wyjaśnienie takiej lokalizacji oddziału regionalnego KRUS.

Marszałek Bogdan Borusewicz:

Dziękuję, Pani Senator.

Przypominam, że protokół obecnego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej szóstej kadencji, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, zostanie udostępniony senatorom w terminie trzydziestu dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, w pokoju nr 255.

Zamykam trzydzieste dziewiąte posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej szóstej kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Wszyscy wstają)(Oklaski)

Dziękuję.

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 M.J. Adamczak	+	+	+	+	-	-	+	+	+	#	-	+	+	.	?	+	-	+	+	+
2 F. Adamczyk	+	+	+	+	-	-	+	-	+	?	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
3 P. Alexandrowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
4 P.Ł. Andrzejewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	-
5 D.I. Arciszewska-Mielewczyk+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
6 M. Augustyn	+	+	+	+	-	-	+	?	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
7 D.J. Bachalski	+	+	+	+	.	.	+	?	+	#	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+
8 R.J. Bender	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9 A. Bentkowski	+	+	+	+	.	.	+
10 P. Berent	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
11 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
12 K. Bochenek	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
13 P.M. Boroń	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 B.M. Borusewicz	+	#	+	+	-	-	?	-	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+
15 M. Budner	+	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16 J.M. Chmielewski	+	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-
17 J.M. Chróścikowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 R. Ciecierski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
19 K.P. Cugowski
20 J. Fetlińska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 U.J. Gacek	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
22 J.P. Gałkowski	+	+	+	.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
23 A.M. Gołaś	+	+	+	+	-	-	+	#	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Gowin	-	-	?	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
25 D.M. Górecki	+	+	+	+	?	+	.	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 R.J. Górecki	.	.	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
27 H. Górski	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 A.S. Jaroch	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29 S. Karczewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 A.J. Kawecki	+	+	+	+	+	?	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
31 S. Kogut	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 B.J. Korfanty	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33 W.J. Kraska	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 J. Kubiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 A.M. Kurska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
36 K.J. Kutz	+	+	+	+	-	-	+	.	.	.	-	+	?	+	+	+	+	+	+	+
37 J.W. Lasecki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38 R.A. Legutko	+	+	+	#	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 T.S. Lewandowski	+	+	+	+	.	+	+	+	-	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 B. Lisiecki	+	+	+	+	-	-	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
41 R.E. Ludwiczuk
42 A. Łuczycki	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
43 J.M. Łyczak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 W. Łyczywek	+	+	+	+	+	?	-	+	+	-	-	?	?	+	+	+	+	+	+	+
45 T. Maćkała	+	+	+	+	?	?	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 W. Mańkut
47 A. Massalski
48 M.S. Maziarz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 A.T. Mazurkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
50 P. Michalak	+	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
51 M. Miłek	+	+	+	+	-	+	+	+	-	#	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T.W. Misiak
53 A.A. Motyczka	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
54 S.K. Niesiołowski	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
55 M. Nykiel	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
56 M. Okła	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
57 W. Ortyl	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
58 A. Owczarek	+	+	+	+	-	-	+	-	+	?	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
59 M. Pańczyk-Pozdziej	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	#	+
60 A. Person	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
61 K.M. Piesiewicz	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
62 S. Piotrowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
63 M. Płażyński	+	+	+	+	-	+	+	+	-	#	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
64 L.P. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
65 K.J. Putra	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
66 E. Rafalska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
67 Z.W. Rau	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
68 M.D. Rocki	+	+	+	+
69 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
70 J.J. Rudnicka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
71 C. Rybka	+	+	#	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
72 C.W. Ryszka	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
73 S. Sadowski
74 J. Sauk	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
75 W. Sidorowicz	+	+	+	+	-	-	+	-	#	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	-
76 R.T. Sikorski
77 R.M. Smoktunowicz
78 J. Szafraniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
79 Z.M. Szaleniec	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Szmit	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
81 A. Szymański	+	+	.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
82 J.M. Szymura	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
83 M. Szyszka
84 R.J. Ślusarz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
85 Z.A. Trybuła	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
86 P. Wach	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
87 M. Waszkowiak
88 K. Wiatr	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
89 R.W. Wierzbicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
90 E. Więclawska-Sauk	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
91 M.S. Witczak	+	+	+	+	-	-	+	-	?	-	-	+	?	+	+	+	+	+	+	-
92 E.K. Wittbrodt	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	-
93 J.W. Włosowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+
94 M.J. Wojtczak	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
95 L. Zalewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
96 P.B. Zientarski	+	+	+	+	-	-	+	-	+	#	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
97 M. Ziółkowski	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+
98 K.T. Złotowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99 C.M. Żelichowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Obecnych	85	85	85	84	83	84	85	83	84	83	85	85	86	84	87	87	87	87	87	85
Za	85	84	84	83	50	52	78	56	46	55	57	59	60	84	86	86	84	85	86	66
Przeciw	0	0	0	0	31	29	1	22	33	21	28	25	0	0	0	0	3	1	0	17
Wstrzymało się	0	0	0	0	2	3	6	4	4	2	0	1	26	0	1	1	0	0	0	2
Nie głosowało	0	1	1	1	0	0	0	1	1	5	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1 M.J. Adamczak	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+	+	+
2 F. Adamczyk	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 P. Alexandrowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 P.Ł. Andrzejewski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 D.I. Arciszewska-Mielewczyk-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6 M. Augustyn	?	-	+	+	+	+	+	#	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	#
7 D.J. Bachalski	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	#
8 R.J. Bender	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9 A. Bentkowski	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 P. Berent	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 A. Biela	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 K. Bochenek	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 P.M. Boroń	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	#	+
14 B.M. Borusewicz	+	-	+	+	#	.	+	+	+	+	+	+	+
15 M. Budner	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16 J.M. Chmielewski	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
17 J.M. Chróścikowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 R. Ciecierski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 K.P. Cugowski
20 J. Fetlińska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 U.J. Gacek	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+
22 J.P. Gałkowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
23 A.M. Gołaś	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Gowin	+	-
25 D.M. Górecki	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 R.J. Górecki	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27 H. Górski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 A.S. Jaroch	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29 S. Karczewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 A.J. Kawecki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Kogut	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 B.J. Korfanty	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33 W.J. Kraska	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 J. Kubiak	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 A.M. Kurska	-	+	+	+	.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 K.J. Kutz	.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
37 J.W. Lasecki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38 R.A. Legutko	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 T.S. Lewandowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 B. Lisiecki	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+
41 R.E. Ludwiczuk
42 A. Łuczycki	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
43 J.M. Łyczak	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 W. Łyczywek	+	-	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 T. Maćkała	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 W. Mańkut
47 A. Massalski
48 M.S. Maziarz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 A.T. Mazurkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50 P. Michalak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
51 M. Miłek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T.W. Misiak
53 A.A. Motyczka	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
54 S.K. Niesiołowski	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
55 M. Nykiel	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
56 M. Okła	+	-	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 W. Ortyl	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
58 A. Owczarek	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
59 M. Pańczyk-Pozdziej	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
60 A. Person	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
61 K.M. Piesiewicz	.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+
62 S. Piotrowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
63 M. Płażyński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
64 L.P. Podkański	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
65 K.J. Putra	+	+	+	+	#	+	.	+	+	+	+	+	+	+
66 E. Rafalska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
67 Z.W. Rau	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
68 M.D. Rocki
69 Z. Romaszewski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
70 J.J. Rudnicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
71 C. Rybka	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+
72 C.W. Ryszka	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
73 S. Sadowski
74 J. Sauk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75 W. Sidorowicz	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+
76 R.T. Sikorski
77 R.M. Smoktunowicz	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	.	+	.	+	+
78 J. Szafraniec	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	.	+	+
79 Z.M. Szaleniec	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Szmit	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
81 A. Szymański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
82 J.M. Szymura	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
83 M. Szyszka
84 R.J. Ślusarz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
85 Z.A. Trybuła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
86 P. Wach	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
87 M. Waszkowiak
88 K. Wiatr	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
89 R.W. Wierzbicki	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
90 E. Więclawska-Sauk	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
91 M.S. Witczak	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+
92 E.K. Wittbrodt	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J.W. Włosowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 M.J. Wojtczak	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
95 L. Zalewski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	#	+	+	+	+	+
96 P.B. Zientarski	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
97 M. Ziółkowski	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+	+	+	+	+	#	.	+	+
98 K.T. Złotowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99 C.M. Żelichowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Obecnych	85	88	87	86	85	86	87	87	87	86	88	88	85	88	88	83	86	84	87	86
Za	53	54	84	86	85	86	87	85	87	86	45	87	85	88	87	83	84	84	86	84
Przeciw	25	33	2	0	0	0	0	0	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wstrzymało się	7	1	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nie głosowało	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	1	0	2	0	1	2

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
1 M.J. Adamczak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2 F. Adamczyk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 P. Alexandrowicz	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	+
4 P.Ł. Andrzejewski	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+
5 D.I. Arciszewska-Mielewczyk	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
6 M. Augustyn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7 D.J. Bachalski	#	+	#	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8 R.J. Bender	+	+	+	+	+	#	-	+	+	+	+	+
9 A. Bentkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
10 P. Berent	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 A. Biela	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
12 K. Bochenek	+	+	+	+	+	#	+	+	.	+	+	+
13 P.M. Boroń	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
14 B.M. Borusewicz	+	-	+	+	+	+	-	.
15 M. Budner	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+
16 J.M. Chmielewski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	.
17 J.M. Chróścikowski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
18 R. Ciecierski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 K.P. Cugowski
20 J. Fetlińska	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
21 U.J. Gacek	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22 J.P. Gałkowski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
23 A.M. Gołaś	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Gowin
25 D.M. Górecki	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
26 R.J. Górecki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27 H. Górski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
28 A.S. Jaroch	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
29 S. Karczewski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+
30 A.J. Kawecki	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Kogut	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
32 B.J. Korfanty	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
33 W.J. Kraska	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
34 J. Kubiak	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
35 A.M. Kurska	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
36 K.J. Kutz	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+
37 J.W. Lasecki	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
38 R.A. Legutko	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
39 T.S. Lewandowski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	.
40 B. Lisiecki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 R.E. Ludwiczuk
42 A. Łuczycki	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	+
43 J.M. Łyczak	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
44 W. Łyczywek	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
45 T. Maćkała	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 W. Mańkut
47 A. Massalski
48 M.S. Maziarz	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
49 A.T. Mazurkiewicz	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
50 P. Michalak	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
51 M. Miłek	.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
52 T.W. Misiak
53 A.A. Motyczka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
54 S.K. Niesiołowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
55 M. Nykiel	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
56 M. Okła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 W. Ortyl	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
58 A. Owczarek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
59 M. Pańczyk-Pozdziej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
60 A. Person	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+
61 K.M. Piesiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
62 S. Piotrowicz	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
63 M. Płażyński	+	+	+	+	+	#	?	+	+	+	+	#
64 L.P. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
65 K.J. Putra	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
66 E. Rafalska	+	+	+	+	?	?	-	+	+	+	+	+
67 Z.W. Rau	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
68 M.D. Rocki
69 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
70 J.J. Rudnicka	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
71 C. Rybka	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
72 C.W. Ryszka	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
73 S. Sadowski
74 J. Sauk	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
75 W. Sidorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
76 R.T. Sikorski
77 R.M. Smoktunowicz	+	+	+	+	+	+
78 J. Szafraniec	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
79 Z.M. Szaleniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Szmit	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
81 A. Szymański	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+
82 J.M. Szymura	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
83 M. Szyszka
84 R.J. Ślusarz	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+
85 Z.A. Trybuła	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
86 P. Wach	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
87 M. Waszkowiak
88 K. Wiatr	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
89 R.W. Wierzbicki	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
90 E. Więclawska-Sauk	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
91 M.S. Witczak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
92 E.K. Wittbrodt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J.W. Włosowicz	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
94 M.J. Wojtczak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
95 L. Zalewski	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
96 P.B. Zientarski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
97 M. Ziółkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
98 K.T. Złotowski	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
99 C.M. Żelichowski	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	+
Obecnych	85	87	87	86	87	85	87	87	86	87	88	85
Za	84	87	86	85	80	42	35	83	86	87	87	82
Przeciw	0	0	0	0	6	37	48	4	0	0	1	0
Wstrzymało się	0	0	0	1	1	3	4	0	0	0	0	2
Nie głosowało	1	0	1	0	0	3	0	0	0	0	0	1

Przemówienia i oświadczenia
senatorów
przekazane do protokołu,
niewygłoszone
podczas 39. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Ciecierskiego

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Proszę o informację o postępach prac przy budowie zbiornika retencyjnego „Kotlarnia”, usytuowanego na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego, znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie Bierawki – prawobrzeżnego dopływu Odry.

We wcześniejszej korespondencji Pana Ministra, znak KZGWpif-070/16/2006, z dnia 26 października 2006 r., otrzymałem zapewnienia, że zbiornik retencyjny jest ujęty w planach inwestycyjnych oraz że zostały złożone stosowne wnioski w celu uzyskania źródeł finansowania podjętych prac.

W udzielonej odpowiedzi nie podano jednak harmonogramu prac, które praktycznie trwają już około dwudziestu lat – niecka jest w istocie gotowa! Ponadto nie wiem, czy uregulowane są sprawy własnościowe terenu, na którym położony jest zbiornik, oraz jaką rolę spełnia RZGW w procesie inwestycyjnym.

Sądzę, że moje monity usprawiedliwione są niebezpiecznymi wezbraniem wód w dorzeczu górnej Odry. Są także uzasadnione z uwagi na stosunkowo nieduże nakłady potrzebne do uzyskania istotnej poprawy ochrony przeciwpowodziowej, co wynika z zaawansowanych prac ziemnych wykonanych przez kopalnię piasku. Potrzeba przypomnienia o problemie wynika także z ostatnio występujących intensywnych opadów i podtopień spowodowanych wezbraniem Bierawki. Szczególnie że następują one w sytuacji, gdy zbiornik o pojemności 40 milionów m³, mający gotową nieckę, może być tanim kosztem uruchomiony i wykorzystany do ochrony przeciwpowodziowej!

Z wyrazami szacunku
Ryszard Ciecierski
Senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Koguta

Oświadczenie skierowane do ministra transportu Jerzego Polaczka

Pragnę zwrócić Pańską uwagę na potrzebę pilnego remontu drogi krajowej nr 75 na odcinku Mochnaczka (Krzyżówka) – Tylicz – Muszynka – granica państwa.

Uzasadnienie tego postulatu obszernie przedstawił w liście do mnie starosta nowosądecki. List ten pozwałam sobie załączyć do niniejszego oświadczenia, zastrzegając, że w pełni popieram zawarte w nim postulaty*.

Z poważaniem
Stanisław Kogut

* Załącznik do wglądu w dokumentacji Biura Prac Senackich.

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Jarocho

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego RP Zbigniewa Ziobry

W moim oświadczeniu z 8 stycznia 2007 r. interweniowałem w sprawie łamania prawa do zrzeszania się pracowników w związki zawodowe, na przykładzie związku zawodowego w sklepie sieci Selgros spółka z o.o.

Ostatnio otrzymałem informację i prośbę o interwencję w kolejnych dwóch przypadkach, które w trybie skargi zostały przesłane do Ministerstwa Sprawiedliwości. W obydwu przypadkach – to znaczy firmy Faurecia Wałbrzych spółka z o.o., ul. Jachimowicza 3 w Wałbrzychu, oraz firmy PZ Cussons Polska SA, ul. Krakowska 112/116, z siedzibą w Warszawie przy ul. Chocimskiej 17 – dokumentacja spraw, którą otrzymało moje biuro, potwierdza łamanie praw związkowych przez naruszenie art. 35 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o związkach zawodowych.

Są to kolejne przykłady potwierdzające nieskuteczność sankcji za naruszanie omawianej części porządku prawnego. Symboliczne kary spotykają się z lekceważeniem pracodawcy i utrwalają poczucie bezkarności.

Kierując to oświadczenie, chcę wyrazić także oczekiwanie, że obejmie Pan swoim nadzorem sprawy przywołane przeze mnie, a zgłoszone odrębnymi pismami NSZZ „Solidarność” Region Dolny Śląsk.

Andrzej Jarocho

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego RP Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Niniejszym oświadczeniem pragnę zwrócić Pana uwagę na problem, z jakim borykają się mieszkańcy powiatu sławieńskiego w województwie zachodniopomorskim.

Sąd Rejonowy w Sławnie swoim działaniem nie obejmuje całego powiatu. Mieszkańcy gmin Malechowo i Darłowo oraz miasta Darłowa podlegają pod właściwość miejscową Sądu Rejonowego w Koszalinie. Powoduje to, iż Sąd Rejonowy w Sławnie obejmuje swoją właściwością jedynie część mieszkańców powiatu. W praktyce oznacza to, iż mieszkańcy wymienionych gmin i miasta Darłowa, aby korzystać z ochrony sądowej lub dokonać najprostszycch czynności w wydziale ksiąg wieczystych, muszą udać się do Sądu Rejonowego w Koszalinie – mieście oddalonym o około 40 km, podczas gdy znacznie bliżej od ich miejsca zamieszkania usytuowany pozostaje Sąd Rejonowy w Sławnie.

W związku z tym wnoszę o przeprowadzenie analizy właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Sławnie i ewentualne dostosowanie obowiązujących regulacji do potrzeb mieszkańców okolicznych gmin i miast w ten sposób, aby zapewnić im łatwiejszy dostęp do sądownictwa.

Z poważaniem
Piotr Zientarski
senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra transportu Jerzego Polaczka

Szanowny Panie Ministrze!

Fakt, iż szybkie międzynarodowe połączenia kolejowe stanowią konieczność w dzisiejszych czasach, jest oczywisty.

Jedno z największych miast europejskich, Berlin, w dniu dzisiejszym nie posiada szybkiego połączenia kolejowego z ważnym polskim ośrodkiem kulturalnym, gospodarczym i naukowym, jakim jest Szczecin. Ten mankament został dostrzeżony przez stronę niemiecką, która już rozpoczęła modernizację linii kolejowej Berlin – Szczecin po zachodniej stronie naszej granicy. Efektem tych działań będzie między innymi wzrost prędkości pociągów pasażerskich do 160–200 km/h.

Działania strony niemieckiej wymagają odpowiedzi ze strony polskiej, dlatego konieczne stało się zmodernizowanie linii kolejowej na odcinkach Szczecin Główny – Szczecin Gumieńce oraz Szczecin Gumieńce – granica państwa. Marszałek województwa zachodniopomorskiego wystąpił z wnioskiem o ujęcie zadania „Modernizacja odcinka linii kolejowej państwowego znaczenia nr 408 Szczecin Główny – Szczecin Gumieńce oraz nr 409 Szczecin Gumieńce – granica państwa, wraz z częściową przebudową stacji Szczecin Gumieńce” w wykazie priorytetowych inwestycji kolejowych w 2008 r. finansowanych ze środków budżetowych przeznaczonych na rozwój infrastruktury kolejowej o znaczeniu państwowym.

Wniosek marszałka z punktu widzenia mieszkańców województwa zachodniopomorskiego jest w pełni zasadny. Ponadto jest on zasadny z punktu widzenia współpracy polsko-niemieckiej. Mając to na uwadze, wnoszę o przyjęcie zgłoszonego przez marszałka wniosku i w konsekwencji przekazanie środków budżetowych na przedmiotową inwestycję.

Z poważaniem
senator RP
Piotr Zientarski

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra transportu Jerzego Polaczka

Szanowny Panie Ministrze!

Wiele samorządów lokalnych upatruje szans rozwojowych w powstaniu komercyjnych lotnisk cywilnych, obsługujących połączenia zarówno krajowe, jak i międzynarodowe. Tak jest też w przypadku Gminy Miasta Koszalin. Prowadzone z inicjatywy prezydenta miasta Koszalina działania zmierzające do otwarcia cywilnego lotniska w Zegrzu Pomorskim przynoszą wyraźne efekty – umieszczenie w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego oraz Indykatywnym Planie Inwestycyjnym inwestycji z zakresu budowy oraz przebudowy lotniska koło Koszalina.

Wobec tego konieczne staje się, aby mienie stanowiące własność Skarbu Państwa – dotyczy to w szczególności lotnisk wojskowych – mogło być przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego zainteresowanym tworzeniem lotnisk cywilnych na terenach byłych lotnisk wojskowych.

Wydaje się, iż w tym kierunku miał zmierzać przyjęty przez rząd projekt zmian ustawy o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego. Jednak ze względu na nieprecyzyjne i zbyt kazuistyczne zapisy, w szczególności art. 4f ust. 1 oraz art. 23 ust. 2b, nie jest jasne, czy duże gminy będą mogły przejmować w drodze darowizny lotniska położone na terenie mniejszych jednostek samorządowych bezpośrednio graniczących z ośrodkami miejskimi.

Oczywiste jest, że w toku prac legislacyjnych możliwe pozostaje zgłoszenie poprawek do ustawy na etapie prac senackich, jednak mając na uwadze fakt, iż projekt powinien już na etapie prac rządowych uwzględniać potrzeby zainteresowanych, wnoszę o dokonanie stosownych nowelizacji precyzujących zakres działania podmiotów uprawnionych do uzyskania darowizn terenów Skarbu Państwa w sposób nie wykluczający jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych otwarciem lotniska cywilnego, a położonych w sąsiedztwie gmin właściwych ze względu na lokalizację byłych lotnisk wojskowych.

Z poważaniem
Senator RP
Piotr Zientarski

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra gospodarki morskiej Marka Gróbarczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Od 1 stycznia 2008 r. zacznie obowiązywać rozporządzenie Rady (WE) 812/2004, podtrzymane rozporządzeniem Rady (WE) 2187/2005, wprowadzające na Morzu Bałtyckim zakaz używania dryfujących pławic łososiowych. W 2005 r. rząd Polski na prośbę rybaków zgłosił do Komisji Europejskiej wnioski o derogację zakazu używania pławic łososiowych. Na skutek wniosku KE zleciła przeprowadzenie obserwacji stosowania dryfujących pławic łososiowych. Wyniki obserwacji potwierdziły, iż używane przez polskich rybaków pławice w polskiej części Bałtyku nie powodują przyłowu morświnów.

Jak wynika z opinii ekspertów, szkodliwość pławic łososiowych w wypadku morświnów jest niewielka, zaś zwiększenie ich śmiertelności powodowane jest głównie uwięzieniem w pułapkach lodowych w okresach ciężkich zim.

Używanych przez polskich rybaków na południowym Bałtyku pławic łososiowych nie da się zastąpić żadnym innym sprzętem, którego wykorzystanie jest możliwe w innych częściach morza. Ukształtowanie polskiego wybrzeża wyklucza stosowanie sprzętu pułapkowego stosowanego przez Szwecję i Finlandię, zaś połowy sprzętem haczykowym odbywają się wyłącznie wtedy, gdy łosoś żeruje, to jest przez mniej więcej trzy miesiące.

Wobec tego praktyczne skutki wejścia w życie postanowień rozporządzeń Rady bezzasadnie dotkną polskich rybaków, których byt materialny zagrożony zostanie w wyniku wprowadzenia przepisów oderwanych od rzeczywistości. Poprawa tej sytuacji jest możliwa jedynie na skutek zgłoszenia przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o derogację przepisów dotyczących zakazu używania dryfujących pławic łososiowych na Bałtyku, o dokonanie czego w formie niniejszego oświadczenia wnoszę.

Z poważaniem
Piotr Zientarski
senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego RP Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Zgłosił się do mnie przedsiębiorca, który twierdzi, że w toku prowadzonego wobec jego osoby postępowania celnego w Izbie Celnej w Szczecinie doszło do popełnienia przestępstw przez funkcjonariuszy publicznych – pracowników służby celnej.

W ocenie zainteresowanego w toku postępowania administracyjnego wprowadzono do obiegu fałszywe dokumenty, usuwano z akt dokumenty i dokonywano poprawek w ich ewidencji, a ponadto celowo łamało procedury administracyjne z zamiarem osiągnięcia korzyści pieniężnych w postaci nagród.

O podejrzeniu popełnienia przestępstwa przedsiębiorca zawiadomił Prokuraturę Rejonową Szczecin-Prawobrzeże, która w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt 2 Ds. 44/06 odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie.

Szerokie uzasadnienie zawiadomienia z dnia 15 lutego 2006 r. o popełnieniu przestępstwa skierowane przez przedsiębiorcę do Prokuratury Rejonowej w Szczecinie wskazuje, iż twierdzenia zawiadamiającego nie są pozbawione racji.

Dlatego też postanowiłem w formie niniejszego oświadczenia wystąpić do Pana Ministra z wnioskiem o zlecenie przeprowadzenia kontroli postępowania w sprawie 2 Ds. 44/06, prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Szczecin-Prawobrzeże, w trybie nadzoru przez Prokuraturę Apelacyjną w Szczecinie.

W mojej ocenie działania te doskonale wpisują się w deklarowaną przez Pana politykę przejrzystości i jasności zasad obowiązujących wszystkich funkcjonariuszy państwowych.

Z poważaniem
Piotr Zientarski
senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Władysława Stasiaka

Szanowny Panie Ministrze!

Niniejszym oświadczeniem pragnę zwrócić Pana uwagę na problem bezpieczeństwa mieszkańców powiatu sławieńskiego w województwie zachodniopomorskim. Część obszaru powiatu znajduje się pod nadzorem placówki Straży Granicznej w Darłowie, zaś część obejmująca gminy Sławno i Malechowo oraz miasto Sławno pozostaje we właściwości placówki Straży Granicznej w Ustce, czyli w województwie pomorskim.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa mieszkańców i sprawności działania Straży Granicznej zasadne jest twierdzenie, iż cały powiat sławieński powinien znajdować się we właściwości tej samej jednostki Straży Granicznej.

W związku z tym pragnę zwrócić się do Pana Ministra w formie niniejszego oświadczenia z wnioskiem o przeanalizowanie sytuacji powiatu sławieńskiego pod względem właściwości miejscowej działania placówek Straży Granicznej w Darłowie oraz w Ustce i podjęcie działań zmierzających do unifikacji obszaru właściwości SG z podziałem terytorialnym kraju.

Z poważaniem
Piotr Zientarski
senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego

Oświadczenie skierowane do ministra transportu Jerzego Polaczka

Szanowny Panie Ministrze!

Pragnę zwrócić Pana uwagę na problem mieszkańców powiatu sławeńskiego w województwie zachodniopomorskim związany z funkcjonowaniem dwóch numerów kierunkowych w ramach jednej jednostki samorządowej, jaką jest powiat Sławno. W części powiatu – gminy Darłowo i Małechowo, miasto Darłowo – obowiązuje numer kierunkowy 094, w pozostałych zaś gminach obowiązuje numer kierunkowy 059.

W czasach rozwoju technologii telekomunikacyjnej istnienie takiego stanu rzeczy zdaje się być zbędnym utrudnieniem dla mieszkańców. Starosta powiatu, który zwrócił uwagę na istnienie problemu, jest zdania, iż takie funkcjonowanie numerów kierunkowych stanowi przede wszystkim utrudnienie praktyczne.

Dlatego też zwracam się z prośbą do Pana Ministra o podjęcie działań zmierzających do ujednoczenia funkcjonujących w ramach powiatu numerów kierunkowych telefonów.

Z poważaniem
senator RP
Piotr Zientarski

Oświadczenie złożone przez senatora Jarosława Laseckiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego RP Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

W dniu 10 września 2007 r. podczas mojego dyżuru w biurze senatorskim zgłosił się do mnie mieszkaniec Częstochowy w sprawie o sygnaturze IC1803/02 Sądu Okręgowego w Częstochowie. Jak przekonująco argumentował, istnieje podejrzenie, iż w sprawie tej wyrok został ustalony, a nawet częściowo już napisany w sposób aprioryczny, na długo przed zakończeniem sprawy. Podejrzenia te wydają się potwierdzać dowody, w których posiadanie przypadkowo wszedł przedstawiciel jednej ze stron we wspomnianej sprawie. Dowody te, będące dosłownym zapisem brzmienia wyroku, zostały potwierdzone notarialnie 19 marca 2007 r., jeszcze podczas trwania sprawy, podczas gdy oficjalnie wyrok został wydany w dniu 20 czerwca 2007 r.

Proszę o zbadanie tej sprawy w celu sprawdzenia, czy podczas procesu nie doszło do nieprawidłowości.

Łączę wyrazy szacunku
Jarosław W. Lasecki
senator RP

Oświadczenie złożone przez senator Krystynę Bochenek

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Mojzesowicza

Panie Ministrze!

Otrzymuję liczne postulaty podjęcia inicjatywy legislacyjnej poprawiającej warunki bytowania zwierząt gospodarskich na wsi. Wielu moich korespondentów z oburzeniem odnosi się między innymi do powszechnego zwyczaju trzymania psów na łańcuchach lub w ciasnych zagrodach.

Zdaję sobie sprawę, że ustawodawstwo dość dobrze i precyzyjnie reguluje sprawy ochrony zwierząt przed krzywdzącym traktowaniem, lecz egzekucja tych postanowień jest trudna w praktyce i wymaga przede wszystkim zmian świadomości ludzi.

Dlatego proszę Pana Ministra o rozważenie uruchomienia odpowiedniej akcji edukacyjnej prowadzonej przez Inspekcję Weterynaryjną, której jednym z obowiązków jest przecież nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

Z poważaniem
Krystyna Bochenek

Oświadczenie złożone przez senatora Czesława Rybkę

Oświadczenie skierowane do ministra transportu Jerzego Polaczka

Planowana lokalizacja i budowa ronda w Zduńskiej Woli na drodze krajowej nr 12 rodzi wiele emocji i oburzenie wśród mieszkańców. Do mojego biura z prośbą o pomoc zgłosiły się osoby, głównie przedsiębiorcy, których wymieniona inwestycja dotyczy bezpośrednio, ma ona znaczący wpływ na funkcjonowanie ich przedsiębiorstw.

Pierwotnie skrzyżowanie o ruchu okrężnym połączyć miało ulice: Łódzką, Konwaliową i Struga. Było to położenie zaakceptowane przez zdecydowaną większość mieszkańców, które w optymalny sposób uwzględniało również oczekiwania i dobro ogółu przedsiębiorców działających w pobliżu planowanej budowy. Ten plan w dalszym ciągu gwarantował im możliwość konkurencyjności na lokalnym rynku oraz perspektywy rozwoju.

Z niezrozumiałych i pozbawionych merytorycznego uzasadnienia przyczyn decyzja lokalizacyjna wymienionej inwestycji została jednak zmieniona. W konsekwencji planowane rondo zostało umiejscowione u zbiegu ulic Łódzkiej i Łaskiej.

Takie położenie, którego następstwem będzie diametralna zmiana organizacji ruchu na tym obszarze, sprawi, że dwie perspektywiczne firmy usługowe zostaną pozbawione możliwości sprawnego dojazdu klientów. Obniży to ich atrakcyjność, a z czasem stanie się barierą uniemożliwiającą im konkurencyjność i rozwój. Ponadto, jeśli takie będzie rozwiązanie komunikacyjne, jedna z dróg przebiegać będzie przez cztery działki, przecinając je w sposób udaremniający właścicielom ich sprzedaż bądź inne racjonalne zagospodarowanie.

Należy podkreślić fakt, że obecna lokalizacja ronda jest pod wieloma względami korzystna jedynie dla jednego, liczącego się pod względem ekonomicznym i gospodarczym przedsiębiorcy, który jednocześnie współfinansuje powstanie tej inwestycji.

Rondo w tej części Zduńskiej Woli ma na celu głównie poprawę bezpieczeństwa ruchu i zapewnienie jego płynności na drodze krajowej nr 12. Z tego też względu jest to inwestycja ważna i potrzebna, jednak musi ona uwzględniać również potrzeby i oczekiwania mieszkańców Zduńskiej Woli, szczególnie tych, dla których ma ona znaczenie podstawowe i zasadnicze.

Dlatego też 29 sierpnia bieżącego roku spotkałem się w tej sprawie z panią Małgorzatą Jezierską, dyrektorką Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi. Mając na uwadze głosy bezsilności i niezadowolonych zainteresowanych tym problemem mieszkańców, przedstawiłem pani dyrektor argumenty potwierdzające brak merytorycznego i logicznego uzasadnienia takiej lokalizacji ronda, jednak decyzja GDDKiA pozostała niezmienną, mimo społecznego braku jej akceptacji.

W związku z powyższym proszę Pana Ministra o interwencję w tej sprawie, gdyż wszelkie inne możliwości interwencji zostały wyczerpane.

Czesław Rybka
Senator RP

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Góreckiego

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Jarosława Kaczyńskiego

Zwracam się z prośbą o podanie wyjaśnień w sprawie rozpatrzenia wariantu budowy drogi Via Baltica przez wschodnią część Mazur. Rozwiązanie takie jest logiczną alternatywą dla budowy obwodnicy Augustowa biegnącej przez dolinę rzeki Rospudy oraz jest realną szansą rozwiązania konfliktu społecznego związanego z pracami budowlanymi w tym rejonie.

Wariant zaprezentowany przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego, postulujący przebieg drogi Via Baltica na odcinkach Cimochy – Kalinowo oraz Ełk – Nowa Wieś Ełcka, jest najlepszym rozwiązaniem. Taki przebieg zyskał poparcie samorządu wojewódzkiego województwa warmińsko-mazurskiego wyrażone poprzez stosowne stanowisko, został także zaakceptowany przez władze samorządów, przez których tereny miałyby przebiegać trasa. Wyższość wariantu mazurskiego Via Baltica nad wariantem Rospudy potwierdziła ekspertyza wykonana na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie przez firmę Scott Wilson Kirkpatrick & Co.Ltd. Sp. z o.o. Raport potwierdził to, o czym od lat wiedzą kierowcy zmierzający do granicy z Litwą i wybierający krótszą i szybszą trasę. Naturalnym i najbardziej racjonalnym ekonomicznie wariantem trasy łączącej Polskę z krajami bałtyckimi jest jej przebieg przez wschodnią część Mazur.

O obecnym przebiegu głównej trasy prowadzącej do krajów bałtyckich zdecydowały argumenty polityczne i pozamerytoryczne. Doprowadzono do poważnego konfliktu społecznego i sporu państwa polskiego z Komisją Europejską. Należy podkreślić, iż mazurska koncepcja Via Baltica nie generuje problemów związanych z przebiegiem trasy przez obszary Natura 2000, jakie mają miejsce w wypadku jej lokalizacji w okolicach Augustowa. Rozwiązanie przez nas proponowane jest korzystne zarówno dla województwa warmińsko-mazurskiego, jak i podlaskiego.

Z punktu widzenia mazurskich samorządowców budowa trasy, według raportu firmy Scott Wilson Kirkpatrick & Co.Ltd Sp. z o.o., stwarza unikalną okazję na skomunikowanie najbardziej zacofanego pod względem infrastruktury drogowej regionu Unii Europejskiej, jakim jest obszar powiatów ełckiego, gołdapskiego i oleckiego.

Z poważaniem
senator RP
Ryszard Górecki

Oświadczenie złożone przez senator Janinę Fetlińską

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Mojzesowicza

Szanowny Panie Ministrze!

Mieszkańcy wsi Augustowszczyzny zwrócili się do mnie z prośbą o interwencję i uregulowanie spraw, które dotyczą około stu wsi znajdujących się na Podlasiu, w powiatach: augustowskim, sejneńskim i suwalskim.

Na mocy ukazu cara Aleksandra II o urządzeniu włościan z 1864 r., uwłaszczeni włościanie otrzymali serwitut połowu ryb w jeziorach przylegających do ich gruntów na potrzeby własne.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 marca 2005 r. w sprawie SK 24/2004 potwierdził, że prawo to nie wygasło, istnieje nadal. Stosuje się do niego przepisy o służebnościach. Trybunał stwierdził również, że tego prawa nie odebrały przepisy kolejnych ustaw prawa wodnego.

Sądy, jeszcze przed wydaniem orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny, stwierdzały istnienie tego prawa. Ustalały one, że konkretnym osobom przysługuje prawo połowu ryb w danym jeziorze na szerokości brzegu, który przylega do gruntu osoby uprawnionej.

Potwierdzenie tego prawa uzyskali między innymi mieszkańcy wsi Macharce, Podmacharce, Dalny Las (jezioro Serwy), Tobołowo, Kopanica, Tajno Podjeziorne (w stosunku do jezior, które się tam znajdują).

Uprawnieni do połowu w jeziorze Serwy dokonują zarybień i przestrzegają wszelkich przepisów dotyczących ograniczeń w połowach. Do pewnego czasu nie było problemu z wykonaniem prawa połowu ryb. Obecnie jednak straż rybacka zaczęła ścigać osoby łowiące na podstawie wyroków sądowych, uznając, że te uprawnienia ograniczają się jedynie do prawa połowu z brzegu. Nie jest to zgodne z prawdą, albowiem jeśli prawo to ograniczało się do połowu z brzegu, to takie ograniczenie wynikało wprost z aktu nadania lub decyzji carskiego urzędu gubernialnego do spraw włościańskich. Z tabeli likwidacyjnej wsi Romanowce oraz z odpisu wyciągu księgi wieczystej „Dobra Klejwy”, dział III tej księgi, wynika, że gromady obu tych wsi mają prawo połowu ryb w jeziorach Klejwy i Klejwajtys, ale gromada wsi Klejwy ma prawo połowu ryb z brzegu, natomiast ludność wsi Romanowce ma prawo połowu ryb w tych jeziorach bez ograniczeń.

Jeśli chodzi o uprawnienia mieszkańców wsi, to sąd stwierdził, że mają prawo połowu ryb na szerokości brzegu na potrzeby własne. Nie ma żadnych podstaw do domniemania, że prawo ogranicza się do łowienia z brzegu, gdyż nic takiego nie wynika z wyroków sądowych.

Jak wynika z doniesień mieszkańców wyżej wymienionych wsi, straż rybacka postępuje bezprawnie. Zatrzymuje łowiących ryby, mimo posiadania przez nich odpisów wyroków przyznających serwitut. Ponadto, wbrew przepisom prawa o rybactwie śródlądowym, nie wydaje pokwitowań na zabrany sprzęt. Dopuszcza się też matactwa, albowiem, w porozumieniu z dzierżawcami jezior, wystawia dokumentów, z których na przykład wynika, że trzy ryby o wadze półtora kilograma mają wartość prawie 200 zł (dotyczy to mieszkańca wsi Małowiste Czesława Wierzbickiego – sprawa Rsd 522/07, prowadzona przez KPP w Augustowie). Postępuje tak dlatego, że dzierżawca otrzymuje odszkodowanie w zależności od wartości złowionych ryb.

Przedstawiony problem, wymagający szybkiego rozwiązania, dotyczy około stu wsi. Wyroki sądowe przyznające istnienie tego prawa zostały wydane w odniesieniu do mieszkańców około dwudziestu wsi. Ale problem pozostaje otwarty, albowiem mieszkańcy innych wsi mogą upomnieć się o swoje prawa, których istnienie jest udokumentowane wpisami w księgach hipotecznych, znajdujących się w Archiwum Państwowym w Suwałkach.

Zwracam się więc do Pana Ministra z prośbą o interwencję i pomoc w rozwiązaniu tej konfliktowej sytuacji.

Z poważaniem
Janina Fetlińska

Oświadczenie złożone przez senator Janinę Fetlińską

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Zbigniewa Religi

Panie Ministrze!

Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią przesłał na moje ręce protest przeciwko nowym zaleceniom w żywieniu niemowląt karmionych piersią. Po raz kolejny zwrócono uwagę na fakt, iż karmienie wyłącznie piersią jest optymalną normą żywienia noworodków i niemowląt, normą, z którą należy porównywać wszystkie inne sposoby żywienia. Dziecko tak karmione otrzymuje tylko mleko kobiece, nie dostaje wody, roztworu glukozy, herbatek, soków, modyfikowanego mleka krowiego i innych pokarmów (AAP 2005).

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca karmienie wyłącznie piersią przez pierwszych sześć miesięcy życia i kontynuowanie go do drugiego roku życia lub dłużej (WHO 2002).

Korzyści zdrowotne dla dziecka z wyłącznego karmienia piersią:

— bezpośrednio (podczas karmienia dziecka) – istotne zmniejszenie umieralności niemowląt, zmniejszenie ryzyka i ciężkości zachorowań na choroby zakaźne układu oddechowego, pokarmowego, moczowego, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, posocznicę i zespół nagłych zgonów niemowląt, czyli SIDS (AAP 2005);

— odległe (po zaprzestaniu karmienia) – zmniejszenie ryzyka zachorowania na cukrzycę 1 i 2 typu, chłoniaka niezłośliwego i złośliwą, astmę, ryzyka rozwoju nadwagi, otyłości i hipercholesterolemii (AAP 2005).

Korzyści z karmienia piersią odnosi również matka: mniejsze ryzyko powikłań połogowych, anemii, otyłości, raka piersi i jajnika, złamań biodra i osteoporozy w wieku starszym (AAP 2005).

Podstawowym aktem prawnym chroniącym karmienie piersią jest Konwencja o prawach dziecka (ONZ 1989, Polska 1991 – DzU z 1991 r. nr 120 poz. 526). Szczegółową strategię działania rządów państw wytycza dokument „Globalna strategia żywienia niemowląt i małych dzieci” (WHO 2002). Zgodnie z nim zalecenia Amerykańskiej Akademii Pediatrii (AAP 2005) oraz wzorzec działania opracowany przez Komisję Europejską, Dyrektoriat Zdrowia Publicznego i Oceny Ryzyka (2006) rekomendują wyłączne karmienie piersią do końca szóstego miesiąca życia.

„Nowe zalecenia żywienia niemowląt w Polsce od roku 2007” (Książek J.B., Weker H., „Pediatria Współczesna” 1/2007), które rekomendują wprowadzenie posiłków uzupełniających zawierających gluten do żywienia niemowląt karmionych piersią w piątym i szóstym miesiącu życia, stoją w jawnej niezgodzie z wymienionymi dokumentami, budzą niepokój środowiska medycznego i naukowego oraz rodziców małych dzieci. Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią oraz Wydział Nauki o Zdrowiu Akademii Medycznej w Warszawie, Polski Komitet Narodowy UNICEF, Biuro Światowej Organizacji Zdrowia w Polsce, Federacja Konsumentów dnia 26 maja 2007 r. wydały wspólne stanowisko w tej sprawie, wyrażając zaniepokojenie i kategoryczny sprzeciw wobec „Nowych zaleceń...”.

Nie jest jasne, czym podyktowana jest tak istotna zmiana ingerująca w politykę zdrowotną naszego kraju, stojąca w jawnej sprzeczności z aktualnymi zaleceniami światowych autorytetów. Zaskakująca jest również opinia w tej sprawie profesor Anny Dobrzańskiej, konsultanta krajowego w dziedzinie pediatrii, wyrażona w „Pulsie Medycyny” z 30 maja 2007 r., iż „planowana zmiana jest zmianą znaczącą, ale niedużą”. Zdaniem komitetu jest to jednak ogromna i niebezpieczna interwencja żywieniowa, która zaleca de facto skrócenie okresu wyłącznego karmienia piersią z sześciu do czterech miesięcy. Skracanie okresu wyłącznego karmienia piersią przez wcześniejsze wprowadzenie żywności uzupełniającej zwiększa ryzyko: błędów jakościowych i higienicznych, zaprzestania karmienia piersią, podwyższonej zachorowalności, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia dzieci w Polsce.

Dyskusyjny jest pogląd, iż karmienie piersią w trakcie wprowadzania glutenu redukuje ryzyko wystąpienia celiakii. Nie jest wciąż jasne, czy zapobiega to celiakii, czy tylko opóźnia jej wystąpienie. Kwestia momentu wprowadzenia glutenu do żywienia niemowląt w aspekcie ochronnego wpływu karmienia piersią na ujawnienie się celiakii jest przedmiotem badań od kilku lat i wciąż jest dyskusyjna. Najkorzystniejsze zdrowotnie wydaje się utrzymanie wyłącznego karmienia piersią przez sześć miesięcy, a następnie wydłużanie okresu karmienia piersią, tak aby gluten wprowadzany był w osłonie mleka matki.

W Polsce podejmowano działania rządowe na rzecz promocji karmienia naturalnego, które przyniosły wymierne efekty. W latach 1986–1997 realizowano w Polsce program promocji karmienia piersią, finansowany przez ministra zdrowia i opieki społecznej. Częstość karmienia piersią w szóstym miesiącu życia stopniowo wzrasta: 1977 – 10%, 1988 – 13%, 1995 – 38%, 1997 – 56,9%, w tym wyłącznie piersią – 8,52% (w 1997 r. badano ponaddziesięcioletnią próbę niemowląt z całego kraju). W Narodowym Programie

Zdrowia 1996–2006 zapisano w celu strategicznym 2 „Poprawa sposobu żywienia ludności i jakości zdrowotnej żywności”, iż do 2005 r. karmionych wyłącznie piersią będzie co najmniej 30% niemowląt w wieku sześciu miesięcy. „Model żywienia niemowląt karmionych piersią” z roku 2001 zalecał wyłączne karmienie piersią do szóstego miesiąca życia, a wprowadzenie glutenu powyżej dziewiątego miesiąca życia („Standardy Medyczne” 2001).

Wobec zaistniałej sytuacji konieczna jest zdecydowana pomoc Ministra Zdrowia w rozwiązaniu tych problemów. Projekt Narodowego Programu Zdrowia 2007–2013 w zakresie żywienia niemowląt i małych dzieci należy uzupełnić o zapisy zgodne z „Globalną strategią...” WHO (2). Iskierkę optymizmu stanowi większe niż dotąd zwrócenie uwagi na programy międzynarodowe (na przykład Zdrowie 21) i europejskie (na przykład Strategię Lizbońską UE). Ale świat idzie do przodu. Dotknięci największą epidemią chorób dietozależnych Amerykanie, wdrażając program Healthy People XXI, zwiększyli liczbę dzieci karmionych piersią w szóstym miesiącu życia do 32%, w tym karmionych wyłącznie piersią do 17,5%. Taki sukces jest w Polsce możliwy i jest dla Polski konieczny. Najwyższy czas, aby ustalić narodową i gwarantowaną przez rząd politykę żywienia niemowląt i małych dzieci, chroniącą karmienie piersią jako ważny czynnik prozdrowotny.

Z poważaniem
Janina Fetlińska

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Bendera oraz senatora Jana Szafranca

Oświadczenie skierowane do minister rozwoju regionalnego Grażyny Gęsickej

Pragniemy powinszować Pani Minister decyzji o skierowaniu do Brukseli panów wiceministrów Jerzego Kwiecińskiego i Władysława Ortyła.

Bronili oni tam, w instytucjach Wspólnoty Europejskiej, wolności badań naukowych i nauczania w uczelniach Rzeczypospolitej. Chodzi o to, by wszystkie uczelnie państwowe i prywatne, o ile posiadają właściwy potencjał naukowy i dydaktyczny, mogły zabiegać o wsparcie finansowe rządu polskiego, jak też tak zwanych funduszy europejskich, przyznawanych Polsce.

A dzieje się źle. Z powodu działalności części wpływowych lewicowych mediów krajowych i bliskich im zagranicznych grożą nam ingerencje władz europejskich, które chcą decydować pozamerytorycznie o tym, jakie uczelnie w Polsce są godne uzyskania pieniędzy na swoje badania i dydaktykę, a które nie są godne wspomnianego wsparcia finansowego ze względów ideowych czy religijnych.

Obaj panowie ministrowie w imię wolności nauki bronili badawczego projektu wysokiej klasy, przedstawionego przez Wyższą Szkołę Kultury Społecznej i Medialnej ojców redemptorystów w Toruniu. Projekt uzyskał wysokie rekomendacje ekspertów ministerstwa, którym kieruje Pani Minister, oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Nie można pozwolić, aby instytucje międzynarodowe, nieznające w pełni realiów naukowych, społecznych i religijnych w Polsce, storpedowały znakomity projekt badawczy, związany z rozbudową Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej tylko dlatego, że uczelnia ta jest częściowo powiązana organizacyjnie oraz dydaktycznie z Radiem Maryja, które nie podoba się liczącym się politycznie kręgom liberalnym i libertyńskim w Polsce, niezwykle wpływowym w środowiskach lewicowych Wspólnoty Europejskiej.

Prosimy Panią Minister o dalszą obronę wolności nauki w Polsce, w instytucjach badawczych oraz uczelniach, zarówno państwowych, jak i prywatnych – nawet jeśli mają one związki z Kościołem, duchowieństwem, zakonami – wykazujących wysoki poziom naukowy, tych, których projekty badawcze są ciekawe i ważne dla rozwoju nauki w Polsce.

Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej ojców redemptorystów, która wzbogaciła naukę polską, powstała z inicjatywy ojca Tadeusza Rydzyka, nielubianego, zwalczanego politycznie przez liberalistów i libertynów Polski oraz Europy. Tak dalej być nie powinno, naruszana jest bowiem suwerenność państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Bender
Jan Szafranec

Oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego

Oświadczenie skierowane do minister rozwoju regionalnego Grażyny Gęsickej

Zwracam się do Pani Minister o wyjaśnienie powodów, dla których wniosek dotyczący powołania Bałtyckiego Centrum Biotechnologii i Diagnostyki Molekularnej (BCBiDM), jako jednostki badawczo-rozwojowej, diagnostycznej i szkoleniowej, nie został umieszczony na liście projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”.

Proszę także o ponowne rozpatrzenie możliwości umieszczenia tego wniosku na liście indykatywnej sporządzonej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego jako przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji w ramach programu „Innowacyjna Gospodarka”.

W przedsięwzięcie to zaangażowane są uznane w kraju i za granicą pomorskie uczelnie: Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański i Akademia Medyczna w Gdańsku.

Głównym celem powołania Bałtyckiego Centrum Biotechnologii i Diagnostyki Molekularnej, według wnioskodawców, jest stworzenie takich warunków dla trójmiejskich naukowców, aby mogli prowadzić trwałą współpracę z sektorem przemysłu, a wyniki swoich badań naukowych mogli komercjalizować. Innymi słowy, projekt ten umożliwi rozwój istniejącego już modułu badawczego o moduł wdrożeniowy.

Projekt modułu wdrożeniowego uwzględni warunki dla rozwoju nowo powstających firm oraz umożliwi prowadzenie akredytowanych laboratoriów, niezbędnych z punktu widzenia przemysłu biotechnologicznego.

Przewiduje się, że Bałtyckie Centrum Biotechnologii i Diagnostyki Molekularnej będzie intensywnie współpracować z polskimi i zagranicznymi ośrodkami badawczo-wdrożeniowymi w zakresie opracowywania i wdrażania innowacyjnych technologii wykorzystywanych w diagnostyce.

Prowadzone tu prace umożliwią rozwój nowych technologii i usług opartych na zastosowaniu biotechnologii, wykorzystującej innowacyjne narzędzia oparte na badaniach DNA. W ramach uzupełnienia części wdrożeniowej planuje się szkolenia i kursy na temat innowacyjnych technik diagnostycznych (diagnostyka molekularna) służących podniesieniu wiedzy o zagrożeniach chorobami genetycznymi oraz możliwościach zapobiegania efektom chorób genetycznych przez właściwą profilaktykę i odpowiednie żywienie (nutrigenomika).

Badania takie prowadzone są na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii (MWB) Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku oraz w koordynowanym przez ten wydział centrum doskonałości w zakresie badań nad biobezpieczeństwem i biomedycyną molekularną „Biomobil”. Na marginesie dodam, że centrum to w latach 2004–2006 było beneficjentem środków z UE na poziomie 470 tysięcy euro oraz z Komitetu Badań Naukowych – 1 milion 500 tysięcy zł.

Przygotowanie wspomnianych na wstępie uczelni wyższych do rozwijania swojego potencjału badawczego oraz wzajemnej współpracy w celu rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw typu spin-off, a przez to podniesienie rangi ośrodka naukowego i międzynarodowej konkurencyjności w zakresie badań z zakresu opracowywania i wdrażania, w oparciu o najnowsze technologie, nowych metod diagnostycznych wykorzystywanych w ochronie zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronie roślin doskonale wpisuje się w założenia zawarte w Strategii Lizbońskiej.

Dodatkowo, w Polsce nie ma obecnie żadnego akredytowanego laboratorium diagnostyki molekularnej obejmującego zakresem swojej działalności wszystkie dziedziny, w których taka diagnostyka jest niezbędna. Na Pomorzu już od lat rozwijają się liczne, wysokospecjalistyczne ośrodki, które specjalizują się w tym zakresie, a ich oddziaływanie jest widoczne w kraju i za granicą. Przedsięwzięcie, jakim jest centrum biotechnologii i diagnostyki innowacyjnej, umożliwi umocnienie pozycji tutejszego ośrodka w obszarze basenu Morza Bałtyckiego, pozwoli aktywniej włączyć tutejsze uczelnie w rozwój gospodarczy kraju i przyczyni się do podniesienia konkurencyjności naszej gospodarki.

Nieumieszczenie tego projektu na liście indykatywnej Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka” może mieć w przyszłości, według władz trzech zaangażowanych weń uczelni, swoje ujemne konsekwencje dotyczące potencjału innowacyjnego tutejszego ośrodka naukowego oraz rozwoju gospodarczego regionu.

Antoni Szymański

Oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego

Oświadczenie skierowane do minister rozwoju regionalnego Grażyny Gęsickiej

Proszę o udzielenie informacji, jakie powody zadecydowały o pominięciu na liście indykatywnej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, w ramach XIV priorytetu „Infrastruktura Szkolnictwa Wyższego”, projektu Uniwersytetu Gdańskiego „Budowa Wydziału Nauk Społecznych – etap I”.

Z informacji otrzymanych od władz uczelni oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wynika, iż lista indykatywna programów mających wsparcie tego resortu zawierała powyższy projekt.

Uniwersytet Gdański od stycznia bieżącego roku podjął finansowanie prac budowlanych związanych z realizacją tego zadania na podstawie założenia uzyskania wstępnej akceptacji wniosku o wsparcie finansowe z funduszy europejskich na poziomie 60% wartości inwestycji.

Usunięcie tego zadania z listy projektów finansowanych ze środków europejskich stawia uczelnię w niezwykle trudnej sytuacji. Wielce prawdopodobne jest, że odłożenie tej inwestycji będzie skutkowało przesunięciem w czasie bądź zawieszeniem realizacji drugiego etapu budowy gmachu Wydziału Nauk Społecznych. Zagrożone są też inne inwestycje, jakie planowano dla rozwoju tej placówki naukowej.

Z powyższych względów zwracam się do Pani Minister z pytaniem: czy możliwe jest ponowne rozpatrzenie tego projektu i umieszczenie go na liście projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej?

Antoni Szymański

Treść

39. posiedzenia Senatu w dniu 14 września 2007 r.

Wznowienie posiedzenia	
Punkt jedenasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca	
Mirosława Nykiel	3
Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	
senator sprawozdawca	
Janusz Kubiak	4
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów	
sekretarz stanu	
Elżbieta Suchocka-Roguska	4
Zapytania i odpowiedzi	
senator Piotr Andrzejewski	5
sekretarz stanu	
Elżbieta Suchocka-Roguska	5
senator	
Przemysław Alexandrowicz	5
sekretarz stanu	
Elżbieta Suchocka-Roguska	5
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt dwunasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca	
Jerzy Szymura	6
Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa	
podsekretarz stanu	
Paweł Piotrowski	6
Otwarcie dyskusji	
senator Jerzy Szymura	7
senator Tomasz Misiak	7
Zamknięcie dyskusji	
Punkt trzynasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca	
Mirosława Nykiel	8
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki	
sekretarz stanu	
Krzysztof Tchórzewski	9
Otwarcie dyskusji	
senator Antoni Motyczka	10
Zamknięcie dyskusji	
Punkt czternasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie	
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska	
senator sprawozdawca	
Jerzy Chróścikowski.	10
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt piętnasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej	
senator sprawozdawca	
Antoni Szymański	11
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej	
sekretarz stanu	
Elżbieta Rafalska	12
Zapytania i odpowiedzi	
senator Antoni Szymański	13
sekretarz stanu	
Elżbieta Rafalska	13
senator Janusz Kubiak	13

sekretarz stanu Elżbieta Rafalska	13	Zamknięcie dyskusji	
Otwarcie dyskusji		Punkt osiemnasty porządku obrad: stano-	
senator Mieczysław Augustyn	13	wisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie	
senator Elżbieta Rafalska	14	ustawy o transporcie drogowym oraz	
Zamknięcie dyskusji		o zmianie niektórych innych ustaw	
Punkt szesnasty porządku obrad: stano-		Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodo-	
wisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie		wej	
ustawy o emeryturach i rentach z Fundu-		senator sprawozdawca	
szu Ubezpieczeń Społecznych		Andrzej Łuczycki	22
Sprawozdanie Komisji Rodziny i Polityki		Otwarcie dyskusji	
Społecznej		Zamknięcie dyskusji	
senator sprawozdawca		Punkt dziewiętnasty porządku obrad: sta-	
Mieczysław Augustyn	14	nowisko Senatu w sprawie ustawy o wy-	
Wystąpienie sekretarz stanu w Minister-		konywaniu kary pozbawienia wolności	
stwie Pracy i Polityki Społecznej		poza zakładem karnym w systemie dozo-	
sekretarz stanu		ru elektronicznego	
Elżbieta Rafalska	15	Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka	
Zapytania i odpowiedzi		i Praworządności	
senator Janina Fetlińska.	15	senator sprawozdawca	
sekretarz stanu		Janusz Kubiak	23
Elżbieta Rafalska	15	Wystąpienie podsekretarza stanu w Mini-	
senator Paweł Michalak	16	sterstwie Sprawiedliwości	
sekretarz stanu		podsekretarz stanu	
Elżbieta Rafalska	16	Andrzej Kryże	24
senator Aleksander Bentkowski	16	Zapytania i odpowiedzi	
sekretarz stanu		senator Aleksander Bentkowski	24
Elżbieta Rafalska	16	podsekretarz stanu	
senator Andrzej Trybula	17	Andrzej Kryże	24
Otwarcie dyskusji		senator Piotr Andrzejewski	25
senator Elżbieta Rafalska	16	podsekretarz stanu	
senator Zbigniew Trybula	17	Andrzej Kryże	25
Zamknięcie dyskusji		Otwarcie dyskusji	
Punkt siedemnasty porządku obrad: stano-		senator Włodzimierz Łyczywek	25
nowisko Senatu w sprawie ustawy		senator Aleksander Bentkowski	26
o zmianie ustawy o transporcie kolejow-		senator Włodzimierz Łyczywek	27
ym oraz niektórych innych ustaw		senator Piotr Zientarski	27
Sprawozdanie Komisji Samorządu Teryto-		senator Zbigniew Romaszewski	28
rialnego i Administracji Państwowej		Zamknięcie dyskusji	
senator sprawozdawca		Wystąpienie podsekretarza stanu w Mini-	
Janusz Kubiak	17	sterstwie Sprawiedliwości	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodo-		podsekretarz stanu	
wej		Andrzej Kryże	29
senator sprawozdawca		Zamknięcie dyskusji	
Stanisław Kogut	17	Punkt dwudziesty porządku obrad: stano-	
Zapytania i odpowiedzi		wisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie	
senator Aleksander Bentkowski	18	ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń	
senator sprawozdawca		wydanych wobec osób represjonowanych	
Janusz Kubiak	18	za działalność na rzecz niepodległego by-	
senator		tu Państwa Polskiego	
Przemysław Alexandrowicz	18	Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka	
senator Aleksander Bentkowski	18	i Praworządności	
podsekretarz stanu w Ministerstwie Trans-		senator sprawozdawca	
portu		Zbigniew Romaszewski	30
Mirosław Chaberek	19	Zapytania i odpowiedzi	
Otwarcie dyskusji		senator Piotr Andrzejewski	31
senator		senator sprawozdawca	
Przemysław Alexandrowicz	20	Zbigniew Romaszewski	31
senator Stanisław Kogut	20	senator Piotr Andrzejewski	31
senator		senator sprawozdawca	
Przemysław Alexandrowicz	21	Zbigniew Romaszewski	31

senator Tadeusz Maćkała	31	senator sprawozdawca	
senator sprawozdawca		Piotr Wach	41
Zbigniew Romaszewski	31	Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych	
senator Jarosław Lasecki	32	senator sprawozdawca	
senator sprawozdawca		Urszula Gacek.	41
Zbigniew Romaszewski	32	Otwarcie dyskusji	
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości		Zamknięcie dyskusji	
sekretarz stanu		Komunikaty	
Beata Kempa	32	Wznowienie obrad	
Zapytania i odpowiedzi		Punkt dwudziesty czwarty porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie uznania św. o. Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana – zakonnika	
senator Piotr Andrzejewski	33	Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
sekretarz stanu		senator sprawozdawca	
Beata Kempa	33	Janusz Gałkowski	42
senator Urszula Gacek	34	senator Adam Biela	43
sekretarz stanu		Otwarcie dyskusji	
Beata Kempa	34	senator Czesław Ryszka	44
senator Aleksander Bentkowski	34	senator Ryszard Bender	45
sekretarz stanu		Zamknięcie dyskusji	
Beata Kempa	34	Głosowanie nr 1	46
Otwarcie dyskusji		Głosowanie nr 2	47
senator Jerzy Szmit	35	Podjęcie uchwały w sprawie uznania św. o. Rafała Józefa Kalinowskiego za wzór patrioty, oficera, inżyniera, wychowawcy i kapłana – zakonnika	
senator		Punkt dwudziesty piąty porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę	
Przemysław Alexandrowicz	35	Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
senator Zbigniew Romaszewski	36	senator sprawozdawca	
senator Andrzej Łuczycycki	37	Janusz Gałkowski	47
senator Piotr Andrzejewski	37	senator Stefan Niesiołowski:	47
Zamknięcie dyskusji		Zapytania i odpowiedzi	
Punkt dwudziesty pierwszy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.		senator Kosma Złotowski	48
Sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej		Otwarcie dyskusji	
senator sprawozdawca		Zamknięcie dyskusji	
Andrzej Owczarek	39	Głosowanie nr 3	48
Otwarcie dyskusji		Podjęcie uchwały w 68. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę	
senator Urszula Gacek	39	Punkt pierwszy porządku obrad (cd.)	
Zamknięcie dyskusji		Głosowanie nr 4	49
Punkt dwudziesty drugi porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej		Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej	
Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka i Praworządności		Punkt drugi porządku obrad (cd.)	
senator sprawozdawca		senator Krzysztof Putra	49
Aleksander Bentkowski	40	Wznowienie obrad	
Otwarcie dyskusji		Wznowienie obrad	
Zamknięcie dyskusji		Punkt drugi porządku obrad (cd.)	
Punkt dwudziesty trzeci porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.		Sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą	
Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka i Praworządności			
senator sprawozdawca			
Janusz Kubiak	40		
Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej			

senator sprawozdawca Tadeusz Maćkała	49
Sprawozdanie mniejszości połączonych komisji	
senator sprawozdawca mniejszości Michał Okła	49
Głosowanie nr 5	50
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o Karcie Polaka	
Punkt trzeci porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej	
senator sprawozdawca Czesław Żelichowski	50
Głosowanie nr 6	50
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	
Punkt czwarty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej	
senator sprawozdawca Zbigniew Trybuła	51
Głosowanie nr 7	51
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	
Punkt piąty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca Adam Biela	51
senator Mieczysław Augustyn	52
Głosowanie nr 8	52
Głosowanie nr 9	52
Głosowanie nr 10	52
Głosowanie nr 11	52
Głosowanie nr 12	52
Głosowanie nr 13	52
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym	
Punkt szósty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca Adam Biela	53
Głosowanie nr 14	53
Głosowanie nr 15	53
Głosowanie nr 16	53
Głosowanie nr 17	53
Głosowanie nr 18	53
Głosowanie nr 19	53
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane	

Punkt siódmy porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki Narodowej	
senator sprawozdawca Andrzej Jarocho	54
Głosowanie nr 20	54
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego	
Punkt ósmy porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka i Praworządności	
senator sprawozdawca Anna Kurska	54
senator Adam Biela	55
senator Janusz Gałkowski	55
Głosowanie nr 21	55
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkownika wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw	
Punkt dziewiąty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Nauki i Edukacji	
senator sprawozdawca Stanisław Kogut	56
Głosowanie nr 22	56
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012	
Punkt dziesiąty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 23	56
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o grach i zakładach wzajemnych	
Punkt jedenasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 24	56
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego	
Punkt dwunasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 25	56
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego	
Punkt trzynasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 26	57
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015	

Punkt czternasty porządku obrad (cd.)

Głosowanie nr 27 57

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie**Punkt piętnasty porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 28 57

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw**Punkt szesnasty porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 29 58

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**Punkt siedemnasty porządku obrad (cd.)****Sprawozdanie** połączonych Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej

senator sprawozdawca

Stanisław Kogut 58

Głosowanie nr 30 58

Głosowanie nr 31 58

Głosowanie nr 32 58

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw**Punkt osiemnasty porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 33 59

Głosowanie nr 34 59

Głosowanie nr 35 59

Głosowanie nr 36 59

Głosowanie nr 37 59

Głosowanie nr 38 59

Głosowanie nr 39 59

Głosowanie nr 40 60

Głosowanie nr 41 60

Głosowanie nr 42 60

Głosowanie nr 43 60

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw**Punkt dziewiętnasty porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 44 60

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego**Punkt dwudziesty porządku obrad (cd.)****Sprawozdanie** Komisji Praw Człowieka i Praworządności

senator sprawozdawca

Zbigniew Romaszewski 60

Głosowanie nr 45 61

Głosowanie nr 46 61

Głosowanie nr 47 61

Głosowanie nr 48 61

Głosowanie nr 49 61

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego**Punkt dwudziesty pierwszy porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 50 62

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r.**Punkt dwudziesty drugi porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 51 62

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej**Punkt dwudziesty trzeci porządku obrad (cd.)**

Głosowanie nr 52 62

Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy i zapobieganiu terroryzmowi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.**Oświadczenia**

senator Zbigniew Trybuła 63

senator Stanisław Piotrowicz 64

senator Elżbieta Rafalska 65

Zamknięcie posiedzenia

Wyniki głosowań

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu, niewyłoszone podczas 39. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone

przez senatora Ryszarda Ciecierskiego . . . 77

Oświadczenie złożone

przez senatora Stanisława Koguta 78

Oświadczenie złożone

przez senatora Andrzeja Jarocho 79

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 80

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 81

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 82

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 83

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 84

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 85

Oświadczenie złożone

przez senatora Piotra Zientarskiego. . . . 86

Oświadczenie złożone

przez senatora Jarosława Laseckiego . . . 87

Oświadczenie złożone

przez senator Krystynę Bochenek. 88

Oświadczenie złożone

przez senatora Czesława Rybkę. 89

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Góreckiego	90	Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Bendera oraz senatora Jana Szafrąca	94
Oświadczenie złożone przez senator Janinę Fetlińską	91	Oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego	95
Oświadczenie złożone przez senator Janinę Fetlińską	92	Oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego	96

Opracowanie: Dział Stenogramów
Biura Prac Senackich Kancelarii Senatu
Łamanie i druk: Dział Edycji i Poligrafii
Biura Informatyki Kancelarii Senatu
Nakład: 155 egz.